

Elaborat zaštite okoliša za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš

**ELABORAT ZAŠTITE OKOLIŠA ZA POSTUPAK
OCJENE O POTREBI PROCJENE UTJECAJA NA OKOLIŠ
ZA ZAHVAT:
“OPREMANJE MINI ULJARE - BILA VLAKA, OPĆINA
STANKOVCI, ZADARSKA ŽUPANIJA“**

Pula, listopad 2024.

Nositelj zahvata/investitor:

OPG PERICA ZORAN
Bila Vlaka 11, 23422 Stankovci
OIB: 38831495712

Ovlaštenik:

Eko.-Adria d.o.o.
Boškovićev uspon 16, 52100 Pula
OIB: 05956562208

Član uprave:

Mauricio Vareško, bacc.ing.polit.

Eko. - Adria d.o.o.
savjetovanje u ekologiji
PULA, Boškovićev uspon 16

Dokument:

ELABORAT ZAŠTITE OKOLIŠA

Namjena:

POSTUPAK OCJENE O POTREBI PROCJENE UTJECAJA ZAHVATA NA OKOLIŠ

Zahvat:

OPREMANJE MINI ULJARE - BILA VLAKA, OPĆINA STANKOVCI, ZADARSKA
ŽUPANIJA

Datum izrade:

Listopad 2024.

Broj projekta:

71-9-2024, verzija 1

Voditelj izrade:

Neven Iveša, dipl.ing.bio.

Izrađivači:

Koviljka Aškić, univ.spec.oecoing

Aleksandar Lazić, mag. oecol. et prot. nat.

Suradnici:

Mauricio Vareško, bacc. ing. polit.

Slaven Jeličić, stručni suradnik

Sadržaj

OVLAŠTENJA	5
1. UVOD	9
1.1. Nositelj zahvata	9
2. PODACI O ZAHVATU I OPIS OBILJEŽJA ZAHVATA	10
2.1. Opis obilježja zahvata	10
2.2. Tehnički opis zahvata	10
2.3. Opis glavnih obilježja tehnološkog procesa	13
2.3.1. Opis tehnološkog procesa.....	13
2.3.2. Popis vrsta i količina tvari koje ulaze u tehnološki proces.....	15
2.3.3. Popis vrsta i količina tvari koje ostaju nakon tehnološkog procesa te emisija u okoliš	16
2.4. Popis drugih aktivnosti koje mogu biti potrebne za realizaciju zahvata	16
2.5. Varijantna rješenja.....	16
3. PODACI O LOKACIJI I OPIS LOKACIJE ZAHVATA	17
3.1. Geografski položaj	17
3.2. Podaci iz dokumenata prostornog uređenja.....	17
3.3. Hidrološke značajke	19
3.3.1. Područje slivova	19
3.3.2. Osjetljiva područja	20
3.3.3. Stanje vodnog tijela	21
3.3.4. Zona sanitarne zaštite izvorišta za piće	26
3.3.5. Ranjiva područja.....	27
3.3.6. Opasnost i rizik od poplava	27
3.4. Geološke i hidrogeološke značajke područja	28
3.5. Pedološke značajke područja.....	29
3.6. Seizmološke značajke.....	29
3.7. Klimatske značajke.....	30
3.8. Klimatske promjene	31
3.9. Promet	35
3.10. Kulturno-povijesna baština.....	36
3.11. Svjetlosno onečišćenje	36
3.12. Kvaliteta zraka.....	37
3.13. Šumarstvo.....	38
3.14. Zaštićena područja, ekološka mreža i staništa.....	39
4. OPIS MOGUĆIH ZNAČAJNIH UTJECAJA ZAHVATA NA OKOLIŠ	58
4.1. Pregled mogućih utjecaja predmetnog zahvata na sastavnice okoliša	58
4.2. Pregled mogućih utjecaja predmetnog zahvata na opterećenje okoliša	75
4.3. Pregled mogućih utjecaja predmetnog zahvata na zaštićena područja, ekološku mrežu i staništa	78
4.4. Opis mogućih značajnih utjecaja na okoliš u slučaju akcidentnih situacija.....	79
4.5. Vjerojatnost kumulativnih utjecaja	80
4.6. Opis mogućih značajnih utjecaja na okoliš u slučaju ekološke nesreće.....	81
4.7. Vjerojatnost značajnih prekograničnih utjecaja	81
4.8. Opis mogućih značajnih utjecaja na okoliš nakon prestanka korištenja	81
5. PRIJEDLOG MJERA ZAŠTITE OKOLIŠA I PROGRAMA PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA	82
6. ZAKLJUČAK	83
7. IZVORI PODATAKA	84
8. PRILOZI	87

OVLAŠTENJA

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA
I ODRŽIVOG RAZVOJA

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i
održivo gospodarenje otpadom
Sektor za procjenu utjecaja na okoliš

KLASA: UP/I 351-02/16-08/28
URBROJ: 517-03-1-2-21-10
Zagreb, 2. ožujka 2021.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, na temelju odredbe članka 42. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15 i 12/18), a u vezi s člankom 71. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 118/18), te u vezi s člankom 130. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 47/09), rješavajući povodom zahtjeva ovlaštenika Eko.-Adria d.o.o., Boškovićev uspon 16, Pula radi utvrđivanja promjena u popisu zaposlenika ovlaštenika, donosi:

RJEŠENJE

- I. Ovlašteniku Eko.-Adria d.o.o., Boškovićev uspon 16, Pula OIB: 05956562208, izdaje se suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša:
 1. Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući i dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te dokumentacije za određivanje sadržaja studije o utjecaju na okoliš.
 2. Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš.
 3. Izrada i/ili verifikacija posebnih elaborata, proračuna i projekcija za potrebe sastavnica okoliša.
 4. Obavljanje stručnih poslova za potrebe Registra onečišćavanja okoliša.
 5. Izrada elaborata o usklađenosti proizvoda s mjerilima u postupku ishođenja znaka zaštite okoliša »Priatelj okoliša« i znaka EU Ecolabel.
 6. Izrada elaborata o utvrđivanju mjerila za određenu skupinu proizvoda za dodjelu znaka zaštite okoliša »Priatelj okoliša«.

Stranica 1 od 3

- II. Suglasnost iz točke I. ove izreke prestaje važiti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu propisa iz članka 40. stavka 9. Zakona o zaštiti okoliša.
- III. Ovo rješenje upisuje se u očevidnik izdanih suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša koje vodi Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja.
- IV. Ukidaju se rješenja Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja: (KLASA: UP/I 351-02/15-08/05, URBROJ: 517-06-2-1-2-15-3 od 16. ožujka 2015., KLASA: UP/I 351-02/15-08/17, URBROJ: 517-06-2-1-2-15-4 od 2. travnja 2015. godine, KLASA: UP/I 351-02/15-08/05, URBROJ: 517-06-2-1-1-16-6 od 21. srpnja 2016. i KLASA: UP/I 351-02/16-08/28, URBROJ: 517-06-2-1-1-18-6 od 23. veljače 2018.) kojima su ovlašteniku Eko.-Adria d.o.o., Boškovićev uspon 16, Pula, dane suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša.
- V. Uz ovo rješenje prileži Popis zaposlenika ovlaštenika i sastavni je dio ovoga rješenja.

Obrazloženje

Ovlaštenik Eko.-Adria d.o.o., Boškovićev uspon 16, Pula (u daljnjem tekstu: Ovlaštenik), podnio je zahtjev za izmjenom podataka o zaposlenim stručnjacima navedenim u Rješenjima: (KLASA: UP/I 351-02/15-08/05, URBROJ: 517-06-2-1-2-15-3 od 16. ožujka 2015., KLASA: UP/I 351-02/15-08/17, URBROJ: 517-06-2-1-2-15-4 od 2. travnja 2015. godine, KLASA: UP/I 351-02/15-08/05, URBROJ: 517-06-2-1-1-16-6 od 21. srpnja 2016. i KLASA: UP/I 351-02/16-08/28, URBROJ: 517-06-2-1-1-18-6 od 23. veljače 2018. godine) koja je izdalo Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (u daljnjem tekstu: Ministarstvo). Ovlaštenik je zatražio izmjenu popisa zaposlenika u prijašnjim rješenjima jer djelatnici Davor Čakić, Jasminka Čoza, Melita Zec Vojnović kao ni Antun Schaller više nisu njihovi zaposlenici. Ovlaštenik je tražio da se za sve stručne poslove uvede kao stručnjak Aleksandar Lazić, mag.oecol.et.prot. nat.

Uz zahtjev je stranka dostavila elektronički zapis Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i presliku diplome za stručnjaka Aleksandra Lazića te popis stručnih podloga (reference) u čijoj izradi je stručnjak sudjelovao.

Stručnjak Aleksandar Lazić, mag.oecol.et.prot. nat. ispunjava uvjete za stručnjaka jer ima minimalno 3 godine radnog iskustva i visoku stručnu spremu te se može uvesti na popis zaposlenika.

Isto tako Ministarstvo je utvrdilo da se stručni posao izrade posebnih elaborata i izvješća za potrebe ocjene stanja sastavnica okoliša iz Rješenja (KLASA: UP/I 351-02/15-08/17, URBROJ: 517-06-2-1-2-15-4 od 2. travnja 2015. godine), sukladno izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 118/18) više ne nalazi na popisu poslova zaštite okoliša koje obavljaju ovlaštenici.

Zahtjev za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša iz točke I. izreke ovog rješenja je osnovan i iz popisa se izostavljaju djelatnici Davor Čakić, Jasminka Čoza, Melita Zec Vojnović i Antun Schaller.

Slijedom naprijed navedenog prema članku 42. stavku 3. Zakona o zaštiti okoliša suglasnost se izdaje s rokom važnosti kako stoji u točki II. izreke ovoga rješenja.

Slijedom navedenoga, utvrđeno je kao u točkama od I. do V. izreke ovoga rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Rijeci, Barčičeva 5, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba na zahtjev i ovo rješenje naplaćena je državnim biljezima sukladno Zakonu upravnim pristojbama („Narodne novine“, broj 115/16) i Uredbi o tarifi upravnih pristojbi („Narodne novine“, broj 8/17, 37/17, 129/17, 18/19, 97/19 i 128/19).

U prilogu: Popis zaposlenika kao u točki V. izreke rješenja.

DOSTAVITI:

1. Eko.-Adria d.o.o., Boškovićev uspon 16, Pula (**R!**, s povratnicom!)
2. Očevidnik, ovdje
3. Državni inspektorat, Šubićeva 29, Zagreb

POPIS zaposlenika ovlaštenika: Eko.-Adria d.o.o., Boškovićevo uspon 16, Pula slijedom kojih je ovlaštenik ispunio propisane uvjete za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša sukladno rješenju Ministarstva KLASA: UP/I 351-02/16-08/28; URBROJ: 517-03-1-2-21-10 od 2. ožujka 2021.		
<i>STRUČNI POSLOVI ZAŠTITE OKOLIŠA prema članku 40. stavku 2. Zakona</i>	<i>VODITELJI STRUČNIH POSLOVA</i>	<i>ZAPOSLENI STRUČNJACI</i>
2. Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući i dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te dokumentacije za određivanje sadržaja studije o utjecaju na okoliš	Neven Iveša, dipl.ing.biol.	mr. Kobiljka Aškić, dipl.ing.kem.teh. Aleksandar Lazić, mag.oecol.et.prot.nat.
12. Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš	mr. Kobiljka Aškić, dipl.ing.kem.teh.	Neven Iveša, dipl.ing.biol. Aleksandar Lazić, mag.oecol.et.prot.nat.
20. Izrada i/ili verifikaciju posebnih elaborata, proračuna, i projekcija za potrebe sastavnica okoliša	voditelj naveden pod točkom 12.	stručnjaci navedeni pod točkom 12.
23. Obavljanje stručnih poslova za potrebe Registra onečišćavanja okoliša	voditelj naveden pod točkom 12.	stručnjaci navedeni pod točkom 12.
25. Izrada elaborata o usklađenosti proizvoda s mjerilima u postupku ishodenja znaka zaštite okoliša »Prijatelj okoliša« i znaka EU Ecolabel.	voditelj naveden pod točkom 2.	stručnjaci navedeni pod točkom 2.
26. Izrada elaborata o utvrđivanju mjerila za određenu skupinu proizvoda za dodjelu znaka zaštite okoliša »Prijatelj okoliša«.	voditelj naveden pod točkom 2.	stručnjaci navedeni pod točkom 2.

1. UVOD

Predmet ovog Elaborata zaštite okoliša za postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš (u daljnjem tekstu: Elaborat) je zahvat rekonstrukcije postojeće građevine i opremanje iste uređajima i opremom za proizvodnju maslinovog ulja – mini uljara.

Nositelj i investitor zahvata je OPG Perica Zoran. OPG je upisan u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava od 28. siječnja 2003. godine. Nositelj OPG-a je Zoran Perica koji je OPG naslijedio od oca Marka Perice 2015. godine. Gospodarstvo se bavi isključivo biljnom proizvodnjom. Ukupno obrađuje 6,57 ha poljoprivrednih površina na kojima uzgaja masline (0,70 ha), vinovu lozu (0,61 ha), bademe (2,66 ha), miješane voćne vrste (0,19 ha) i razno povrće (0,42 ha). Osim navedenog, posjeduje 1,59 ha pod krmnim biljem te površinu od 0,40 ha koja je trenutno na ugaru. OPG Perica Zoran registrirani je proizvođač vina i maslinovog ulja te višestruki dobitnik zlatnih i srebrenih medalja kako za ulje tako i za vino. Nositelj zahvata planira u povećati broj nasada stabala maslina.

Nositelj zahvata je obvezan provesti postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata za okoliš prema **Uredbi o procjeni utjecaja zahvata na okoliš** („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17). Navedeni zahvat se nalazi na popisu zahvata u **Prilogu II. Popis zahvata za koje se provodi ocjena o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, a za koje je nadležno Ministarstvo:**

ZAHVAT	
6.1.	Postrojenja za proizvodnju i preradu ulja i masti biljnog ili životinjskog podrijetla

Elaborat je izradila tvrtka Eko.-Adria d.o.o. koja posjeduje Rješenje Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša (KLASA: UP/I 351-02/16-08/28, UR.BROJ: 517-03-1-2-21-10, 2. ožujka 2021. godine) – izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući i dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te dokumentacije za određivanje sadržaja studije o utjecaju na okoliš.

1.1. Nositelj zahvata

Nositelj zahvata/investitor:	OPG Perica Zoran
Adresa:	Bila Vlaka 11, 23422 Stankovci
OIB:	38831495712
Mobitel:	00385 (0)98 353 775
e-mail adresa:	zoperica@gmail.com

Navedeni postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš provodi Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije.

2. PODACI O ZAHVATU I OPIS OBILJEŽJA ZAHVATA

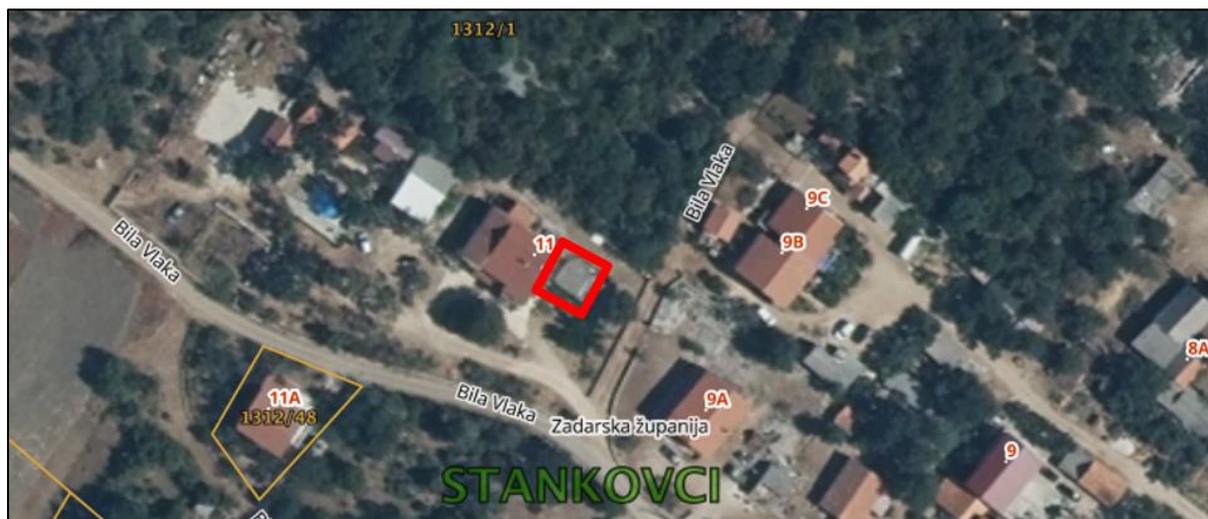
Podaci o zahvatu i opis obilježja zahvata dani su u nastavku.

2.1. Opis obilježja zahvata

Nositelj zahvata planira rekonstrukciju postojeće legalizirane građevine te opremanje iste opremom za proizvodnju maslinovog ulja – mini uljara. Postojeća građevina je smještena na k.č. 1312/1 k.o. Stankovci.

Nositelj zahvata za postojeću građevinu posjeduje Rješenje o izvedenom stanju (Prilog 1.) kojim se ozakonjuje završena, slobodnostojeća, jednostavna, gospodarska zgrada (gospodarske namjene za potrebe poljoprivredne proizvodnje).

Slikom 1. prikazana je predmetna postojeća građevina na katastarskoj podlozi.

Slika 1. Prikaz predmetne postojeće građevine na katastarskoj čestici

Nositelj zahvata planira prerađivati vlastite masline i masline okolnih susjeda.

2.2. Tehnički opis zahvata

Postojeća građevina - rekonstrukcija

Postojeća građevina je ozakonjena kao završena, slobodnostojeća, jednostavna, gospodarska zgrada (gospodarske namjene za potrebe poljoprivredne proizvodnje), kombiniranog dvorišta, ukupne maksimalne visine zgrade (visina sljemena) 3,30 m, maksimalnih tlocrtnih dimenzija 12,05 m x 5,4 m, građevinske bruto površine 65,07 m², koja se sastoji od dvije etaže – prizemlja i kata (P + K) u kojoj se nalaze tri funkcionalne jedinice.

Rekonstrukcija predmetne postojeće građevine odnosi se na zamjenu krovišta i instalacija. Slikom 2. u nastavku dani su prikazi predmetne postojeće građevine.

Slika 2. Prikaz predmetne postojeće građevine

U postojećoj građevini neće biti sanitarnog čvora.

Otpadne tehnološke vode od pranja opreme i pogona odvodit će se kroz separator ulja i masti te taložnicom dovesti u već postojeću vodonepropusnu sabirnu jamu kapaciteta 30 m³ na koju je spojena predmetna postojeća građevina. Kontrola i pražnjenje vodonepropusne sabirne jame odvijat će se redovito putem ovlaštene osobe.

Oborinske vode će se krovnim žljebovima građevine odvoditi i ispuštati u okolinu.

U građevini se ne planira sustav grijanja i/ili hlađenja.

Opis planirane mini uljare

Nositelj zahvata planira nabaviti i instalirati mini uljaru za u postojeću građevinu. Karakteristike planirane mini uljare dane su u nastavku.

Mini uljara OLOMIO PROFY je idealno rješenje za profesionalne proizvođače koji prerađuju cca 150-200 kg maslina na sat. Omogućuje preradu maslina odmah nakon berbe i tako se dobiva ekstra djevičansko maslinovo ulje visoke kvalitete. Ima sustav kontrole temperature maslinovog tijesta i na ulazu i na izlazu iz miješalice. Opremljen je: mlinom-drobilicom s noževima-čekićima model FR-250, horizontalnom miješalicom sa 2 zatvorena spremnika od 100 litara model 2GL-100, sa 1 pumpom za dovođenje maslinovog tijesta iz spremnika 1 u spremnik 2 i zatim u dekanter. Smanjena je količina dodatne vode zahvaljujući pužnici modela 2.0 u dekanteru. Vodoravni dekanter koji odvaja tekućinu od krutine razvijen je za postizanje najviše kvalitete. Pužnica 2.0. dizajnirana je za dobivanje čistog proizvoda, budući da nema povećanja temperature tijekom ekstrakcije. Brzina dekantera regulirana je inverterom, stoga se lako kontrolira zahvaljujući standardnom zaslonu. To omogućuje kontrolu brzine dok se ne postigne idealna brzina koju zahtijeva određena vrsta maslina koje prerađujete.

Za konačnu kvalitetu proizvoda vrlo je važno da razlika u temperaturi između tijesta koje ulazi i izlazi iz drobilice ne prelazi 1 do 2 stupnja.

Miješanje se odvija u zatvorenoj miješalici kako bi se izbjegla prekomjerna oksidacija maslinovog tijesta.

Standardna oprema i tehničke karakteristike planirane mini uljare su:

- Mjerač protoka za kontrolu količine vode, uređaj za zagrijavanje maslinovog tijesta u kompletu sa senzorom temperature, termometrom i zaslonom, pužnica za dopremanje, maslina s varijatorom, pumpa za punjenje maslinovog tijesta (od miješalice do dekantera) s varijatorom, pumpa za odvod komine.
- Kapacitet: 150 – 200 kg/h
- Mjere (D x Š x V): 233 x 86 x 173 cm
- Težina: 950 kg
- Potrebna snaga: 9 kW trofazni elektromotor
- Standardni napon: trofazni 380 V 50 Hz 9 kW 5-polna utičnica (3 faze + neutral + zemlja).
- DLE MINI oprema za defolijaciju i pranje – provodi važne operacije za proizvodnju ekstra djevičanskog maslinovog ulja, a koristi se za uklanjanje lišća i manjih nečistoća, dok perilica pere maslinu prije transporta u mlin.
- Digitalna upravljačka jedinica za kontrolu procesa rada mini uljare.

Slikom 5. u nastavku dan je prikaz planirane mini uljare.

Slika 5. Prikaz mini uljare koja se planira nabaviti

2.3. Opis glavnih obilježja tehnološkog procesa

2.3.1. Opis tehnološkog procesa

Tehnološkim procesom prerađivat će se vlastite masline i masline okolnih susjeda. Kapacitet mini uljare iznosi 150 – 200 kg/h. U idealnim uvjetima očekivani prinos plodova maslina koji će se prerađivati iznositi će do 47 t godišnje (uračunate su i količine koje se planiraju dobiti od novih nasada stabala maslina koje se planiraju zasaditi te količine maslina okolnih susjeda).

Efektivan rad pogona mini uljare planira se 6 sati dnevno, odnosno prerađivati će se do max. 1.200 kg maslina dnevno. Uljarski pogon planira raditi sezonski oko 39 dana godišnje. Kompletan tehnološki postupak prerade maslina u maslinovo ulje odvija se "na hladno", što podrazumijeva da temperatura mljevenja ploda masline i temperatura ulja ne prelazi 27°C. Svrha takvog postupka je da se na odgovarajući način izvrši priprema maslinova tijesta (kaše) iz kojeg će se izlučiti ulje. Eventualni negativni učinci prerade na kvalitetu ulja danas su u suvremenim postrojenjima svedeni na najmanju moguću mjeru, uz uvjet da se samim postrojenjem i postupkom stručno rukovodi te da se poštuju propisani parametri rada.

Proces prerade maslina u maslinovo ulje počinje čišćenjem od lišća i grančica te pranjem plodova. Sljedeći korak je mljevenje maslina, čime se dobiva pasta. Pasta se potom miješa kako bi se ulje odvojilo od vode i drugih čvrstih dijelova. Nakon miješanja, pasta prolazi kroz postupak prešanja ili centrifugiranja kako bi se ekstrahiralo ulje. Dobiveno ulje se filtrira kako bi se uklonile preostale nečistoće, te se konačno skladišti u odgovarajućim spremnicima, gdje se stabilizira i skladišti do punjenja u boce kako bi se očuvao sastav. Cijeli proces se odvija uz strogu kontrolu temperature i higijenskih uvjeta kako bi se osigurala visoka kvaliteta maslinovog ulja.

Vegetativna voda se zajedno s kominom masline planira kompostirati u svrhu proizvodnje organskog gnojiva za vlastite potrebe nadoknadanja maslinika. Kompostiranje se planira obavljati na vodonepropusnoj podlozi koja ima izveden rub kako ne bi dolazilo do

eventualnog otjecanja procjednih voda u okoliš. Također, površina kompostiranja će se za slučaj padalina pokrivati nepropusnom folijom.

Komina masline je otpadno biljno tkivo koje nastaje tokom procesa prerade plodova masline u maslinovo ulje i koja se može kompostirati u svrhu dobivanja visoko vrijednog gnojidbenog proizvoda, odnosno sirovine koja će se ponovno upotrebljavati kao organsko gnojivo.

Naime, sukladno Uredbi (EU) 2019/1009 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 5. lipnja 2019. o utvrđivanju pravila o stavljanju gnojidbenih proizvoda EU-a na raspolaganje na tržištu te izmjenama uredba (EZ) br. 1069/2009 i (EZ) br. 1107/2009 i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2003/2003, koja je stupila na snagu 16. srpnja 2022. godine komina masline se može koristiti kao gnojidbeni proizvod.

Nositelj zahvata će kompostirati kominu masline s vegetativnom vodom u svrhu proizvodnje organskog gnojiva za vlastite potrebe nadohranjivanja maslinika. Pritom će putem ovlaštenog laboratorija izraditi analizu komine masline te će voditi zapisnik o nastalim količinama komine masline i proizvedenog komposta, a sve prema važećoj zakonskoj regulativi.

Pravilnikom o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja („Narodne novine“, broj 71/19) definicija komposta je sukladno posebnom propisu koji regulira status nusproizvoda i ukidanje statusa otpada, organsko gnojivo i poboljšivač tla koji udovoljava uvjetima za određenu namjenu i odvojeno je sakupljen na mjestu nastanka te ne uključuje otpad koji nastaje izdvajanjem frakcije miješanog komunalnog otpada. Istim pravilnikom se regulira i koncentracija onečišćenja koja je dozvoljena u gnojivima, odnosno u poboljšivačima tla (kompostu). Zakonom o gnojidbenim proizvodima („Narodne novine“, broj 39/23) definirana je primjena poboljšivača tla u poljoprivredi.

Kompostiranje je biološka razgradnja biootpada uz prisustvo zraka, a pomoću čitavog niza živih organizama, pri čemu nastaju ugljikov dioksid, voda, toplina i kompost - humus. Kompostirati se mogu svi organski ostaci iz maslinika i kojeg mikroorganizmi uz prisustvo kisika, vlage i topline razgrađuju i pretvaraju u prirodno gnojivo.

Kompostiranjem komine masline nastaju vrijedne hranjive tvari koje poboljšavaju strukturu tla, pomažu zadržavanju vlage u tlu, povećavaju mikrobiološku aktivnost tla, tlo čine prozračnijim i bogatijim hranjivim sastojcima što u konačnici utječe i na kvalitetu budućih plodova. Količina komine masline iznosi 70 – 75% od kapaciteta prerade. Uz kominu masline, kompostirat će se (na istoj kompostnoj hrpi) i nastali organski otpad grančica i lišća, koji će se prije polaganja na kompostnu hrpu po potrebi usitnjavati.

Postupak kompostiranja kreće odlaganjem vlažne komine (odmah nakon prerade) u vodonepropusni sabirni bazen. Ostatke grana i lišća će se nakon rezidbe usitnjavati i također miješati s kompostom komine. Kompostna hrpa će se zatim zalijevati otopinom bioaktivatora odnosno poboljšivača (Bio-algeen preparat - ekološki proizvodi za prirodu i okoliš proizvedeni od smeđe morske alge), koji sadrži razne mikroelemente, aminokiseline, vitamine i alginske kiseline koji značajno ubrzavaju postupak kompostiranja. Po 1 m³, kompostna hrpa se zalijeva s 20 l vode u kojoj su otopljeni 2 različita bio-algeen proizvoda (G-40 i K-20). S tako pripremljenom otopinom jednolično se površinski zalijeva čitava kompostna masa. U pravilu se već nakon šest mjeseci može po 20 – 60 kg kompostirane maslinove komine rasuti kao organsko gnojivo ispod krošnje stabala masline.

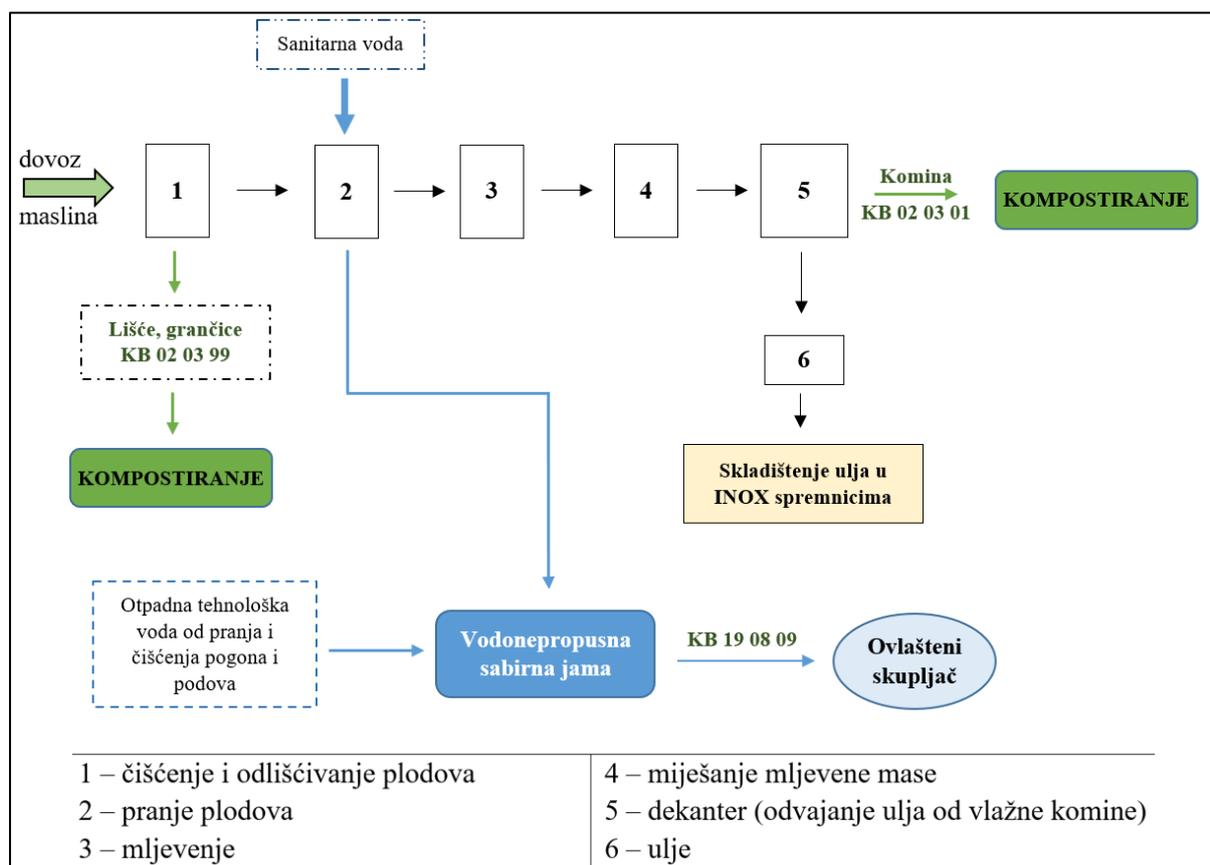
Prilikom kompostiranja vodit će se računa o temperaturi koja nastaje u kompostištu. Temperatura će se kontrolirati. Optimalna temperatura u sredini kompostne hrpe je oko 60 °C jer se pri toj temperaturi uništavaju bolesti i štetnici. Također, posebna pozornost će se posvetiti vlažnosti mase za kompostiranje (pomanjkanje vlage u kompostištu usporava razgradnju, dok

prevelika vlažnost pospješuje truljenje i stvaranje plijesni) te na prozračnost mase, koja će se povremeno protresati, posebno u trenutku kada se masa vidno slegne. Kod preokretanja mase vodit će se računa da se masa sa strane stavi u sredinu, a donji sloj da se stavi na površinu hrpe.

Kako se s kompostne hrpe ne bi širili neugodni mirisi (koji nastaju ukoliko u kompostnoj masi nedostaje kisika ili ima previše dušika) hrpa će se prozračivati prevrtanjem (preokretanjem) te će se po potrebi dodavati suhi materijal koji će upijati vlagu (grančice ili suho lišće koje će se za te potrebe sačuvati od rezidbe maslina).

Postupak kompostiranja komine masline zajedno s usitnjenim lišćem i grančicama obavljat će se u skladu s uvjetima iz Zakona o gnojidbenim proizvodima („Narodne novine“, broj 39/23). Nositelj zahvata će se upisati u Očevidnik nusproizvoda, a sve sukladno zakonskoj regulativi.

Slikom 6. prikazana je shema tehnološkog procesa u mini uljari s prikazom emisija u okoliš i nastankom otpadnih tvari.

Slika 6. Shema tehnološkog procesa s prikazom emisija u okoliš i nastankom otpadnih tvari

2.3.2. Popis vrsta i količina tvari koje ulaze u tehnološki proces

Osnovna sirovina koja ulazi u proces proizvodnje ulja su plodovi maslina. Očekivani godišnji prinos plodova masline u idealnim uvjetima iznosi oko 47 t. Kapacitet mini uljarskog pogona je 150 - 200 kg/h. Raspon dnevne prerade plodova masline iznosi do max. 1.200 kg što znači da će uljarski pogon u prosjeku raditi efektivno max. 6 sati dnevno i max. 39 dana godišnje. Razlog tome je što će nositelj zahvata prerađivati vlastite masline i masline okolnih susjeda (u vlastite količine su uračunate i količine koje se planiraju dobiti od novih nasada stabala maslina koje se planiraju zasaditi).

Tablicom 1. u nastavku prikazane su maksimalne planirane količine ulaznih materijala i sirovina.

Tablica 1. Popis, vrsta i količina tvari koje ulaze u tehnološki proces

Rd. br.	Sirovina/materijal	Maksimalna godišnja količina
1.	Plodovi masline	47.000 kg
2.	Voda za pranje plodova maslina	30.000 litara
3.	Voda za pranje pogona	3.000 litara

2.3.3. Popis vrsta i količina tvari koje ostaju nakon tehnološkog procesa te emisija u okoliš

Očekivanom preradom oko 47.000 kg maslina godišnje proizvest će se do 6.000 litara maslinovog ulja te oko 10.500 kg komine masline s vegetativnom vodom. Vegetativna voda će se zajedno s kominom kompostirati. Pranjem plodova maslina i pranjem pogona za proizvodnju maslinovog ulja nastajati će otpadne tehnološke vode. Tablicom 2. prikazan je popis, vrsta i količina tvari koje izlaze iz tehnološkog procesa.

Tablica 2. Popis, vrsta i količina tvari koje izlaze iz tehnološkog procesa

Rd. br.	Sirovina/materijal	Maksimalna godišnja količina
1.	Maslinovo ulje	6.000 litara
2.	Otpadna tehnološka voda od pranja plodova maslina i pranja i čišćenja pogona	33.000 litara
3.	Otpadno lišće, grane (02 03 99 – otpad koji nije specificiran na drugi način)	300 kg
4.	Komina masline i vegetativna voda (02 03 01 – muljevi od pranja, čišćenja, guljenja, centrifugiranja i separacije)	10.500 kg
5.	Otpadni mulj, tehnološke vode od pranja plodova maslina i pranja i čišćenja pogona te vegetativna voda (19 08 09 - mješavine masti i ulja iz separatora ulje/voda, koje sadrže samo jestivo ulje i masnoće)	-

Nastala komina s vegetativnom vodom će se kompostirati u svrhu dobivanja vrlo vrijednog organskog gnojiva za vlastite potrebe.

2.4. Popis drugih aktivnosti koje mogu biti potrebne za realizaciju zahvata

Za realizaciju predmetnog zahvata nisu potrebne druge, dodatne aktivnosti, osim već opisanih.

2.5. Varijantna rješenja

Varijantna rješenja zahvata nisu razmatrana. Mini uljarski pogon će biti opremljen s najboljom raspoloživom tehnologijom za proizvodnju maslinovog ulja.

3. PODACI O LOKACIJI I OPIS LOKACIJE ZAHVATA

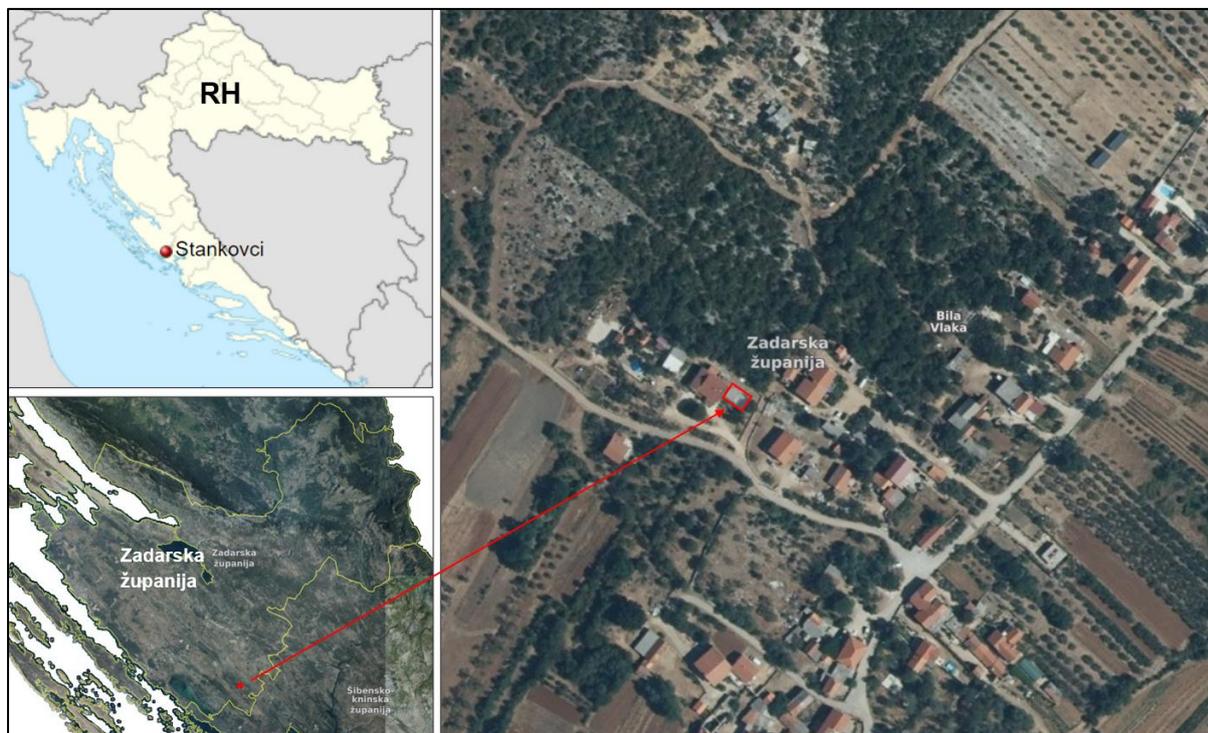
3.1. Geografski položaj

Lokacija planiranog zahvata je smještena u Zadarskoj županiji na administrativnom području Općine Stankovci.

Zadarska županija zauzima prostor ukupne površine 7.276,23 km² što čini 8,3% površine Republike Hrvatske te je peta županija po veličini. Najvećim se dijelom Zadarska županija prostire na području Južne Hrvatske (Dalmacija), dok se preostali manji dio prostire u Gorskoj Hrvatskoj gdje obuhvaća područje istočnog dijela ličko-krbavskog prostora s Pounjem. Otočni dio Zadarske županije geografski okružuju sljedeće otočne skupine: kornatska, žutsko-sitska, murterska te cresko-lošinjska. U administrativnom smislu, Zadarska županija graniči sa Šibensko-kninskom i Ličko-senjskom županijom, dok na sjeverozapadu ima morsku granicu s Primorsko-goranskom županijom. Na istoku graniči s Bosnom i Hercegovinom, a na zapadu morskom granicom s Italijom. Prostor Ravnih kotara, kojemu pripada i općina Stankovci, jedan je od najplodonosnijih poljoprivrednih područja u RH te najznačajniji kraj Jadranske Hrvatske po udjelu obradivih poljoprivrednih površina.

Općina Stankovci smještena je na jugoistočnom dijelu Ravnih kotara. Svojom jugozapadnom stranom naslonjena je na Vransko jezero. Osnovni potencijali općine Stankovci proizlaze iz prirodnih karakteristika i položaja u prostoru. Primarni prirodni resursi su poljoprivredni tereni s mogućnošću navodnjavanja. Broj stanovnika na području općine (prema popisu stanovništva iz 2021. godine, DZS) iznosi 1.831 stanovnika, dok naselje Bila Vlaka bilježi 156 stanovnika.

Slikom 7. prikazana je lokacija zahvata s ucrtanom planiranom građevinom u odnosu na područje Republike Hrvatske.

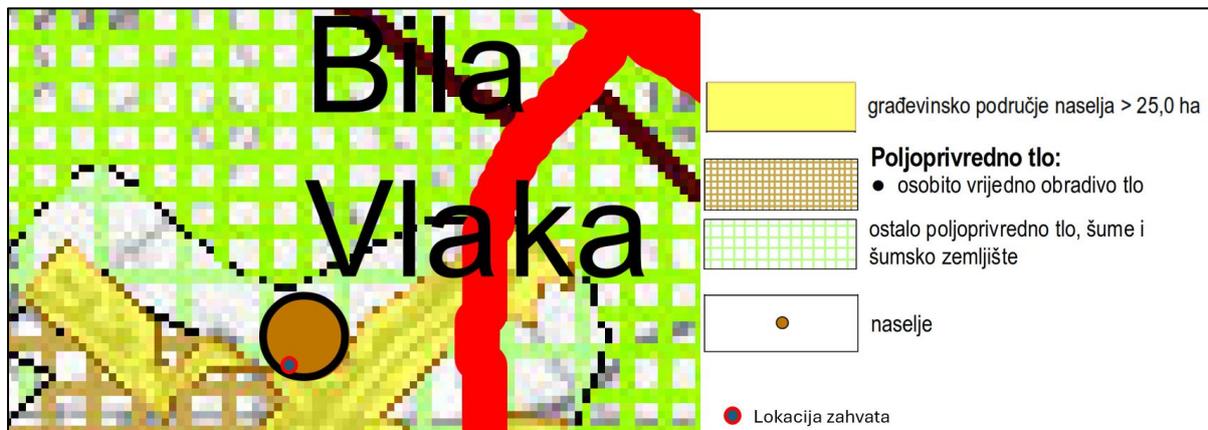
Slika 7. Prikaz predmetne lokacije zahvata u odnosu na Republiku Hrvatsku

3.2. Podaci iz dokumenata prostornog uređenja

Za prostorni obuhvat predmetnog zahvata važeći su:

Prostorni plan Zadarske županije „Službeni glasnik Zadarske županije“, br. 2/01, 1/04, 2/05, 17/06, 3/10, 15/14, 14/15, 5/23, 6/23 i 13/23 - pročišćeni tekst (u daljnjem tekstu PPŽŽ)

Prema PPŽŽ, lokacija postojeće predmetne građevine u koju se planira instalacija mini uljare nalazi se na području naselja. Navedeno je prikazano Slikom 8.

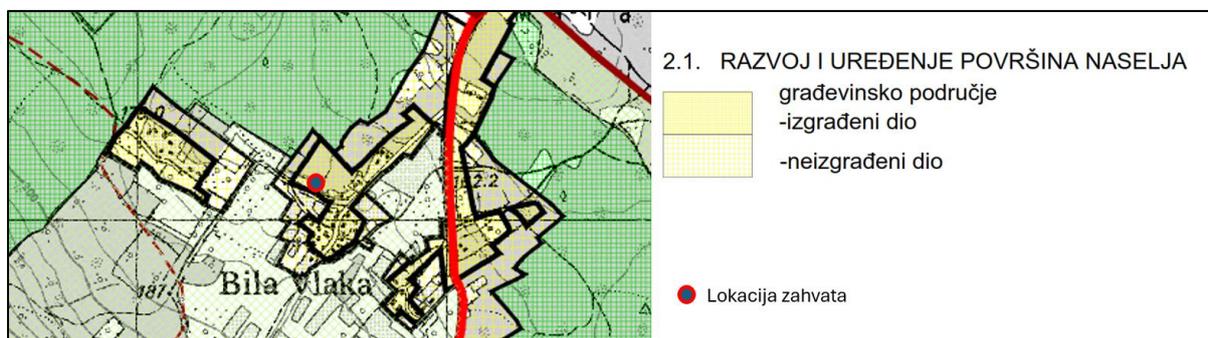

Slika 8. Izvadak iz kartografskog prikaza 1.1, Korištenje i namjena površina, Prostori za razvoj i uređenje - s ucrtanom lokacijom zahvata (Izmjene i dopune PPŽŽ)

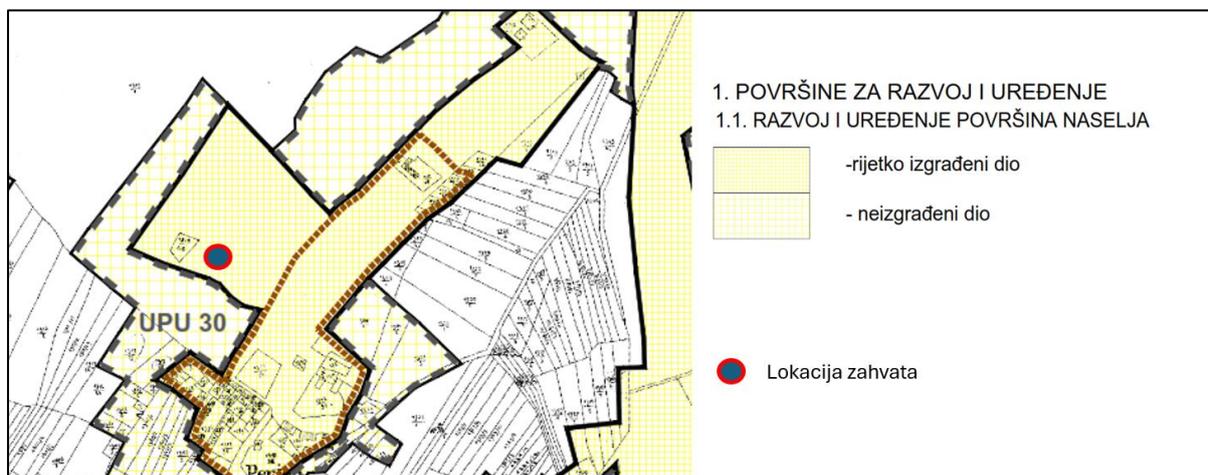
Prostorni plan uređenja Općine Stankovci „Službeni glasnik Općine Stankovci “ broj 01/03 i 02/09

Lokacija postojeće građevine u kojoj se planira instalacija mini uljare nalazi se na području građevinskog područja – rijetko izgrađeni dio.

Navedeno je prikazano Slikama 9. i 10. u nastavku.

Slika 9. Izvadak iz kartografskog prikaza 1., Korištenje i namjena prostora - s ucrtanom lokacijom zahvata (Izmjene i dopune PPUO Stankovci)

Slika 10. Izvadak iz kartografskog prikaza 4.6, Građevinska područja naselja – BILA VLAKA - s ucrtanom lokacijom zahvata (Izmjene i dopune PPUO Stankovci)

Prostorno-planskom dokumentacijom Općine Stankovci navedeno je:

ODREDBE ZA PROVOĐENJE

Članak 19.

Pored stanovanja kao osnovne namjene unutar GP-a naselja, mogu se graditi i:

....

- *Gospodarski objekti, koji ne ugrožavaju ekološku stabilnost naselja (servisi, zanatske radionice...)*

....

Članak 35.

Planom je dozvoljena izgradnja, obnova ili rekonstrukcija nenastambene gospodarske zgrade u jezgri naselja po uvjetima iz prethodnih članaka (36-38.).

Namjena može, osim stambene biti i poslovna (trgovine, ugostiteljske i uslužne djelatnosti, tihi obrt itd.), koja neće ometati osnovnu funkciju stanovanja.

Uvjeti smještaja gospodarskih djelatnosti

Članak 51a

Planom se dozvoljava izgradnja i smještaj zgrada gospodarskih djelatnosti unutar građevinskih područja naselja uz uvjet da njihovo funkcioniranje ili sadržaji nisu u koliziji sa stanovanjem kao osnovnom namjenom prostora ili na bilo koji način smanjuju kvalitetu stanovanja.

Članak 51g

Odvodnja otpadnih voda, u slučajevima kad ne postoji mogućnost priključka na kanalizacijsku mrežu, rješavat će se putem nepropusnih septičkih jama.

....

Rekonstrukcija građevina čija je namjena protivna planiranoj namjeni

Članak 130.

Ovim se Planom omogućava nužna rekonstrukcija građevina koje se bile izgrađene po propisima važećim do stupanja na snagu Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“, broj 30/94).

Rekonstrukcija se može odobriti samo za one građevine za koje je bila izdana građevinska dozvola ili su bile izgrađene prije 15. veljače 1968. godine.

Članak 131.

Pod rekonstrukciju se ubraja samo nužna rekonstrukcija koja podrazumijeva obnovu krova i svih dotrajalih konstruktivnih dijelova.

Promjena namjene se može prihvatiti samo ako će promjena približiti namjenu planiranoj svrsi prema ovome Planu, ili smanjiti negativan utjecaj na okoliš postojeće namjene.

3.3. Hidrološke značajke

3.3.1. Područje slivova

Jadransko vodno područje čini kopno Republike Hrvatske, uključujući otoke, s kojega vode površinskim ili podzemnim putem otječu u Jadransko more i pripadajuće prijelazne i

priobalne vode. Slivna područja na teritoriju Republike Hrvatske određena su temeljem Pravilnika o granicama područja podslivova, malih slivova i sektora („Narodne novine“, broj 97/10 i 31/13). Ovim Pravilnikom utvrđene su granice područja podslivova, malih slivova i sektora u Republici Hrvatskoj.

Područje planiranog zahvata spada pod Jadransko vodno područje, unutar sektora „F“ u području malih slivova broj 27. područje malog sliva „Zrmanja – Zadarsko primorje“ koji obuhvaća dio Zadarske županije i to gradove: Benkovac, Biograd na moru, Nin, Obrovac, Pag i Zadar, općine: Bibinje, Galovac, Jasenice, Kali, Kolan, Kukljica, Lišane Ostrovičke, Novigrad, Pakoštane, Pašman, Polača, Poličnik, Posedarje, Povljana, Preko, Privlaka, Ražanac, Sali, **Stankovci**, Starigrad, Sukošan, Sveti Filip i Jakov, Škabrnja, Tkon, Vir, Vrsi, Zemunik Donji te dio općine Gračac.

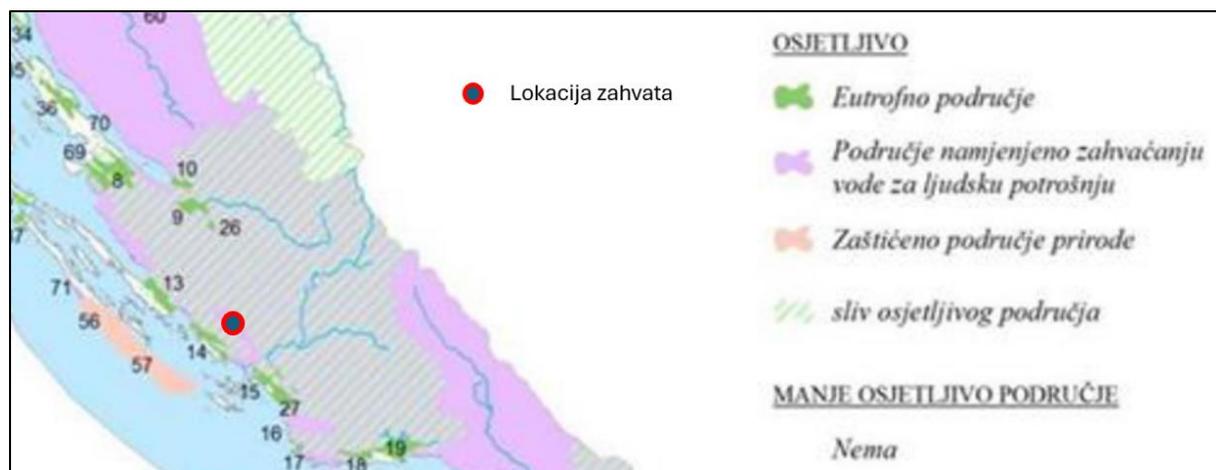
U nastavku je prikazana lokacija zahvata u odnosu na područja malog sliva (Slika 11.).

Slika 11. Kartografski prikaz granica područja malih slivova i područja sektora s ucrtanom lokacijom zahvata

3.3.2. Osjetljiva područja

Odlukom o određivanju osjetljivih područja („Narodne novine“, broj 79/22) određuju se osjetljiva područja u Republici Hrvatskoj. Temeljem Zakona o vodama („Narodne novine“, broj 66/19, 84/21 i 47/23) osjetljiva područja su područja na kojima je zbog postizanja ciljeva kakvoće voda potrebno provesti višu razinu ili viši stupanj pročišćavanja komunalnih otpadnih voda. Lokacija zahvata nalazi se na području sliva osjetljivog područja kako je prikazano Slikom 12.

Slika 12. Prikaz osjetljivih područja s ucrtanom lokacijom zahvata

Najbliže osjetljivo područje od lokacije zahvata odnosi se na 41011013 Pirovački zaljev i Murterski kanal (kriterij određivanja osjetljivosti područja: 1, onečišćujuća tvar čije se ispuštanje ograničava: dušik, fosfor).

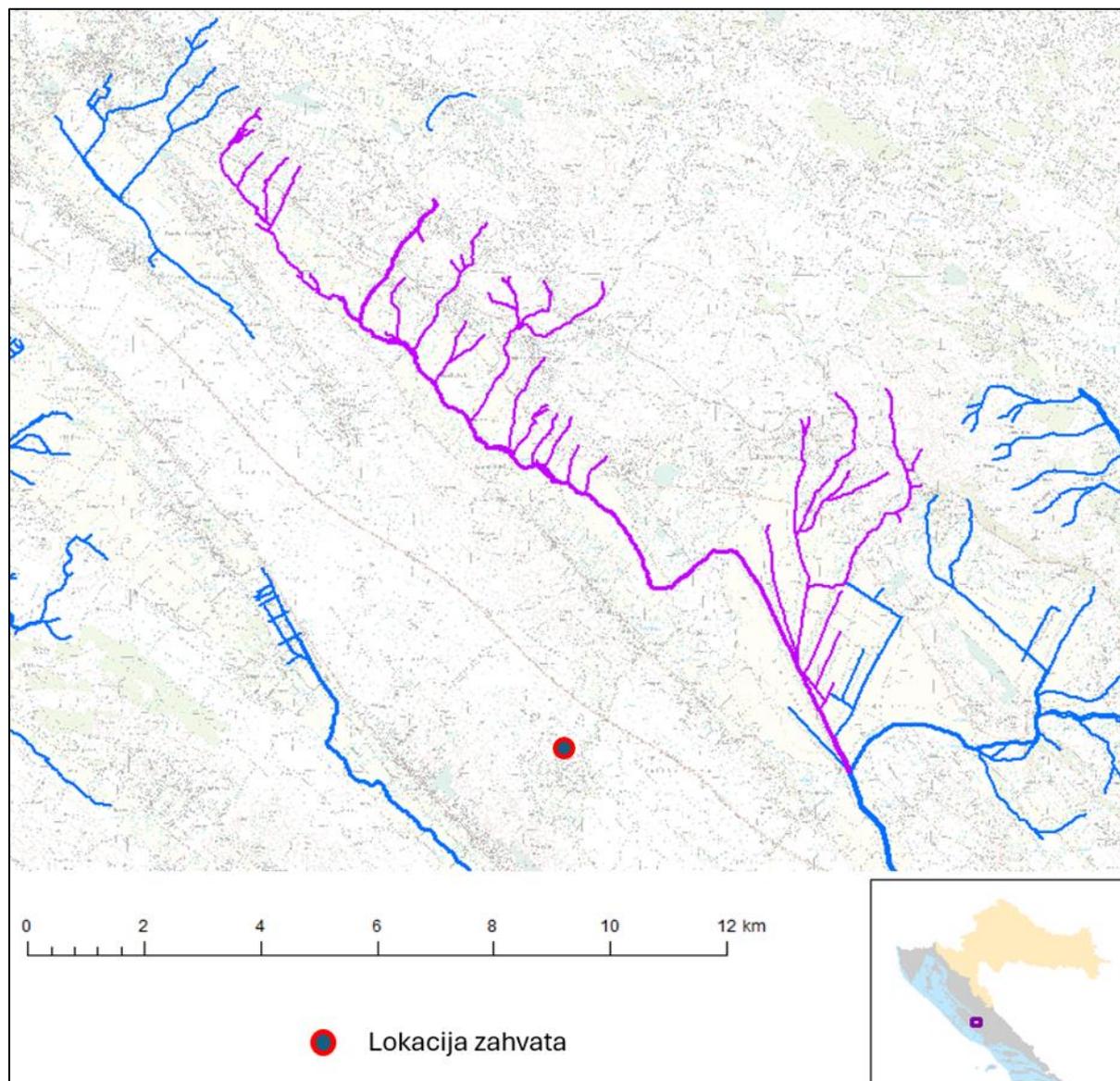
3.3.3. Stanje vodnog tijela

Karakteristike i stanja najbližih vodnih tijela te prikaz lokacije zahvata u odnosu na iste dane su u nastavku.

○ Vodno tijelo JKR00020_018074, JARUGA

Tablica 3. Opći podaci vodnog tijela JKR00020_018074, JARUGA

OPĆI PODACI VODNOG TIJELA JKR00020_018074, JARUGA	
Šifra vodnog tijela	JKR00020_018074
Naziv vodnog tijela	JARUGA
Ekoregija:	Dinarska primorska
Kategorija vodnog tijela	Prirodna tekućica
Ekotip	Nizinske male povremene tekućice (HR-R_16B)
Dužina vodnog tijela (km)	17.23 + 57.14
Vodno područje i podsliv	Jadransko vodno područje
Države	HR
Obaveza izvješćivanja	Nacionalno, EU
Tijela podzemne vode	JKGI_10
Mjerne postaje kakvoće	40315 (Jaruga, Benkovac), 40428 (Bribišnica, Sv. Petar)

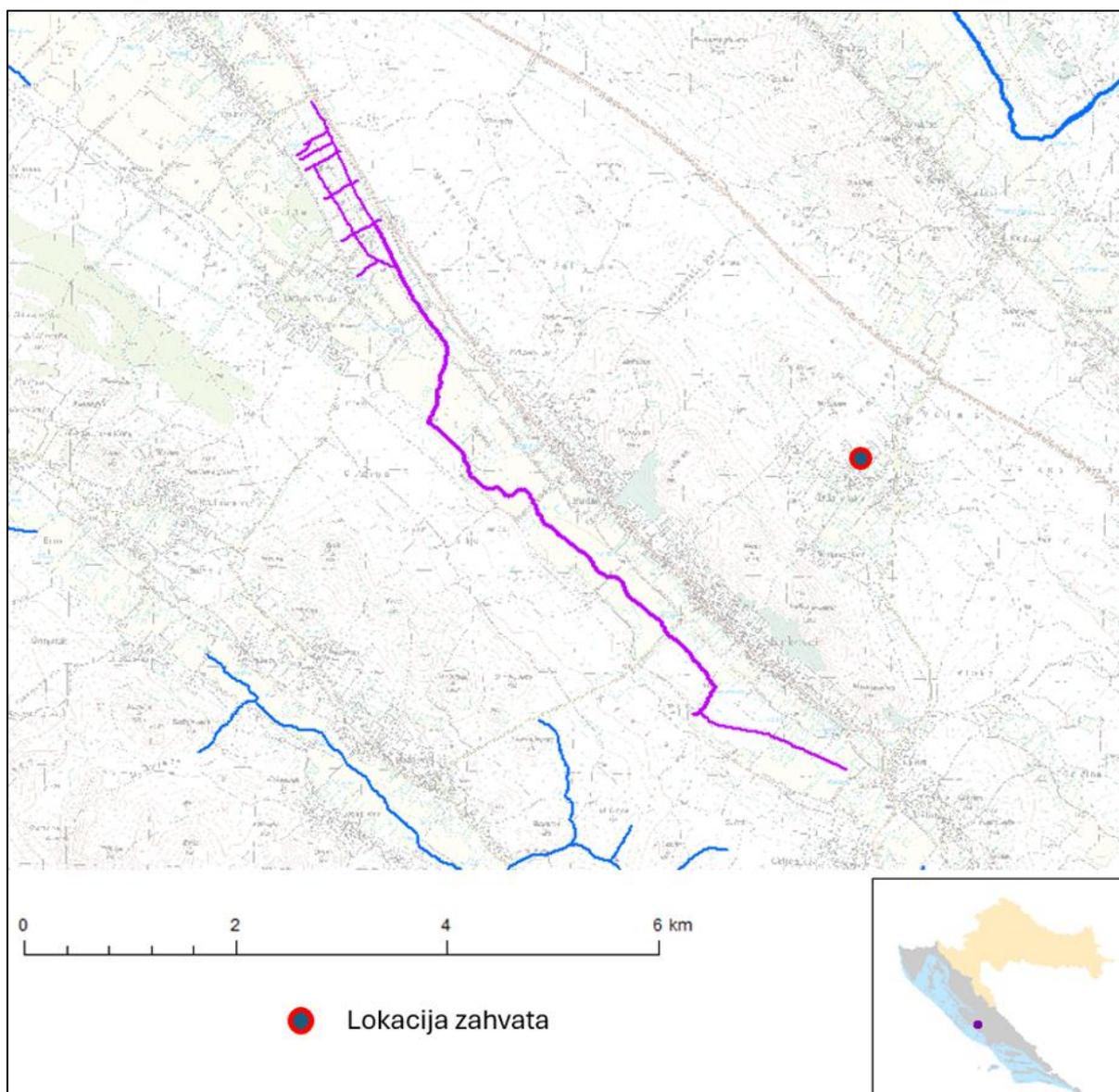

STANJE VODNOG TIJELA JKR00020_018074, JARUGA			
ELEMENT	STANJE	PROCJENA STANJA 2027. god.	ODSTUPANJE OD DOBROG STANJA
Stanje, ukupno Ekološko stanje Kemijsko stanje	umjereno stanje umjereno stanje dobro stanje	umjereno stanje umjereno stanje dobro stanje	
Ekološko stanje Biološki elementi kakvoće Osnovni fizikalno kemijski elementi kakvoće Specifične onečišćujuće tvari Hidromorfološki elementi kakvoće	umjereno stanje umjereno stanje dobro stanje dobro stanje vrlo dobro stanje	umjereno stanje umjereno stanje dobro stanje dobro stanje vrlo dobro stanje	
Biološki elementi kakvoće Fitoplankton Fitobentos Makrofiti Makrozoobentos saprobnost Makrozoobentos opća degradacija Ribe	umjereno stanje nije relevantno dobro stanje umjereno stanje dobro stanje dobro stanje umjereno stanje	umjereno stanje nije relevantno dobro stanje dobro stanje vrlo dobro stanje dobro stanje umjereno stanje	nema procjene nema odstupanja vrlo malo odstupanje nema odstupanja nema odstupanja vrlo malo odstupanje
Osnovni fizikalno kemijski pokazatelji kakvoće Temperatura Salinitet Zakiseljenost BPK5 KPK-Mn Amonij Nitrati Ukupni dušik Orto-fosfati Ukupni fosfor	dobro stanje vrlo dobro stanje vrlo dobro stanje vrlo dobro stanje vrlo dobro stanje dobro stanje vrlo dobro stanje dobro stanje vrlo dobro stanje vrlo dobro stanje	dobro stanje vrlo dobro stanje vrlo dobro stanje vrlo dobro stanje vrlo dobro stanje vrlo dobro stanje vrlo dobro stanje dobro stanje vrlo dobro stanje vrlo dobro stanje	nema odstupanja nema odstupanja nema odstupanja nema odstupanja nema odstupanja nema odstupanja nema odstupanja nema odstupanja nema odstupanja nema odstupanja
Specifične onečišćujuće tvari Arsen i njegovi spojevi Bakar i njegovi spojevi Cink i njegovi spojevi Krom i njegovi spojevi Fluoridi Organski vezani halogeni koji se mogu adsorbirati (AOX) Poliklorirani bifenili (PCB)	dobro stanje dobro stanje dobro stanje dobro stanje dobro stanje dobro stanje dobro stanje	dobro stanje dobro stanje dobro stanje dobro stanje dobro stanje dobro stanje dobro stanje	nema odstupanja nema odstupanja nema odstupanja nema odstupanja nema odstupanja nema odstupanja nema odstupanja
Hidromorfološki elementi kakvoće Hidrološki režim Kontinuitet rijeke Morfološki uvjeti	vrlo dobro stanje vrlo dobro stanje vrlo dobro stanje vrlo dobro stanje	vrlo dobro stanje vrlo dobro stanje vrlo dobro stanje vrlo dobro stanje	nema odstupanja nema odstupanja nema odstupanja nema odstupanja
Kemijsko stanje Kemijsko stanje, srednje koncentracije Kemijsko stanje, maksimalne koncentracije Kemijsko stanje, biota	dobro stanje dobro stanje dobro stanje nema podataka	dobro stanje dobro stanje dobro stanje nema podataka	

o **Vodno tijelo JKR00113_000000**

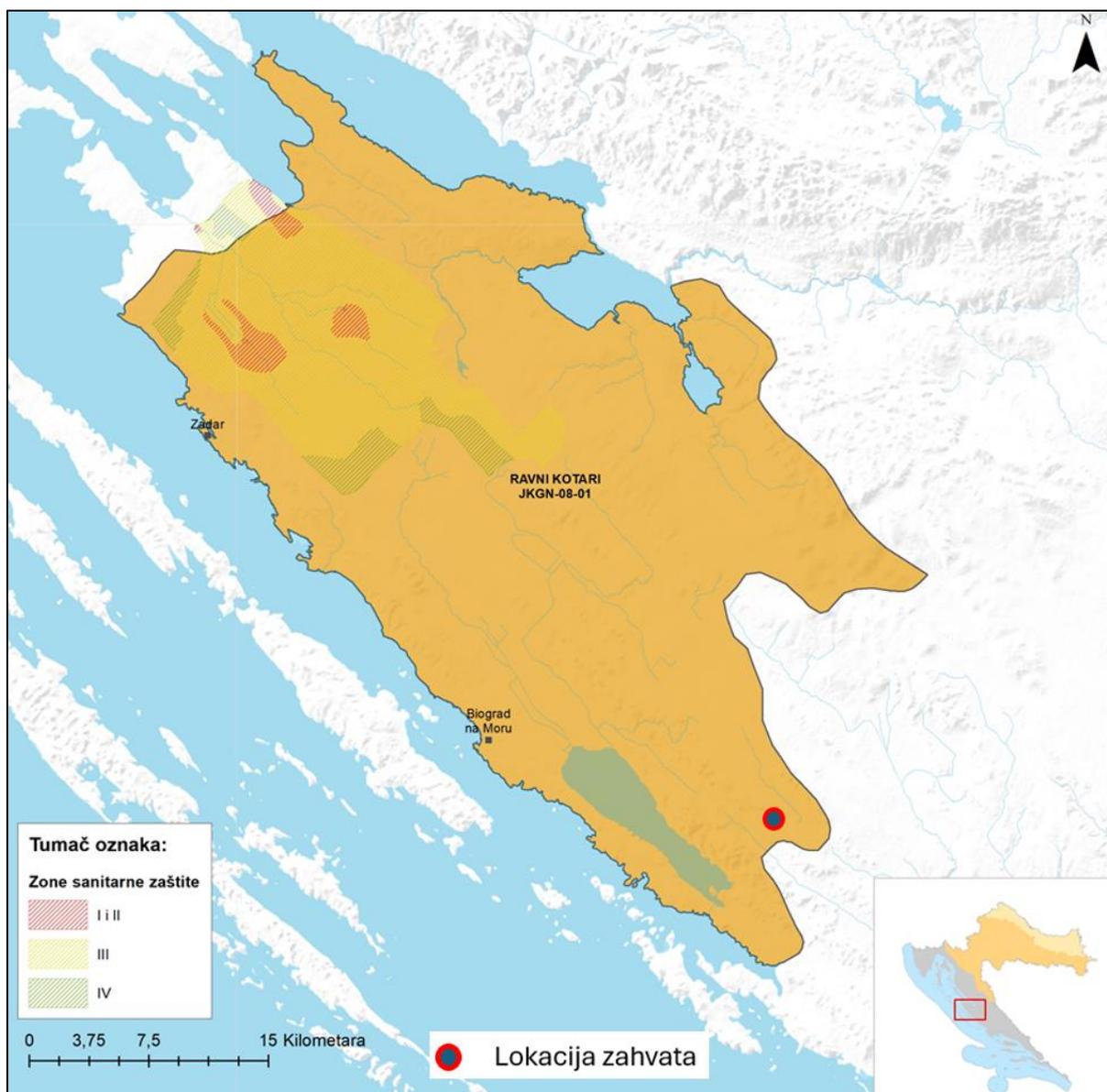
Tablica 4. Opći podaci vodnog tijela JKR00113_000000

OPĆI PODACI VODNOG TIJELA JKR00113_000000	
Šifra vodnog tijela	JKR00113_000000
Naziv vodnog tijela	-
Ekoregija:	Dinaridska primorska
Kategorija vodnog tijela	Prirodna tekućica
Ekotip	Nizinske male povremene tekućice (HR-R_16B)
Dužina vodnog tijela (km)	6.69 + 6.53
Vodno područje i podsliv	Jadransko vodno područje
Države	HR
Obaveza izvješćivanja	Nacionalno, EU
Tijela podzemne vode	JKGN_08
Mjerne postaje kakvoće	

STANJE VODNOG TIJELA JKR00113_000000			
ELEMENT	STANJE	PROCJENA STANJA 2027. god.	ODSTUPANJE OD DOBROG STANJA
Stanje, ukupno Ekološko stanje Kemijsko stanje	dobro stanje dobro stanje dobro stanje	dobro stanje dobro stanje dobro stanje	
Ekološko stanje Biološki elementi kakvoće Osnovni fizikalno kemijski elementi kakvoće Specifične onečišćujuće tvari Hidromorfološki elementi kakvoće	dobro stanje dobro stanje vrlo dobro stanje dobro stanje vrlo dobro stanje	dobro stanje dobro stanje vrlo dobro stanje dobro stanje vrlo dobro stanje	
Biološki elementi kakvoće Fitoplankton Fitobentos Makrofitna Makrozoobentos saprobnost Makrozoobentos opća degradacija Ribe	dobro stanje nije relevantno dobro stanje dobro stanje vrlo dobro stanje vrlo dobro stanje dobro stanje	dobro stanje nije relevantno dobro stanje dobro stanje vrlo dobro stanje vrlo dobro stanje dobro stanje	nema procjene nema odstupanja nema odstupanja nema odstupanja nema odstupanja nema odstupanja
Osnovni fizikalno kemijski pokazatelji kakvoće Temperatura Salinitet Zakiseljenost BPK5 KPK-Mn Amonij Nitrati Ukupni dušik Orto-fosfati Ukupni fosfor	vrlo dobro stanje vrlo dobro stanje	vrlo dobro stanje vrlo dobro stanje	nema odstupanja nema odstupanja nema odstupanja nema odstupanja nema odstupanja nema odstupanja nema odstupanja nema odstupanja nema odstupanja nema odstupanja
Specifične onečišćujuće tvari Arsen i njegovi spojevi Bakar i njegovi spojevi Cink i njegovi spojevi Krom i njegovi spojevi Fluoridi Organski vezani halogeni koji se mogu adsorbirati (AOX) Poliklorirani bifenili (PCB)	dobro stanje dobro stanje dobro stanje dobro stanje dobro stanje dobro stanje dobro stanje	dobro stanje dobro stanje dobro stanje dobro stanje dobro stanje dobro stanje dobro stanje	nema odstupanja nema odstupanja nema odstupanja nema odstupanja nema odstupanja nema odstupanja nema odstupanja
Hidromorfološki elementi kakvoće Hidrološki režim Kontinuitet rijeke Morfološki uvjeti	vrlo dobro stanje vrlo dobro stanje vrlo dobro stanje vrlo dobro stanje	vrlo dobro stanje vrlo dobro stanje vrlo dobro stanje vrlo dobro stanje	nema odstupanja nema odstupanja nema odstupanja nema odstupanja
Kemijsko stanje Kemijsko stanje, srednje koncentracije Kemijsko stanje, maksimalne koncentracije Kemijsko stanje, biota	dobro stanje dobro stanje dobro stanje nema podataka	dobro stanje dobro stanje dobro stanje nema podataka	

Područje planiranog zahvata nalazi se na vodnom tijelu koje je prema Planu upravljanja vodnim područjima do 2027. („Narodne novine“, broj 84/23) klasificirano kao grupirano vodno tijelo Ravni kotari s kodom JKGN-08-01, kako je prikazano u nastavku (Slika 13.).

Slika 13. Prikaz tijela podzemnih voda Ravni kotari JKGN-08-01 s ucrtanom lokacijom zahvata

Osnovni podaci o grupiranom vodnom tijelu podzemne vode Ravni kotari JKGN-08-01 prikazani su Tablicom 5.

Tablica 5. Osnovni podaci o grupiranom vodnom tijelu Ravni kotari JKGN-08-01

Kod	JKGN-08-01
Ime tijela podzemnih voda	RAVI KOTARI
Poroznost	Pukotinsko-kavernozna, međuzrnska
Površina (km ²)	1.218
Obnovljive zalihe podzemnih voda (*10 ⁶ m ³ /god)	355
Prirodna ranjivost	50 % područja srednje i 47 % niske ranjivosti
Državna pripadnost tijela podzemnih voda	HR

Ocjena kemijskoga stanja provedena je temeljem podataka iz Nacionalnog i Dodatnog programa monitoringa, te nakon detaljne analize postojećih sustava monitoringa podzemnih

voda i njihove reprezentativnosti u odnosu na konceptualne modele tijela podzemnih voda. Na 13 tijela podzemnih voda provedene su osnovne analize kakvoće podzemnih voda i temeljem rezultata tih analiza naknadno su promijenjene granice dva tijela kasnijim analizama.

Tablicom 6. prikazana je ocjena kemijskog stanja TPV Ravni kotari JKGN-08-01 na jadranskom vodnom području prema Planu upravljanja vodnim područjem do 2027. godine.

Tablica 6. Ocjena kemijskog stanja TPV Ravni kotari JKGN-08-01 na jadranskom vodnom području

Test opće procjene kakvoće		Test zaslanjenja i druge intruzije		Test zone sanitarne zaštite		Test površinske vode		Test EOPV	
Stanje	Procjena pouzdan.	Stanje	Procjena pouzdan.	Stanje	Procjena pouzdan.	Stanje	Procjena pouzdan.	Stanje	Procjena pouzdan.
dobro	visoka	dobro	visoka	dobro	visoka	dobro	niska	dobro	niska

Tablicom 7. je prikazana ocjena količinskog stanja TPV Ravni kotari JKGN-08-01 na jadranskom vodnom području prema Planu upravljanja vodnim područjem do 2027. godine.

Tablica 7. Ocjena količinskog stanja TPV Ravni kotari JKGN-08-01 na jadranskom vodnom području

Test Balance voda		Test zaslanjenja i druge intruzije		Test Površinskih voda		Test EOPV	
Stanje	Procjena pouzdan.	Stanje	Procjena pouzdan.	Stanje	Procjena pouzdan.	Stanje	Procjena pouzdan.
dobro	visoka	Dobro	visoka	dobro	visoka	dobro	niska

Na osnovu ukupne ocjene stanja zaključuje se da je područje TPV Ravni kotari JKGN-08-01 ocijenjeno:

- Kemijsko stanje – dobro (procjena pouzdanosti: visoka)
- Količinsko stanje – loše (procjena pouzdanosti: niska)

3.3.4. Zona sanitarne zaštite izvorišta za piće

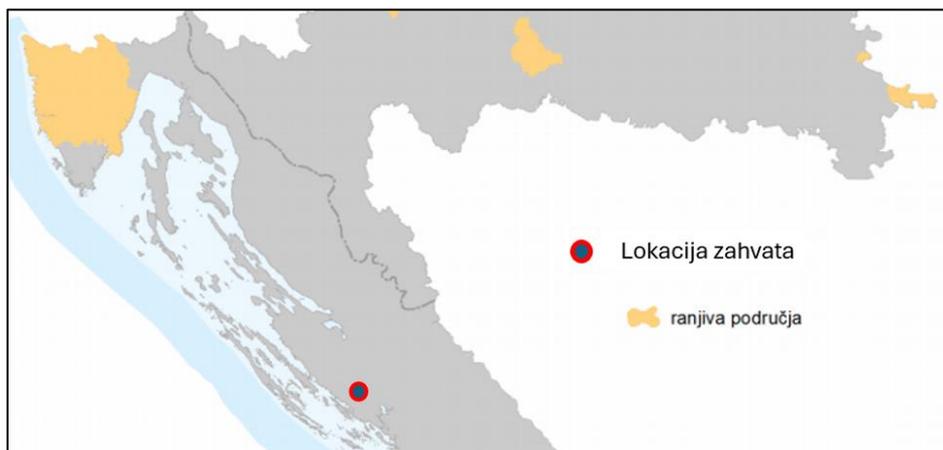
Temeljem kartografskog prikaza u nastavku (Slika 14.) utvrđeno je da se lokacija predmetnog zahvata ne nalazi u zoni sanitarne zaštite izvorišta vode za piće.

Slika 14. Prikaz lokacije predmetnog zahvata u odnosu na zone sanitarne zaštite izvorišta vode za piće (Izvor: <https://geoportals.nipp.hr/>)

3.3.5. Ranjiva područja

Lokacija zahvata ne nalazi se na području određenom kao ranjivo područje, kako je prikazano Slikom 15.

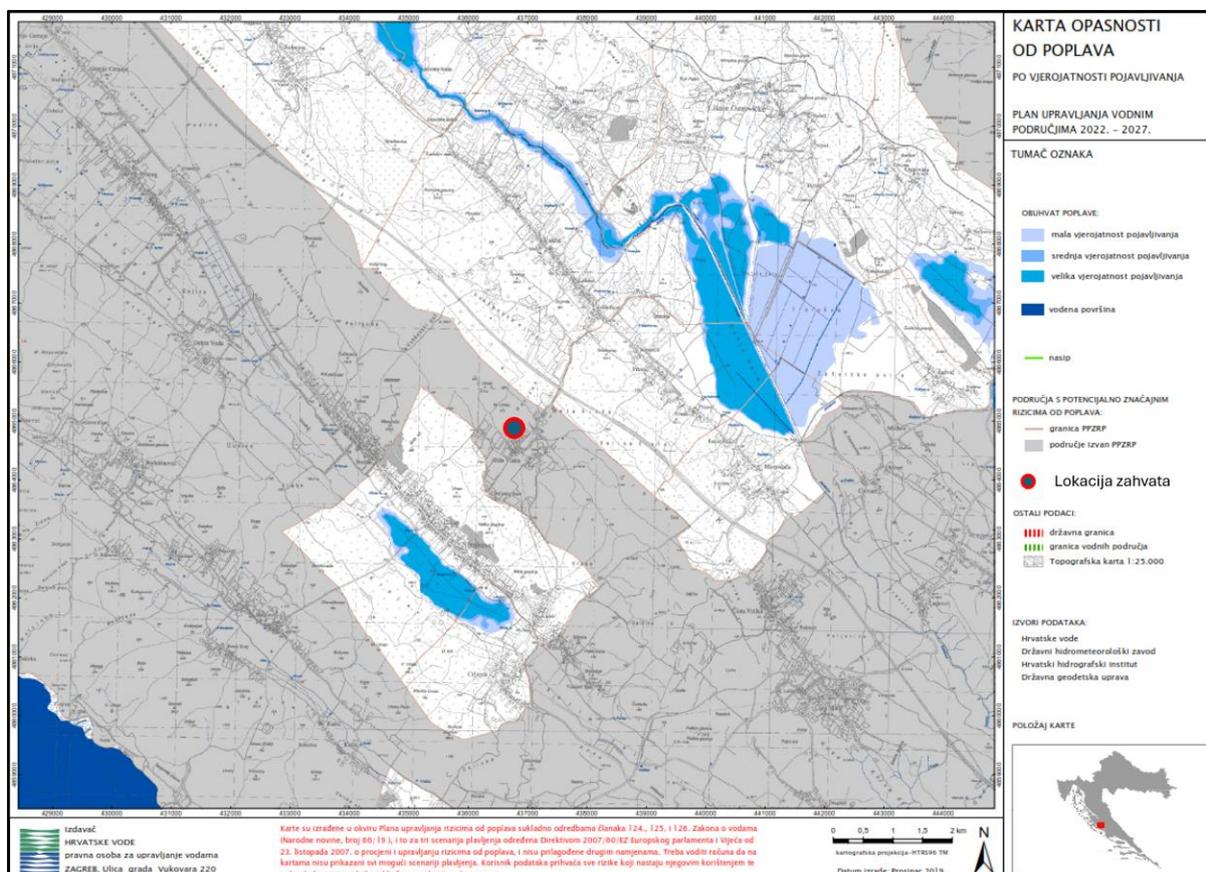

Slika 15. Prikaz lokacije predmetnog zahvata u odnosu na ranjiva područja

3.3.6. Opasnost i rizik od poplava

U okviru Plana upravljanja rizicima od poplava sukladno odredbama članaka 126. i 127. Zakona o vodama („Narodne novine“, broj 66/19, 84/21 i 47/23), izrađene su karte opasnosti od poplava i to za tri scenarija plavljenja određena Direktivom 2007/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. godine o procjeni i upravljanju rizicima od poplava.

Pregledna karta opasnosti od poplava u blizini lokacije planiranog zahvata dana je Slikom 16.

Slika 16. Pregledna karta opasnosti od poplava s označenom lokacijom predmetnog zahvata

Lokacija predmetnog zahvata nalazi se izvan područja s potencijalno značajnim rizicima od poplava (PPZRP).

3.4. Geološke i hidrogeološke značajke područja

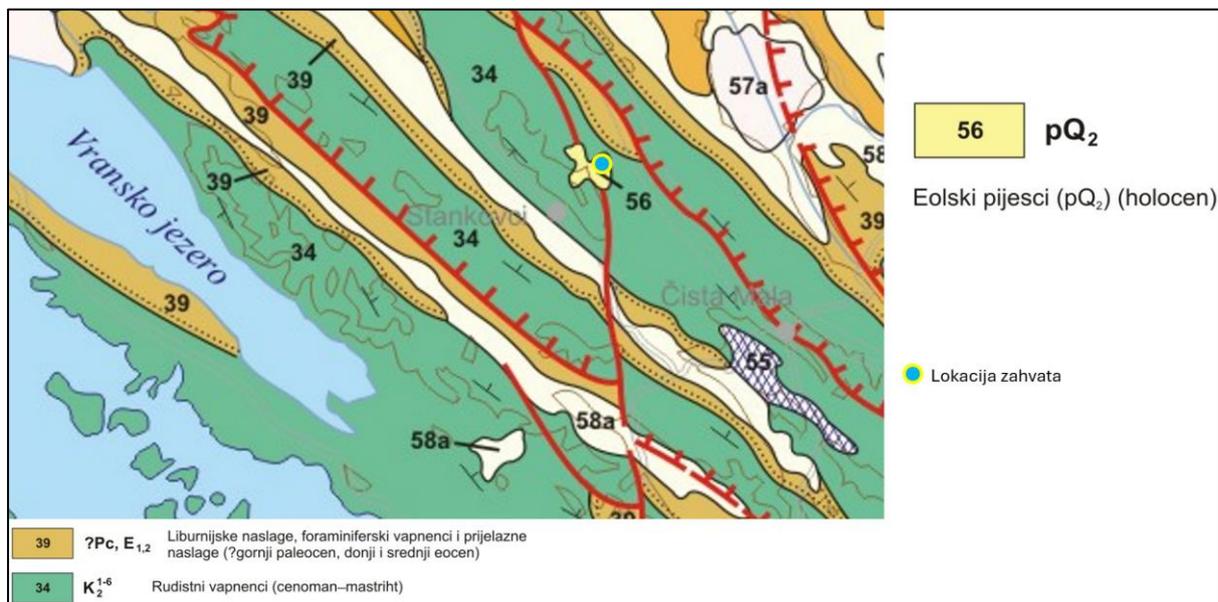
Reljefne strukture na području Općine Stankovci pružaju se u smjeru sjeverozapad-jugoistok. Geološka struktura je ujednačena. Šire područje Općine Stankovci izgrađuju stijene kredne i eocenske starosti, odnosno područjem prevladavaju vapnenci i dolomiti (dolomiti na prijelazu donje u gornju kredu, vapnenci i dolomiti u izmjeni cenomansko-turonskog kata te najmlađi rudistni vapnenci cenona). Na području općine, pravcem sjeverozapad-jugoistok u dolinama nailazimo na fliške lapore (eocenske naslage) s naslagama aluvija i deluvija. Najzastupljenije su strukture propusnih stijena, vapnenaca, vapnenačke breče i konglomerata. Nailazimo i na djelomično propusne, pločaste, laporaste vapnence i dolomite. Povremeno se javljaju i strukture naizmjeničnih osobina, pretežno nepropusne kvartarne naslage gline, lapori i pijesak.

Na jugozapadnom dijelu općine nalazi Park prirode Vransko jezero koje je najveće prirodno jezero u Hrvatskoj koje je kao takav potencijalni izvor za navodnjavanje poljoprivrednih površina na području Općine Stankovci.

Lokacija zahvata se nalazi na području kronostratigrafske jedinice pQ₂ (eolski pijesci (holocen)). Eolski sedimenti predstavljeni su sitnozrnastim, srednjozrnastim i sitnim pijescima različitih nijansa smeđe boje. U njima je dobro izražena horizontalna i kosa slojevitost, a sortiranost im je srednja do dobra.

Geološka građa okolnog područja u odnosu na lokaciju zahvata su liburnijske naslage foraminiferski vapnenci i prijelazne naslage (?Pc, E_{1,2}) i rudistni vapnenci (cenoman-mastriht) K₂¹⁻⁶.

Slikom 17. dan je prikaz geološke građe užeg i šireg područja lokacije zahvata.

Slika 17. Prikaz geološke građe užeg i šireg područja lokacije zahvata (Izvor: FUČEK, L., MATIČEC, D., VLAHOVIĆ, I., OŠTRIĆ, N., PRTOĽJAN, B., KORBAR, T. & HUSINEC, A (2012): Osnovna geološka karta Republike Hrvatske M 1:50 000: list Cres 2, (417/2).-Hrvatski geološki institut (Zavod za geologiju), 1 list, Zagreb, ISBN: 978-953-6907-26-7)

3.5. Pedološke značajke područja

Tla zauzimaju prilično velik udio u površini Općine Stankovci. Zastupljena su tla na flišu, aluvijalna tla, crvenica i diluvijalna tla. Pedološke značajke tla na užem području lokacije zahvata karakterizirane su kao: Crvenica plitka i srednje duboka (KOD 55).

Tablicom 8. dan je podatak o vrsti tla koja se nalazi na užem području lokacije zahvata dok je Slikom 18. dan prikaz pedološke građe tla užeg područja lokacije zahvata.

Tablica 8. Vrste i karakteristike tla na užem području lokacije zahvata (prema M. Bogunović et.al., 1997.)

KOD	Tip tla	Način korištenja	Red i klasa pogodnosti	Podklasa pogodnosti	Ekološka dubina tla (cm)
55	Crvenica plitka i srednje duboka	Šume	N-2 (Trajno nepogodno za obradu)	st ₁ , du ₂ , p ₁ (crvenica plitka i srednje duboka)	30 - 50

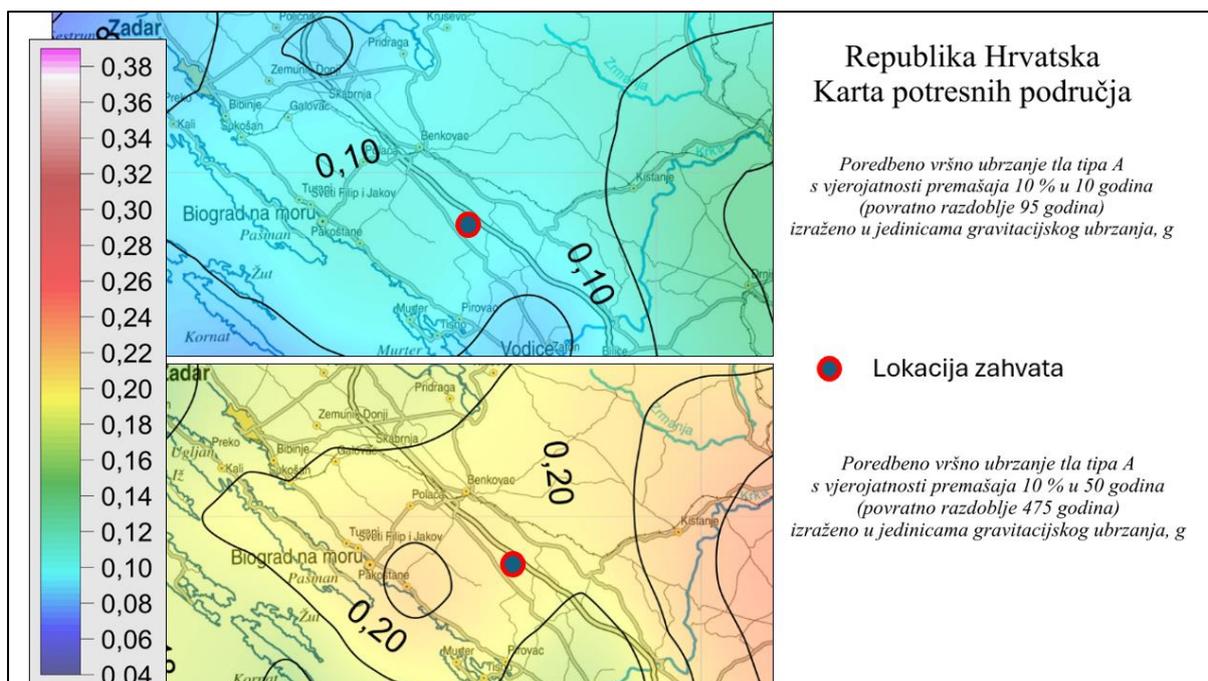

Slika 18. Prikaz pedološke građe tla užeg područja lokacije zahvata

3.6. Seizmološke značajke

Potres je prirodna pojava prouzročena iznenadnim oslobađanjem energije u zemljinoj kori i dijelu gornjega plašta koja se očituje kao potresanje tla. Kartom potresnih područja Republike Hrvatske za povratno razdoblje do 95 i do 475 godina prikazana su potresom prouzročena horizontalna poredbena vršna ubrzanja (α_{gR}) površine temeljnog tipa A. Ubrzanja su izražena u jedinicama gravitacijskog ubrzanja g ($1 g = 9,81 m/s^2$). Iznosi poredbenih vršnih ubrzanja na karti prikazani su izolinijama s rezolucijom od 0,02 g .

Prikaz lokacije predmetnog zahvata na karti potresnih područja za povratno razdoblje do 95 i do 475 godina dan je u nastavku.

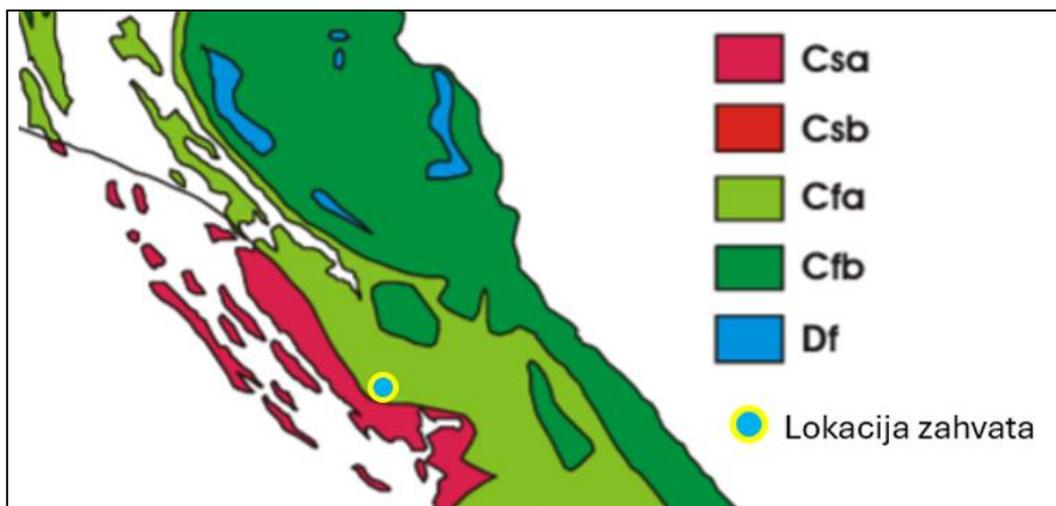

Slika 19. Karte potresnih područja s ucrtanom lokacijom predmetnog zahvata

Prema karti potresnih područja za povratno razdoblje do 95 godina lokacija zahvata se nalazi na području gdje se pri seizmičkom udaru može očekivati maksimalno ubrzanje tla do $agR = 0,10$ te za povratno razdoblje do 475 godina do $agR = 0,20$.

3.7. Klimatske značajke

Klima na području Općine Stankovci pripada submediteranskim karakteristikama (Köppen-Geiger klasifikacija klime je Cfa). Ljeta su topla, vedra i sunčana, a zime blage, oblačnije i vlažnije.

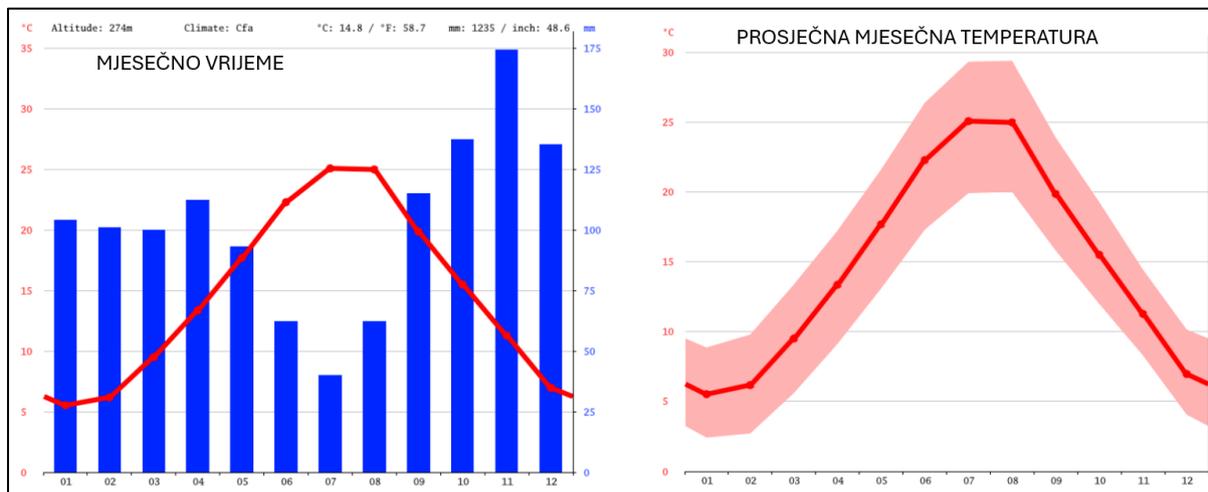

Slika 20. Geografska raspodjela klimatskih tipova po Köppenovoj klasifikaciji u standardnom razdoblju 1961.-1990. s ucrtanom lokacijom zahvata (Izvor: T. Šegota, A. Filipčić: Köppenova podjela klime i hrvatsko nazivlje; Geoadria, Vol 8/1, str. 17-37, 2003.)

- Csa – sredozemna klima s vrućim ljetom
- Csb – sredozemna klima s toplim ljetom
- Cfa – umjereno topla vlažna klima s vrućim ljetom
- Cfb – umjerena topla vlažna klima s toplim ljetom
- Df – vlažna borealna klima

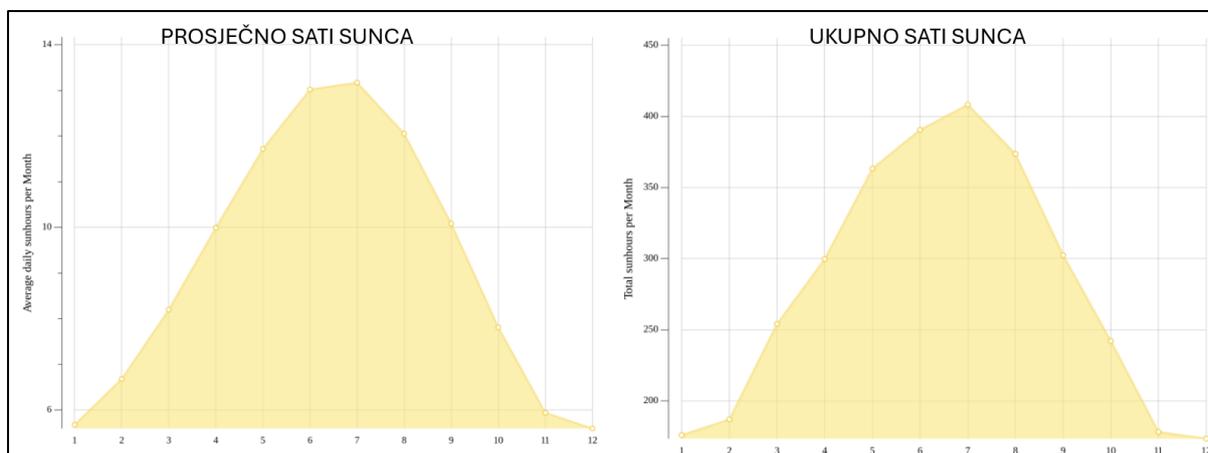
Maksimalna prosječna godišnja temperatura iznosi oko 14,8°C. Najtopliji mjesec je srpanj s prosječnom temperaturom od oko 25,1°C, a najhladniji mjesec je siječanj s prosječnom temperaturom od oko 5,5°C.

Prosječna godišnja količina padalina iznosi 1.235 mm. Studeni je mjesec s najviše padalina (prosječno oko 174 mm). Srpanj je mjesec sa najmanje padalina (prosječno oko 40 mm). Slikom 21. grafički je prikazan klimatski dijagram padalina i temperature na području Općine Stankovci.

Slika 21. Klimatski dijagram (padaline/temperatura) područja Općine Stankovci

Srpanj je mjesec s najvećim brojem sunčanih sati dnevno (oko 13,17 sati), dok je siječanj mjesec s najmanjim brojem sunčanih sati dnevno (oko 5,6 sati). Navedeno je prikazano grafičkim prikazom u nastavku.

Slika 22. Klimatski dijagram sunčanih sati područja Općine Stankovci

3.8. Klimatske promjene

Klima se u širem smislu odnosi na srednje stanje klimatskog sustava koji se sastoji od niza komponenata (atmosfera, hidrosfera, kriosfera, tlo, biosfera) i njihovih međudjelovanja. Klima u užem smislu predstavlja prosječne vremenske prilike izražene pomoću srednjaka, ekstrema i varijabilnosti klimatskih veličina u dužem, najčešće 30-godišnjem razdoblju. Najvažniji meteorološki elementi koji definiraju klimu su sunčevo zračenje, temperatura zraka, tlak zraka, smjer i brzina vjetera, vlažnost, oborine, isparavanje, naoblaka i snježni pokrivač. Da bi se odredila klima nekog područja potrebno je mjeriti meteorološke elemente ili opažati meteorološke pojave kroz dulje vremensko razdoblje (minimalno 30 godina).

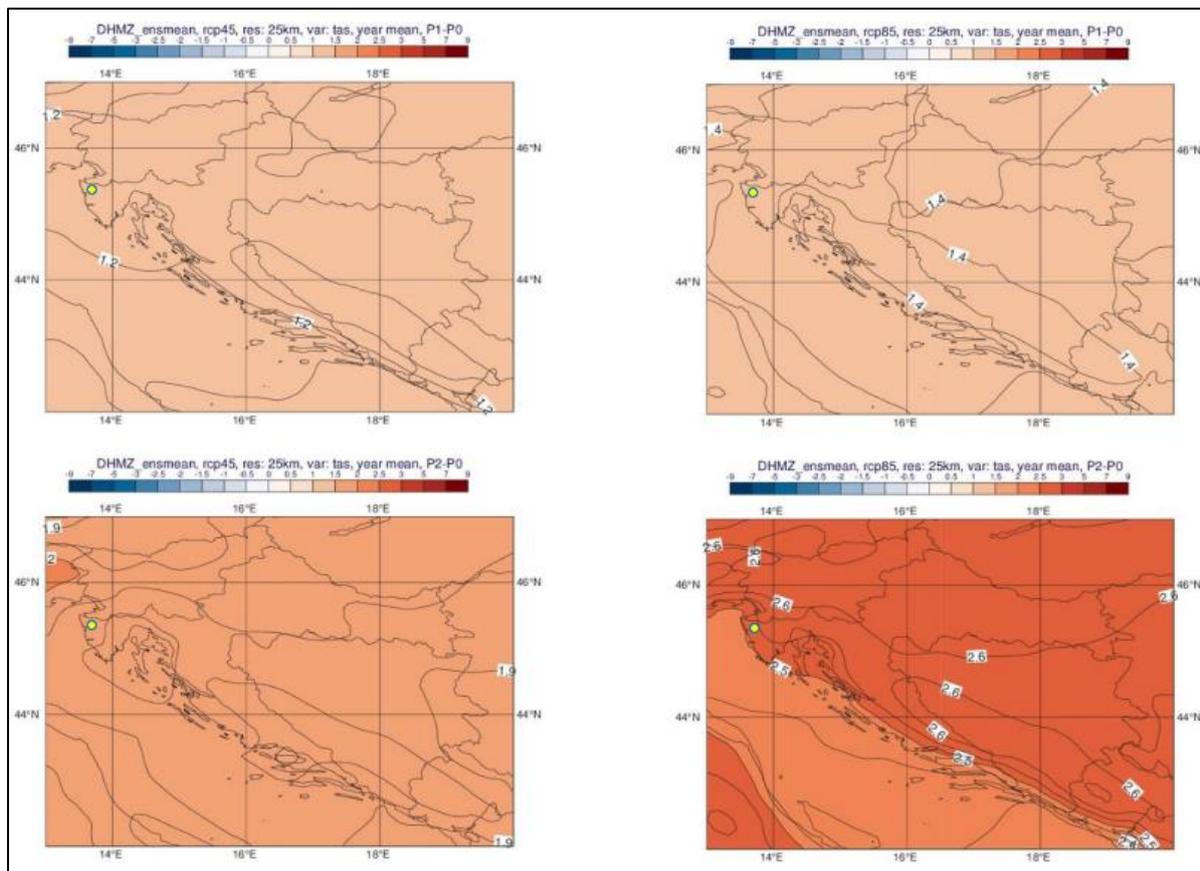
Osim prostorno, klima se mijenja i u vremenu. Zamjetna je međusezonska različitost klime kao i varijacije klime na godišnjoj i višegodišnjoj skali, ali i tijekom dugih razdoblja kao što su npr. ledena doba koja su uzrokovana astronomskim čimbenicima koji mijenjaju dolazno Sunčevo zračenje na površinu Zemlje. Varijacije klime vidljive su u promjenama srednjeg stanja klime, promjenama međugodišnje varijabilnosti klimatskih parametara te drugih statističkih veličina koje opisuju stanje klime kao što je primjerice pojavljivanje ekstrema. Statistički značajne promjene srednjeg stanja ili varijabilnosti klimatskih veličina koje traju desetljećima i duže, nazivaju se klimatskom promjenom.

Dokumentom *Rezultati klimatskog modeliranja na sustavu HPC Velebit za potrebe izrade nacrt Strategije prilagodbe klimatskim promjenama Republike Hrvatske do 2040. s pogledom na 2070. i Akcijskog plana (Podaktivnost 2.2.1.)* u sklopu projekta *Jačanje kapaciteta Ministarstva zaštite okoliša i energetike za prilagodbu klimatskim promjenama te priprema Nacrta Strategije prilagodbe klimatskim promjenama* (sada Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije) analizirana je klima na području Republike Hrvatske te su procijenjene moguće klimatske promjene u budućem razdoblju.

Stanje klime za razdoblje 1971.-2000. (referentno razdoblje) i klimatske promjene za buduća vremenska razdoblja 2011.-2040. i 2041.-2070. analizirani su za područje Hrvatske na osnovi rezultata numeričkih integracija regionalnim klimatskim modelom (RCM) RegCM. Regionalnim klimatskim modelom izračunate su promjene (projekcije) za buduću klimu uzimajući u obzir dva scenarija razvoja koncentracije stakleničkih plinova u budućnosti (RCP4.5 i RCP8.5). Scenarij RCP4.5 smatra se umjerenijim scenarijem te ga karakterizira srednja razina koncentracija stakleničkih plinova uz očekivanja njihovog smanjenja u budućnosti, koja bi dosegla vrhunac oko 2040. godine. Scenarij RCP8.5 smatra se ekstremnim scenarijem te ga karakterizira kontinuirano povećanje koncentracije stakleničkih plinova, koja bi do 2100. godine bila i do tri puta viša od današnje. Analiza klimatskih promjena izrađena je modeliranjem modelom RegCM na prostornoj rezoluciji 50 km te je izrađena dodatna analiza istim modelom na prostornoj rezoluciji 12,5 km.

U čitavoj Hrvatskoj se u budućnosti očekuje porast srednje temperature zraka u svim sezonama. U razdoblju 2011.-2040. taj bi porast mogao biti od 0,7 do 1,4°C; najveći u zimi i u ljeto, a nešto manji u proljeće. Najveći porast temperature očekuje se u primorskim dijelovima Hrvatske. Do 2070. najveći porast srednje temperature zraka, do 2,2°C, očekuje se u priobalnom dijelu u ljeto i jesen, a nešto manji porast očekuje se u kontinentalnim krajevima u zimi i proljeće. Slično srednjoj dnevnoj temperaturi očekuje se porast srednje maksimalne i srednje minimalne temperature. Do 2040. najveći porast bi za maksimalnu temperaturu iznosio do 1,5°C, a za minimalnu temperaturu do 1,4°C; do 2070. projicirani porast maksimalne temperature bio bi 2,2°C, a minimalne do 2,4°C.

U analiziranim RegCM simulacijama na 12,5 km, temperatura zraka na 2 m iznad tla se povećava u svim sezonama i za oba scenarija. Za razdoblje 2011.-2040. godine i scenarij RCP4.5, projekcije ukazuju na moguće zagrijavanje u zimi, proljeću i jeseni od 1 do 1,3°C te ljeti u većem dijelu Hrvatske od 1,5 do 1,7°C. Za razdoblje 2041.-2070. godine i isti scenarij, zagrijavanje u zimi, proljeću i jeseni iznosi od 1,7 do 2°C te ljeti u većem dijelu Hrvatske od 2,4 do 2,6°C. Iznimke za ljetnu sezonu čini istok Hrvatske i obalno područje sa zagrijavanjem nešto manjim od 2,5°C. Na srednjoj godišnjoj razini, srednjak ansambla RegCM simulacija na 12,5 km daje za razdoblje 2011.-2040. godine i oba scenarija mogućnost zagrijavanja od 1,2 do 1,4°C. Za razdoblje 2041.-2070. godine i scenarij RCP4.5 očekivano zagrijavanje je od 1,9 do 2°C. Za razdoblje 2041.-2070. godine i scenarij RCP8.5, projekcije ukazuju na mogućnost temperature od 2,4°C na krajnjem jugu do 2,6°C u većem dijelu Hrvatske. U obalnom području projicirani porast temperature je oko 2,5°C.

Slika 23. Promjena srednje godišnje temperature zraka na 2 m iznad tla (°C) analizirana modelom RegCM 12,5 km u odnosu na referentno razdoblje 1971.-2000. u srednjaku ansambla iz četiri integracije RegCM modelom (gore: za razdoblje 2011.-2040. godine; dolje: za razdoblje 2041.-2070. godine, lijevo: scenarij RCP4.5; desno: scenarij RCP8.5)

Za srednju minimalnu temperaturu zraka na 2 m iznad tla također se očekuje porast u svim sezonama i za oba scenarija. Za razdoblje 2011.-2040. godine i scenarij RCP4.5, projekcije ukazuju na moguće zagrijavanje zimi od 1 do 1,2°C, a u ljeto u obalnom području i do 1,4°C. Za razdoblje 2041.-2070. godine i isti scenarij, zagrijavanje u zimi, proljeću i jeseni iznosi od 1,7 do 2°C te ljeti od 2,2 do 2,4°C. Na srednjoj godišnjoj razini minimalna temperatura zraka slijedi obrazac srednje temperature zraka. Srednjak ansambla RegCM integracija na 12,5 km daje za razdoblje 2011.-2040. godine mogućnost zagrijavanja do 1,2°C za scenarij RCP4.5 te do 1,4°C za RCP8.5. Za razdoblje 2041.-2070. godine i scenarij RCP4.5 očekivano povećanje je oko 1,9°C, a za scenarij RCP8.5, projekcije ukazuju na zagrijavanje od oko 2,6°C u većem dijelu Hrvatske te oko 2,4°C u obalnom području.

Srednja maksimalna temperatura zraka na 2 m iznad tla se povećava u svim sezonama i za oba scenarija kao i minimalna te srednja temperatura. Za razdoblje 2011.-2040. godine i scenarij RCP4.5, projekcije ukazuju na moguće zagrijavanje od 1 do 1,3°C u proljeće i jesen. Za zimu projekcije također ukazuju na zagrijavanje malo veće od 1°C no u nekim područjima očekivano zagrijavanje bilo bi i malo manje od 1°C. Za ljetnu sezonu, zagrijavanje u 2011.-2040. godine iznosi od 1,5 do 1,7°C u većem dijelu Hrvatske te nešto manje od 1,5°C na krajnjem istoku zemlje te dijelu obalnog područja. Za razdoblje 2041.-2070. godine i isti scenarij, zagrijavanje u zimi, proljeću i jeseni iznosi od 1,5 do 2°C. Ljeti zagrijavanje dostiže prema ovdje analiziranim projekcijama interval od 2,4°C na Jadranu do 2,7°C u dijelu središnje i gorske Hrvatske. Sličnost s ranije analiziranim temperaturnim veličinama je prisutna i za srednju godišnju maksimalnu temperaturu zraka na 2 m. Srednjak ansambla RegCM simulacija na 12,5 km daje za razdoblje 2011.-2040. godine mogućnost zagrijavanja do 1,2°C prema scenariju RCP4.5 te do 1,4°C prema scenariju RCP8.5. Za razdoblje 2041.-2070. godine i

scenarij RCP4.5 projekcije ukazuju na mogućnost zagrijavanja od oko 1,9 do 2°C, a za scenarij RCP8.5 oko 2,6°C u većem dijelu Hrvatske te oko 2,5°C u obalnom području.

Očekivane buduće promjene u ukupnoj količini oborina nisu jednoznačne kao za temperaturu. U razdoblju 2011.-2040. očekuje se manji porast količine oborina u zimi i u većem dijelu Hrvatske u proljeće, dok bi u ljeto i jesen prevladavalo smanjenje količine oborina. Ove promjene u budućoj klimi bile bi između 5 i 10% (u odnosu na referentno razdoblje), tako da ne bi imale značajniji utjecaj na godišnje prosjeke ukupne količine oborina. Do 2070. očekuje se daljnje smanjenje ukupne količine oborina u svim sezonama osim u zimi, a najveće smanjenje bilo bi do 15%.

U usporedbi s rezultatima simulacije povijesne klime (razdoblje 1971.-2000. god.) na 50 km rezoluciji, na 12,5 km su gradijenti oborina osjetno izraženiji u područjima strme orografije što ukazuje na bolji prikaz kvalitativne razdiobe oborina.

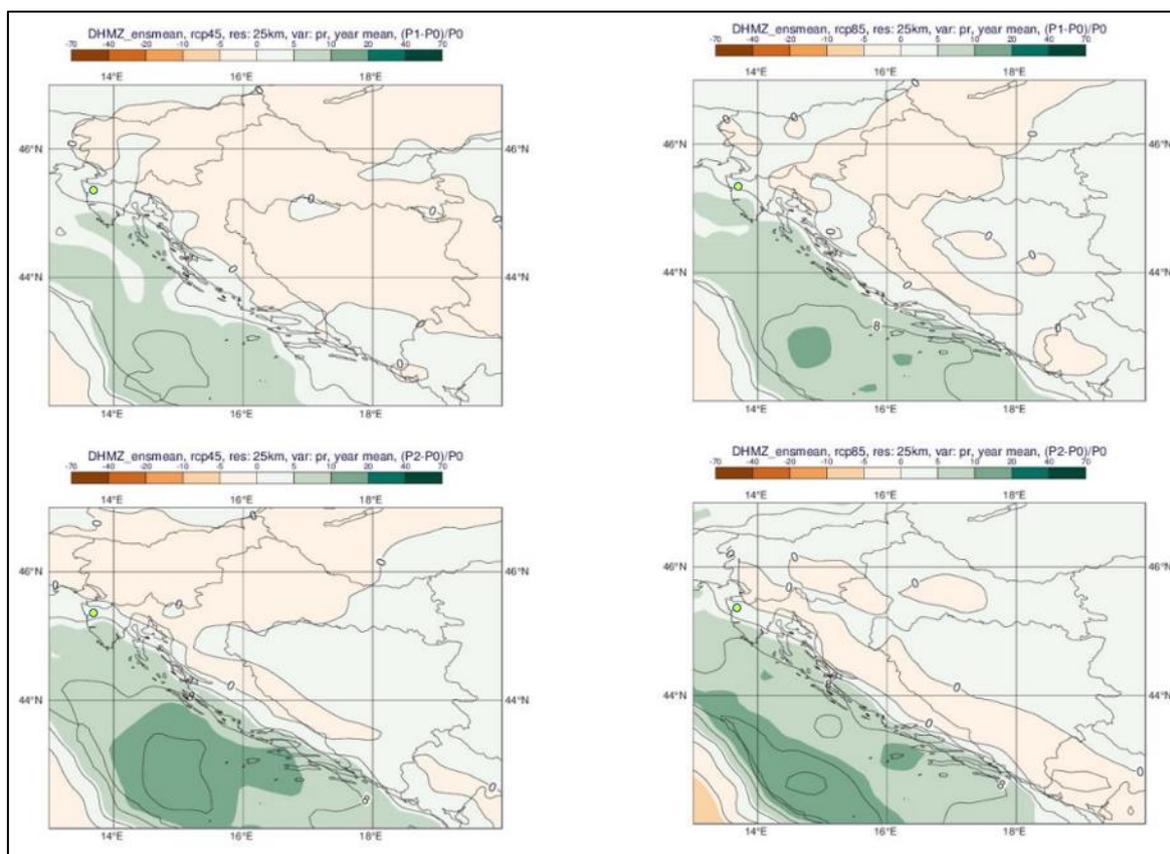
Za razliku od temperaturnih veličina, klimatske projekcije srednje ukupne količine oborina sadrže izraženije razlike u iznosu i predznaku promjena u prostoru te pokazuju veću ovisnost o sezoni. Za razdoblje 2011.-2040. godine i scenarij RCP4.5, projekcije ansambla RegCM simulacija ukazuju na:

- moguće povećanje ukupne količine oborina tijekom zime na čitavom području Republike Hrvatske (do 5% u središnjim dijelovima, od 5 do 10% na istoku i zaleđu obale te čak do 20% u nekim dijelovima obalnog područja),
- slabije izražen signal tijekom proljeća s promjenama u rasponu od -5% do 5%,
- izraženo smanjenje ukupne količine oborina ljeti u čitavoj Hrvatskoj: u većem dijelu Hrvatske od -20% do -10%, od -10 do -5% na sjevernom dijelu obale i od -5 do 0 % na južnom Jadranu,
- promjenjiv signal tijekom jeseni u rasponu od -5% do 5% osim na području juga Hrvatske gdje ovdje analizirane projekcije ukazuju na smanjenje u rasponu od -10 do -5%.

Za razdoblje 2041.-2070. godine su projicirane promjene sličnog iznosa i predznaka za sve sezone kao i u neposredno budućoj klimi (2011.-2040. god.), osim za jesen, gdje se javlja povećanje količina oborina u različitom postotku ovisno o dijelu Republike Hrvatske.

Na srednjoj godišnjoj razini su promjene u ukupnoj količini oborina u rasponu od -5 do 5% za oba buduća razdoblja te za oba scenarija. Dodatno, za područje Jadranskog mora te dijela obalnog područja, promjene na godišnjoj razini ukazuju na mogućnost porasta količine oborina u iznosu od 5 do 10%.

Projekcije maksimalne brzine vjetra na 10 m iznad tla na 12,5 km rezoluciji modelom RegCM i uz pretpostavku scenarija RCP4.5 daju mogućnost uglavnom blagog porasta na području Republike Hrvatske (maksimalno od 3 do 4%). Iste simulacije daju najizraženije smanjenje brzine vjetra u zaleđu juga Dalmacije izvan područja Republike Hrvatske (približno -10%). Na srednjoj godišnjoj razini, projekcije za oba razdoblja (2011.-2040., 2041.-2070.) te oba scenarija (RCP4.5 i RCP8.5) ukazuju na blage, gotovo zanemarive, promjene u rasponu od -1% do 3% ovisno o dijelu Republike Hrvatske.

Slika 24. Promjena srednje godišnje ukupne količine oborina (%) analizirana modelom RegCM 12,5 km u odnosu na referentno razdoblje 1971.-2000. U srednjaku ansambla iz četiri integracije RegCM modelom (gore: za razdoblje 2011.-2040.; dolje: za razdoblje 2041.-2070., lijevo: scenarij RCP4.5; desno: scenarij RCP8.5)

Najveća promjena, smanjenje do gotovo 50%, očekuje se za snježni pokrov u planinskim predjelima. Evapotranspiracija bi se povećala za oko 15% do 2070., a površinsko otjecanje bi se smanjilo do 10% u gorskim predjelima. Očekivana promjena sunčanog zračenja je 2-5%, ali je suprotnih predznaka: smanjenje u zimi i u proljeće, a povećanje u ljeto i jesen. Maksimalna brzina vjetra ne bi se značajno mijenjala, osim na južnom Jadranu u zimi kad se očekuje smanjenje od 5-10%.

Procijenjeni porast razine Jadranskog mora do kraja 21. stoljeća je u rasponu između 40 i 65 cm prema rezultatima nekoliko istraživačkih grupa. No, ovu procjenu treba promatrati u kontekstu znatnih neizvjesnosti vezanih za ovaj parametar (tektonski pokreti, promjene brzine porasta globalnih razina mora, nepostojanje istraživanja za Jadran upotrebom oceanskih ili združenih klimatskih modela i dr.).

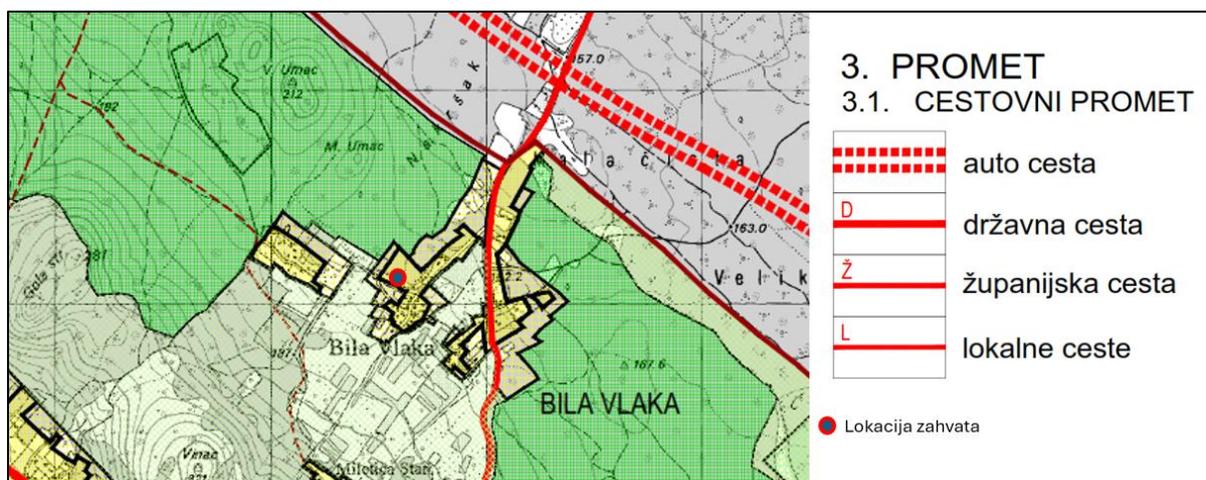
3.9. Promet

Općina Stankovci je, promatrano prometno, smještena između dvije od državnog značaja važne prometnice: Jadranske autoceste na sjeveroistočnoj strani i Jadranske turističke ceste na jugozapadnoj strani. Izgradnjom autoceste A1 Zagreb - Split - Dubrovnik omogućeno je optimalno povezivanje Zadarske županije i uključivanje u europske prometne koridore.

Na širem području lokacije zahvata nema željezničkog prometa niti zračnih luka.

Neposredno uz lokaciju zahvata prolazi lokalna cesta.

Slikom 25. prikazan je prometni sustav u okolnom području lokacije zahvata iz prostorno planske dokumentacije Općine Stankovci s ucrtanom lokacijom zahvata.

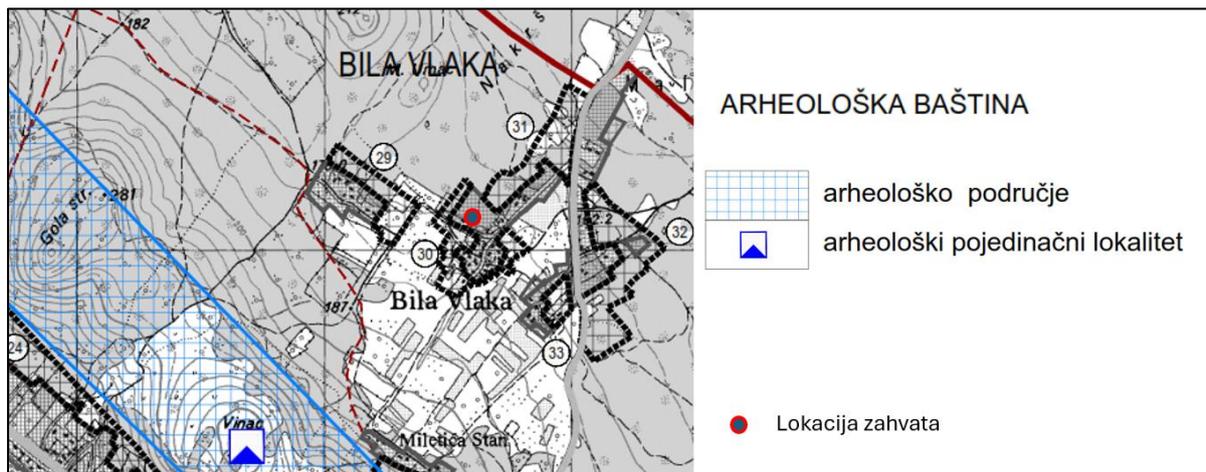

Slika 25. Prikaz lokacije zahvata u odnosu na promet (izvor: Izmjene i dopune PPUO Stankovci, Kartografski prikaz 1, Korištenje i namjena prostora)

3.10. Kulturno-povijesna baština

Prostorno-planskom dokumentacijom Općine Stankovci dan je prikaz kulturnih dobara na užem području lokacije zahvata.

U neposrednoj blizini lokacije zahvata ne nalaze se kulturna dobra. Najbliže kulturno dobro nalazi se na oko 1.200,00 m udaljenosti od lokacije zahvata (prapovijesno gradinsko naselje Vinac).

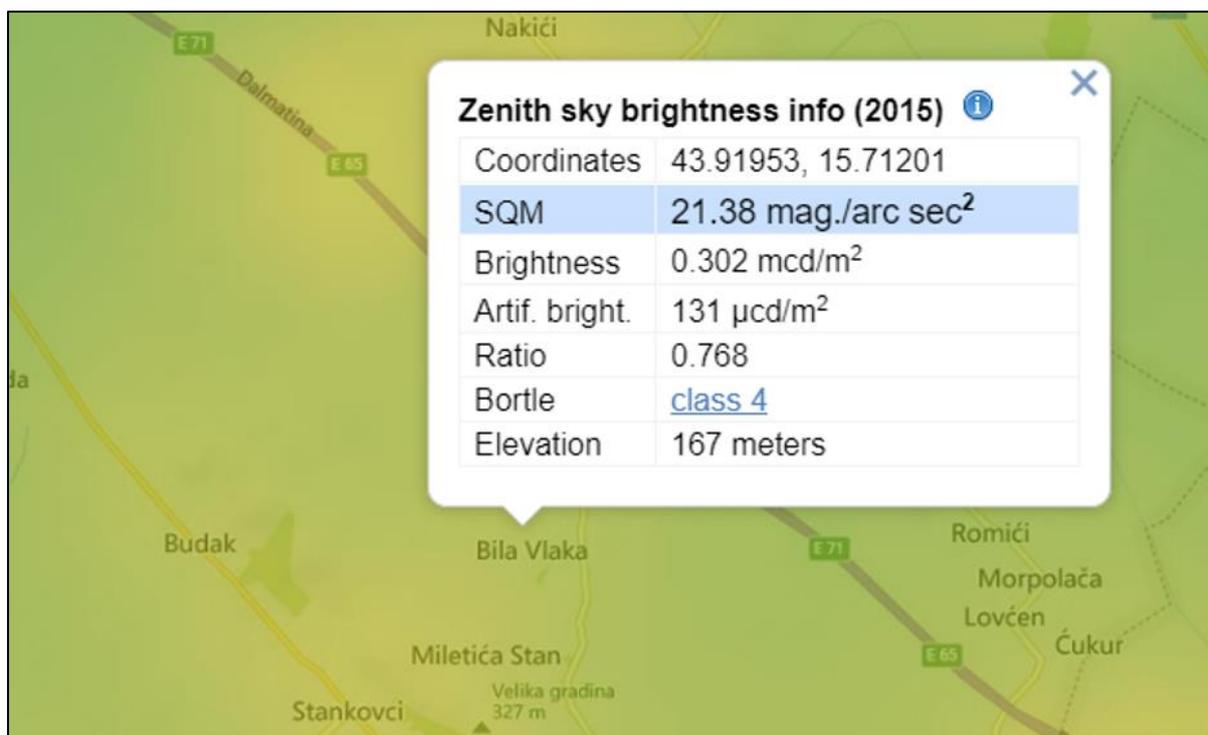

Slika 26. Kulturna dobra u blizini lokacije predmetnog zahvata (Izvor: Izmjene i dopune PPUO Stankovci, Kartografski prikaz 3. Uvjeti korištenja i zaštite prostora)

3.11. Svjetlosno onečišćenje

Svjetlosno onečišćenje postaje sve izraženiji globalni problem koji nastaje uslijed promjena prirodne svjetlosti u noćnim uvjetima koje mogu biti uzrokovane emisijom svjetlosti iz umjetnih izvora. Navedene promjene mogu štetno djelovati na ljudsko zdravlje, ugrožavaju sigurnost u prometu, ometaju život životinja te remete prirodan rast biljaka. Jedan i najčešći uzrok takvog onečišćenja je nepravilno postavljena rasvjeta na javnim površinama, ali i privatnim.

Slikom 27. prikazana je razina svjetlosnog onečišćenja neposredno na lokaciji zahvata.

Slika 27. Prikaz svjetlosnog onečišćenja na lokaciji zahvata (izvor: <https://www.lightpollutionmap.info>)

Na lokaciji zahvata svjetlosno onečišćenje iznosi 21,38 mag./arc sec² (klasa 4 – prijelazna zona ruralno/prigradsko).

Najbliže veće svjetlosno onečišćenje nalazi se na lokaciji naselja Pirovac (na udaljenosti od oko 11,5 km od lokacije zahvata) te iznosi 20,27 mag./arc sec² (klasa 5 - prigradsko).

3.12. Kvaliteta zraka

Člankom 5. Uredbe o određivanju zona i aglomeracija prema razinama onečišćenosti zraka na teritoriju Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 1/14) određene su na teritoriju Republike Hrvatske 4 aglomeracije i 5 zona. Lokacija predmetnog zahvata nalazi se u zoni oznake HR 5 – Zadarska županija.

Razine onečišćenosti zraka određene su prema donjim i gornjim pragovima procjene za onečišćujuće tvari s obzirom na zaštitu zdravlja ljudi te s obzirom na zaštitu vegetacije. Tablicom 9. prikazane su razine onečišćenosti zraka u zoni HR 5 koja obuhvaća Zadarsku županiju.

Tablica 9. Prikaz razina onečišćenosti zraka za HR 5 - Zadarska županija

Oznaka zone i aglomeracije	Razina onečišćenosti zraka s obzirom na zaštitu zdravlja ljudi							
	SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	Benzen, benzo(a)piren	Pb, As, Cd, Ni	CO	O ₃	Hg
HR 5	<DPP	<DPP	<GPP	<DPP	<DPP	<DPP	<CV	<GV
	Razina onečišćenosti zraka s obzirom na zaštitu vegetacije							
	SO ₂			NO _x		AOT40 parametar		
	<DPP			<GPP		>CV*		

Oznake: DPP – donji prag procjene, GPP – gornji prag procjene, CV – ciljna vrijednost za prizemni ozon, CV* – ciljna vrijednost za prizemni ozon AOT40 parametar, GV – granična vrijednost.

Prema Izvješću o praćenju kvalitete zraka na teritoriju Republike Hrvatske za 2022. godinu (MINGOR, prosinac 2023.) za zonu HR 5 (Dalmacija) – Zadarska županija zabilježena

je I kategorija kvalitete zraka za sve mjerne parametre. Prema Zakonu o zaštiti zraka („Narodne novine“, broj 127/19 i 57/22) prva kategorija kvalitete zraka opisuje čist ili neznatno onečišćen zrak: nisu prekoračene granične vrijednosti (GV), ciljne vrijednosti i ciljne vrijednosti za prizemni ozon, a druga kategorija kvalitete zraka označava onečišćen zrak: prekoračene su granične vrijednosti (GV), ciljne vrijednosti i ciljne vrijednosti za prizemni ozon. U 2022. godini zona HR 5 nije bila sukladna s ciljnom vrijednošću za 8-satni pomični prosjek koncentracija O₃ (maksimalne dnevne 8-satne vrijednosti ne smiju prekoračiti ciljnu vrijednost od 120 µg/m³ više od 25 puta uprosječno na tri godine) obzirom na zaštitu zdravlja ljudi gdje je ciljna vrijednost prekoračenja iznosila do 35, a prekoračeno je 25 put na mjernoj postaji Hum (otok Vis).

Najbliža mjerna postaja za praćenje kvalitete zraka u odnosu na lokaciju predmetnog zahvata i srednje mjerene vrijednosti u proteklih godinu dana navedena je Tablicom 10. u nastavku.

Tablica 10. Podaci o kvaliteti zraka na postaji koja je najbliže lokaciji zahvata

Postaja	Vrijeme uzorkovanja	Onečišćujuća tvar	Srednja vrijednost	Indeks
POLAČA (Ravni kotari)	24. 09. 2023. – 24. 09. 2024.	NO ₂ – dušikov dioksid (µg/m ³)	5,3536	Vrlo nisko onečišćenje (0-50 µg/m ³)
		O ₃ – ozon (µg/m ³)	78,3483	Prihvatljivo (50-100 µg/m ³)
		PM ₁₀ (µg/m ³)	10,9315	Dobro (0-20 µg/m ³)
		PM _{2,5} (µg/m ³)	7,2328	Dobro (0-10 µg/m ³)
		SO ₂ – sumporov dioksid (µg/m ³)	0,1019	Dobro (0-100 µg/m ³)

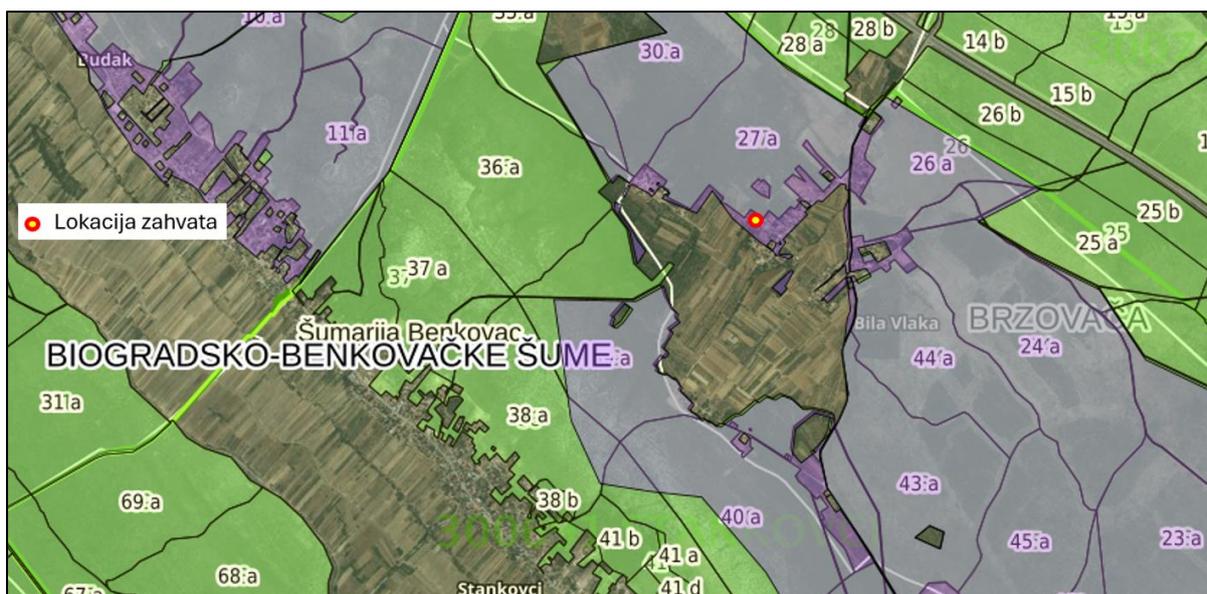
Indeks kvalitete zraka se sastoji od 6 razina u rasponu vrijednosti od *dobro* do *izuzetno loše* i relativna je mjera onečišćenja zraka.

3.13. Šumarstvo

Šumarstvo na području Općine Stankovci nema izvorni gospodarski značaj. To su većinom degradirane šume s pretežno zaštitnim, estetskim i fizionomskim karakterom, odnosno biljni pokrov na području Općine Stankovci ima submediteranska obilježja s degradiranim šumama hrasta medunca i bijelog crnog graba.

Lokacija predmetnog zahvata nalazi se na području šumarije Benkovac. Uprava šuma podružnica je Split, dok je gospodarska jedinica šuma šumoposjednika „Biogradsko-Benkovačke šume“. Gospodarska jedinica je Brozovača.

Slikom 28. u nastavku dan je prikaz lokacije zahvata u odnosu na gospodarske (zeleno) i privatne (ljubičasto) šume.

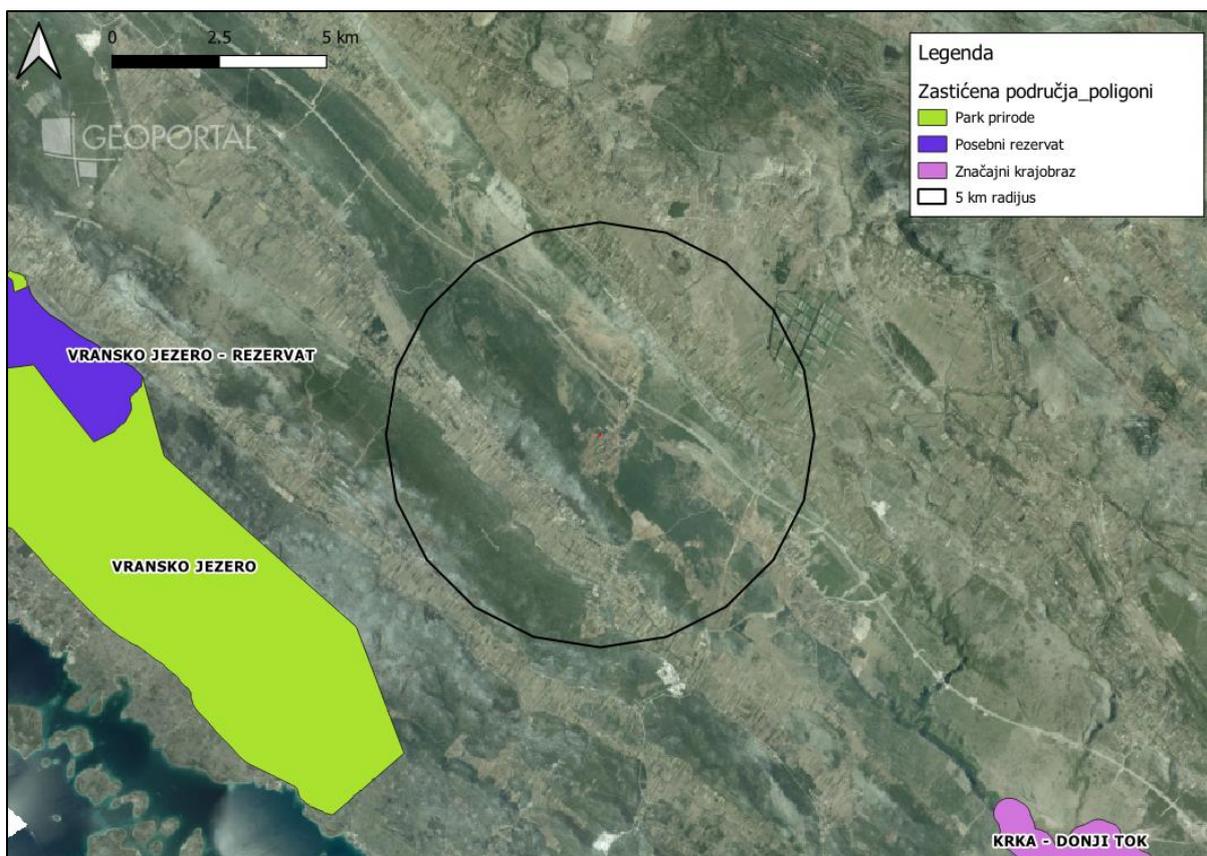

Slika 28. Lokacija zahvata u odnosu na gospodarske (zeleno) i privatne (ljubičasto) šume

3.14. Zaštićena područja, ekološka mreža i staništa

Zaštićena područja

Lokacija predmetnog zahvata ne nalazi se na području koje je prema Zakonu o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19, 127/19 i 155/23) određeno kao zaštićeno, što je vidljivo iz grafičkog prikaza u nastavku (Slika 29.).

Slika 29. Grafički prikaz lokacije predmetnog zahvata u odnosu na zaštićena područja

Karakteristike najbližih zaštićenih područja u odnosu na lokaciju zahvata dane su u nastavku.

KRKA - DONJI TOK

- Kategorija zaštite: Značajni krajobraz
- Naziv prema aktu: Vodeni tok i obalni pojas rijeke Krke
- Udaljenost od lokacije predmetnog zahvata: oko 12,7 km
- Površina: 3358.73 ha
- Datum proglašenja: 04.06.1968. (Odluka o proglašenju br. 01-14722/1-ZS-1967., Službeni vjesnik općine Drniš, Knin i Šibenik 12/68)
- Područje: Vodeni tok rijeke Krke i njezine obale u širini od 300 metara u dijelu područja Šibenika, od granice s općinom Drniš do mosta "Šibenik".
- Značajke: Rijeka Krka i kanjon kojim protječe ubrajaju se u fenomene svjetskog značaja, kako na području hidrologije, tako i u domeni geomorfologije i biologije. Kao takva, Krka je do sada bila zaštićena rješenjem Republičkog zavoda za zaštitu prirode - Zagreb, od izvora do podnožja Skradinskog buka. Međutim, Krka se nastavlja i dalje, sve do Šibenika, iako već pomiješana s morskom vodom, jer se radi o potopljenom riječnom ušću. Hidrološko-biološka svojstva se mijenjaju utoliko što više nema sedrenih barijera i slapova, ali ih u znanstvenom pogledu nadomješta pojava specifične biocenoze, uvjetovane bočatom vodom (iz tih razloga se Prokljansko jezero izdvaja i tretira kao mrijestilište). Geomorfološko-pejzažne kvalitete se nastavljaju, s tim da kanjonske strane postaju nešto niže, a u zoni Prokljanskog jezera se djelomično i gube. Dolina Krke formirana je u krednim i paleogenim naslagama tokom pleistocena, a potapanje je uslijedilo dizanjem morske razine u holocenu, tj. za posljednjih 10.000 godina. Prirodne kvalitete ovoga područja osnova su njegovih turističko-rekreativnih vrijednosti, pa i to nameće potrebu njegove zaštite.

VRANSKO JEZERO - REZERVAT

- Kategorija zaštite: Posebni rezervat
- Naziv prema aktu: Sjeverozapadni dio Vranskog jezera
- Udaljenost od lokacije predmetnog zahvata: oko 10,8 km
- Podkategorija zaštite: Ornitološki
- Površina: 883.14 ha
- Datum proglašenja: 26.03.1983. (Odluka Br. 01-2149/1-1982., Službeni vjesnik općina Benkovac, Biograd, Obrovac i Zadar 02/83, Vlada RH, Uredba o proglašenju Posebnog ornitološkog rezervata "Sjeverozapadni dio Vranskog jezera" Narodne novine broj 68/11, 17.06.2011.)
- Područje: Granica Posebnog ornitološkog rezervata »Sjeverozapadni dio Vranskog jezera« (u daljnjem tekstu: Posebni ornitološki rezervat) polazi od stare mlinice na cesti Pakoštane – Vrana, od koje se u pravcu pruža do točke F (5543788,06; 4867513,46) na putu koji omeđuje katastarsku česticu 783/2, odakle teče prema jugu uz njezin zapadni rub do točke razgraničenja s katastarskom česticom 783/1. Odatle dalje teče prema istoku uz sjevernu granicu katastarske čestice 783/1 do spoja s putom kojim granica teče do točke u kojoj se spaja s granicom Parka prirode »Vransko jezero«. Granica dalje teče prema istoku granicom Parka prirode do grebena kojim ide preko kote 75 (Mulo) na kotu 108 (Kosovac), te preko točke A (5546327,59; 4865670,99) i točke B (5546634,68; 4865517,22) na kotu 106. Odatle se granica spušta do točke C (5546843,66; 4865038,49), koja se nalazi na poljskom putu kojim se spušta prema jugozapadu do obale Vranskog jezera. Odatle se granica proteže površinom jezera preko točaka 1 do 9, obuhvaćajući površinu jezera u pojasu od 500 metara od obalne crte (1: 5545769,24,

4863738,09, 2: 5544831,32, 4864880,28, 3: 5544331,22, 4865524,19, 4: 5543744,13, 4865439,09, 5: 5542823,63, 4865437,89, 6: 5542369,22, 4865461,22, 7: 5542147,91, 4865411,43, 8: 5542067,68, 4865228,84, 9: 5541835,30, 4864714,29). Od točke 9 granica teče do točke D (5541309,01; 4864913,52), koja se nalazi na obali jezera, odakle se pravocrtno pruža do točke E (5541193,29; 4865000,36), koja se nalazi na istočnom rubu ceste Pakoštane – Vrana, kojim teče do početne točke kod stare mlinice.

- Značajke: Unutar spomenutog močvarnog područja obitava i gnijezdi se jedina kolonija čaplji na priobalju u Hrvatskoj. Najbliža kolonija čaplji je na Hutovom blatu na Neretvi u Bosni i Hercegovini. Gnijezde se sljedeće vrste čaplji: čaplja danguba (*Ardea purpurea*), čaplja žuta (*Ardeola ralloides*), mala bijela čaplja (*Egretta garzetta*). Značajno je gniježđenje rijetke ptičje vrste ražnja turkoča (*Plegadis falcinellus*). Od divljih pataka zabilježeno je gniježđenje: patke divlje - gluvare (*Anas platyrhynchos*), patke njorke (*Aythya nyroca*) i patke pupčanice (*Anas querquedula*). Česte su vodene kokoške, osobito liske (*Fulica atra*) i kokošica mlakara (*Rallus aquaticus*), gnjurci (*Podiceps sp.*) te pojedine vrste trstenjaka (*Acrocephalus sp.*). Ovo područje ima veliko značenje za vrijeme seoba i zimovanja populacija ptica sa sjevera. Vapnenačko područje obraslo makijom, koje se proteže jugo-istočno od rezervata, kao i vodena površina 500 m od obalne linije, predstavlja zaštitnu zonu samog močvarnog područja.

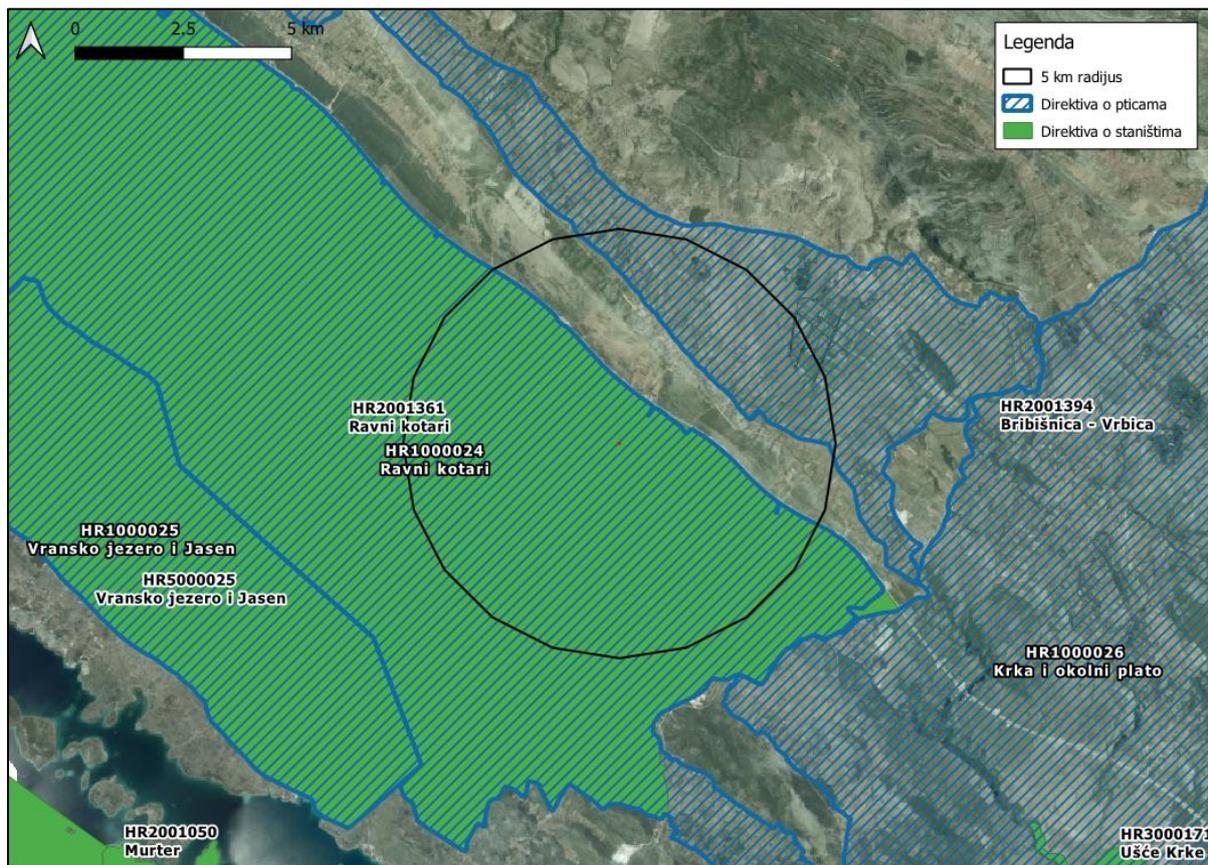
VRANSKO JEZERO

- Kategorija zaštite: Park prirode
- Naziv prema aktu: Vransko jezero i njegovo priobalje
- Udaljenost od lokacije predmetnog zahvata: oko 7,3 km
- Površina: 5750.27 ha
- Datum proglašenja: 29.07.1999. (Zakon o proglašenju Parka prirode "Vransko jezero", „Narodne novine“, broj 77/99)
- Područje: Granica Parka prirode "Vransko jezero" polazi od kapelice Sv. Nedjelja u Marini pored ceste Pakoštane-Vrana, ide na jugoistok rubom postojećeg ornitološkog rezervata preko kote 108 (Kosovac), zatim na kote 197 (Zverinac), 303 (Štandarac), 288 (Bakrač), 121 (Ljubovnik), ovdje skreće na jugozapad do kote 109 (Tuštica), a zatim na sjeverozapad Jadranskom magistralom u dužini od 3,5 km, pa sporednim putem između Jadranske magistrale i Vranskog jezera do izlaska na cestu Pakoštane-Vrana, te dalje tom cestom do polazne točke kapelice Sv. Nedjelja u Marini.
- Značajke: Park prirode karakteriziraju estetske, ekološke, odgojno-obrazovne, kulturno-povijesne i turističko-rekreacijske vrijednosti. Krajobrazne vrijednosti, kao i biljni i životinjski svijet imaju osobito značenje. Kako na području Vranskog jezera redovito godišnje obitava preko 100.000 ptica močvarica, to je ovo područje steklo uvjete za upis u Ramsarski popis vlažnih područja od međunarodne važnosti (po kriterijima Ramsarske konvencije propisani su uvjeti redovitog zadržavanja na staništu više od 20.000 ptica močvarica). Dio Vranskog jezera, i to u sjeverozapadnom dijelu, površine 300 ha, proglašen je 1983. godine ornitološkim rezervatom. Na Vranskom jezeru zabilježeno je (do sada) 111 vrsta ptica, što je po broju vrsta najveći od svih istraživanih područja prirodnih močvara jadranskog područja Hrvatske. U rezervatu još uvijek postoji mala kolonija čaplji danguba - *Ardea purpurea* (dvadesetak pari), kojoj je ovo posljednje gnjezdilište u mediteranskom dijelu Hrvatske, a postoje indicije da su ovdje ranije gnjezdile i druge vrste čaplji i blistavi ibis.

Ekološka mreža

Prema izvodu iz Karte ekološke mreže Republike Hrvatske (EU ekološke mreže Natura 2000) lokacija planiranog zahvata nalazi se na području ekološke mreže HR2001361 – Ravni

kotari (POVS) i HR1000024 - Ravni kotari (POP), što je prikazano grafičkim prikazom u nastavku (Slika 30.).

Slika 30. Grafički prikaz lokacije predmetnog zahvata u odnosu na ekološku mrežu Natura 2000

Karakteristike navedenih područja ekološke mreže na kojima se planira predmetni zahvat dane su u nastavku.

HR2001361 – Ravni kotari (POVS)

Ravni kotari predstavljaju POVS područje ukupne površine 31.511,36 ha koje se nalazi u južnom dijelu nizinsko-brežuljkastog obalnog područja Zadarske županije, sjeverno od Vranskog jezera, južno od grada Benkovca i jugoistočno od Donjeg Zemunika. Područje karakteriziraju plodne vapnenačke doline s poljima i isušenim blatom koje se izmjenjuju s krškim grebenima tvoreći blagi valovit krajolik. Ciljevi očuvanja na području ekološke mreže HR2001361 – Ravni kotari prikazani su Tablicom 11. u nastavku.

Tablica 11. Ciljevi očuvanja na području ekološke mreže HR2001361 – Ravni kotari

Hrvatski naziv staništa / Hrvatski naziv vrste	Šifra stanišnog tipa / Znanstveni naziv vrste	Cilj očuvanja
Mediterranski visoki vlažni travnjaci <i>Molinio-Holoschoenion</i>	6420	Održan je stanišni tip unutar zone površine 75 ha (NKS C.2.5.3.1.). Očuvane su karakteristične vrste ovog stanišnog tipa. Stanišni tip očuvan od zarastanja.
Špilje i jame zatvorene za javnost	8310	Očuvana 2 speleološka objekta (Špilja kod Vrane i Baldina jama) koji odgovaraju opisu stanišnog tipa. Očuvani su povoljni uvjeti u speleološkim objektima, nadzemlju i neposrednoj blizini. Objekti se komercijalno ne posjećuju niti uređuju posjetiteljskom infrastrukturom. Očuvane su karakteristične

		<p>vrste ovog stanišnog tipa.</p> <p>Osigurana povoljna hidrologija i kvaliteta vode u Špilji kod Vrane.</p> <p>Očuvane su populacije vrste endemskog izopodnog raka <i>Monolistra pretneri</i> i vrste rakušca <i>Niphargus illidzensis dalmatinus</i> na tipskom lokalitetu Špilja kod Vrane te populacija vrste jedankonožnog raka <i>Sphaeromides virei</i> za koje je lokalitet važno vodeno stanište. Očuvane su populacije vrsta šišmiša <i>Miniopterus schreibersii</i> i <i>Myotis blythii</i> na oba spelološka objekta.</p>
Dugokrili pršnjak	<i>Miniopterus schreibersii</i>	<p>Održana pogodna staništa (bjelogorična šumska staništa bogata strukturama, nizinska šumska i grmljem / makijom / šikarom obrasla staništa, stari voćnjaci i maslinici) u zoni od 31510 ha. Trend populacije migracijske kolonije je stabilan ili u porastu. Migracijska populacija broji najmanje 175 jedinki.</p> <p>Očuvana su skloništa za vrstu (podzemni objekti - osobito Baldina jama, Velika pećina u Kličevici i Špilja kod Vrane).</p> <p>Očuvano je povoljno stanje lovnih staništa: 10580 ha šumskih staništa (NKS E.), 7500 ha travnjačkih staništa (NKS C.) i 1190 ha šikara (NKS D.). Očuvane su lokve. Očuvani su elementi krajobraza koji povezuju lovna staništa.</p>
Oštrouhi šišmiš	<i>Myotis blythii</i>	<p>Održana pogodna staništa (topla otvorena staništa, livade košanice, pašnjaci, krška područja i područja s ekstenzivnom poljoprivredom, rubovi šuma) u zoni od 31510 ha. Trend populacije migracijske kolonije je stabilan ili u porastu. Migracijska populacija broji najmanje 25 jedinki.</p> <p>Očuvana su skloništa za vrstu (podzemni objekti - osobito Špilja kod Vrane, Baldina jama i Velika pećina u Kličevici).</p> <p>Očuvano je povoljno stanje lovnih staništa: 7500 ha travnjačkih staništa (NKS C.) i 1190 ha šikara (NKS D.). Očuvane su lokve. Očuvani su elementi krajobraza koji povezuju lovna staništa.</p>
Bjelonogi rak	<i>Austropotamobius pallipes</i>	<p>Održano 64 km pogodnih staništa za vrstu (vodotoci i kanali s razvijenom obalnom i vodenom vegetacijom, sporiji dijelovi toka s pjeskovitim i kamenitim dnom, bazenčićima i pogodnim zaklonima (kamenje, korijenje drveća). Održano je najmanje 7,8 km ključnih staništa (Lateralni kanal). Održana je populacija vrste (najmanje 10 kvadranta 1x1 km mreže).</p> <p>Postignuto je dobro stanje (ekološko i kemijsko) vodnih tijela JKR00019_013826 i JKR00050_012661. Postignut je dobar ekološki potencijal/stanje i dobro kemijsko</p>

		<p>stanje vodnih tijela JKR00386_000301, JKR00644_000881 i JKR00050_002421.</p> <p>Osiguran je pojas riparijske vegetacije (grmlja i drveća) u širini minimalno 2 m.</p> <p>Restaurirana pogodna staništa na najmanje jednom vodotoku.</p>
Dalmatinski okaš	<i>Proterebia afra dalmata</i>	<p>Održano je 12120 ha pogodnih staništa za vrstu (suhi mediteranski travnjaci na krškom području, kamenjarski pašnjaci mediterana, vapnenački kamenjari često s grmovima borovice <i>Juniperus</i> i niža makija) (NKS C.3.5. i C.3.6.) samostalno ili u kompleksu s drugim staništima. Održana je populacija vrste (najmanje 34 kvadranta 1x1 km mreže). Očuvana je prisutnost biljaka hraniteljica iz porodice trava kao što su <i>Festuca ovina</i> i <i>Bromus condensatus</i>.</p>
Četveroprugi kravosas	<i>Elaphe quatuorlineata</i>	<p>Održana su pogodna staništa za vrstu (krška staništa s makijom, livade, šumska područja, rubovi šuma, tradicionalno obrađivana polja, maslinici, ruralna područja, suhozidi, područja uz potoke) u zoni od 31510 ha. Očuvano je najmanje 10580 ha šumskih staništa (NKS E.), 7500 ha travnjačkih staništa (NKS C.) i 1190 ha šikara (NKS D.). Održana je populacija vrste (najmanje 6 kvadranta 1x1 km mreže). Očuvana je povezanost pogodnih staništa za vrstu. Očuvani su suhozidi.</p>
Crvenkrpica	<i>Zamenis situla</i>	<p>Održana su pogodna staništa za vrstu (otvorena, sunčana i suha staništa, osobito kamenita i stjenovita staništa s nešto vegetacije koja imaju dovoljno zaklona i potencijalnih skrovišta poput rijetke makije i gariga, kamenjarskih livada i pašnjaka, suhozida; obradive površine: vinogradi, vrtovi, maslinici) u zoni od 31510 ha. Očuvano je najmanje 7500 ha travnjačkih staništa (NKS C.) i 1190 ha šikara (NKS D.). Održana je populacija vrste (najmanje 4 kvadranta 1x1 km mreže).</p>
Kopnena kornjača	<i>Testudo hermanni</i>	<p>Održana su pogodna staništa za vrstu (livade, pašnjaci, garizi, makije, rubovi šuma i šumske čistine, suhozidi, površine pod tradicionalnom poljoprivredom: maslinici, vrtovi, vinogradi; krška područja s dovoljno tla za polaganje jaja i inkubaciju te hibernaciju) u zoni od 31500 ha. Očuvano je najmanje 7500 ha travnjačkih staništa (NKS C.) i 1190 ha šikara (NKS D.). Održana je populacija vrste (najmanje 22 kvadranta 1x1 km mreže).</p>

HR1000024 - Ravni kotari (POP)

Područje (POP) površine 65.114,76 ha obuhvaća obalno ravničarsko područje u blizini Zadra, u okolici zaštićenih područja Vransko jezero i Jasen. Nekadašnje brojne močvare (Vransko polje, Nadinsko blato, Bokanjačko blato) iskorištene su tijekom prošlog stoljeća i danas su prekrivene mozaičnim poljoprivrednim zemljištem. Ovdje se nalazi jedino

registrirano uzgajalište valjka (*Coracias garrulous*) u Hrvatskoj. Prostrana otvorena staništa su područje gniježdenja Montaguove eje (*Circus pygargus*). Sukcesijom livada razvijaju se šume hrasta medunca s najvećom hrvatskom populacijom maslinovog pljeska (*Hippolais olivetorum*). Ciljevi očuvanja na području ekološke mreže HR1000024 - Ravni kotari prikazani su Tablicom 12. u nastavku.

Tablica 12. Ciljevi očuvanja na području ekološke mreže HR1000024 - Ravni kotari

Znanstveni naziv vrste	Hrvatski naziv vrste	G-gnjezdarica P-preletnica Z-zimovalica	Cilj očuvanja
<i>Alectoris graeca</i>	jarebica kamenjarka	G	Očuvana populacija i staništa (otvoreni kamenjarski travnjaci) za održanje gnijezdeće populacije od 150-200 p.
<i>Anthus campestris</i>	primorska trepteljka	G	Očuvana populacija i staništa (otvoreni suhi travnjaci) za održanje gnijezdeće populacije od 900-1300 p.
<i>Bubo bubo</i>	ušara	G	Očuvana populacija i staništa (stjenovita područja, kamenjarski travnjaci) za održanje gnijezdeće populacije od 15-30 p.
<i>Calandrella brachydactyla</i>	kratkoprsta ševa	G	Očuvana populacija i staništa (kamenjarski travnjaci) za održanje gnijezdeće populacije od 5-30 p.
<i>Caprimulgus europaeus</i>	leganj	G	Očuvana populacija i staništa (garizi, mozaična staništa s ekstenzivnom poljoprivredom) za održanje gnijezdeće populacije od 200-300 p.
<i>Circaetus gallicus</i>	zmijar	G	Očuvana populacija i pogodna staništa (stjenovita područja, kamenjarski travnjaci ispresijecani šumama, šumarcima, makijom ili garigom) za održanje gnijezdeće populacije od 2-4 p.
<i>Circus cyaneus</i>	eja strnjarka	Z	Očuvana populacija i staništa (otvoreni travnjaci, otvorena mozaična staništa) za održanje značajne zimujuće populacije
<i>Circus pygargus</i>	eja livadarka	G	Očuvana populacija i staništa (otvoreni travnjaci, otvorena mozaična staništa) za održanje gnijezdeće populacije od 21-33 p.
<i>Coracias garrulus</i>	zlatovrana	G	Očuvana populacija i staništa za gniježdenje (mozaična staništa s ekstenzivno korištenim travnjacima i oranicama s plodoredom, te drvoredima i pojedinačnim stablima topola) za održanje gnijezdeće populacije od 64-78 p.
<i>Dendrocopos medius</i>	crvenoglavi djetlić	G	Očuvana populacija i hrastove šume za održanje gnijezdeće populacije od 10-20 p.
<i>Falco columbarius</i>	mali sokol	Z	Očuvana populacija i staništa (mozaična staništa s ekstenzivnom poljoprivredom) za održanje značajne zimujuće populacije
<i>Falco naumanni</i>	bjelonokta vjetruša	P	Očuvana populacija i staništa (kamenjarski travnjaci) za održanje značajne preletničke populacije

<i>Falco naumanni</i>	bjelonokta vjetruša	G	Očuvana populacija i staništa (kamenjarski travnjaci za hranjenje i pogodna mjesta za gniježđenje) za održanje značajne gnijezdeće populacije
<i>Grus grus</i>	ždral	P	Očuvana populacija i pogodna staništa (vlažni travnjaci, oranice) za održanje značajne preletničke populacije
<i>Hippolais olivetorum</i>	voljić maslinar	G	Očuvana populacija i staništa (otvorene niske listopadne šume/šumarci; stari maslinici) za održanje gnijezdeće populacije od 30-50 p.
<i>Lanius collurio</i>	rusi svračak	G	Očuvana populacija i staništa (otvorena mozaična staništa) za održanje gnijezdeće populacije od 9000-11000 p.
<i>Lanius minor</i>	sivi svračak	G	Očuvana populacija i staništa (otvorena mozaična poljoprivredna staništa) za održanje gnijezdeće populacije od 100-200 p.
<i>Lullula arborea</i>	ševa krunica	G	Očuvana populacija i otvorena mozaična staništa za održanje gnijezdeće populacije od 900-1200 p.
<i>Melanocorypha calandra</i>	velika ševa	G	Očuvana populacija i staništa (kamenjarski travnjaci) za održanje gnijezdeće populacije od 15-40 p.

Karakteristike ostalih obližnjih područja ekološke mreže koja se nalaze na udaljenostima većim od 5 km u odnosu na lokaciju zahvata dane su u nastavku.

HR5000025 – Vransko jezero i Jasen (POVS)

Područje (POVS) površine 5.912,98 ha na središnjem dijelu dalmatinske obale, u blizini grada Biograda, obuhvaća Park prirode Vransko jezero kao najveće prirodno jezero u Hrvatskoj. Jezero predstavlja geomorfološku rijetkost hrvatskog krškog područja jer se radi o kriptu depresiji ispunjenoj blago slanom vodom koja održava specifičnu zajednicu vodenih vrsta. Područje Parka karakterizira visok stupanj biološke i krajobrazne raznolikosti jer predstavlja neobičan spoj mediteranskog krša i močvarnog područja. Jedno je od najvažnijih staništa ptica u Hrvatskoj. Sjeverozapadna granica jezera nalazi se u zoni intenzivnog plavljenja te je stanište velikom broju ptica močvarica zbog čega je zaštićeno kao posebni ornitološki rezervat. Ovdje se nalazi i najveće područje tršćaka Vranskog jezera u kojem se u mješovitoj koloniji gnijezde čaplje i mali vranci, što ovo područje čini jedinstvenim ptičjim nalazištem jadranske obale. Do danas je registrirana 251 vrsta ptica, od kojih se 102 gnijezde, a ostale su migratorne vrste koje područje Parka koriste kao odmorište ili zimovaliste na svojim selidbenim putovima. Zbog 87 zimujućih vrsta ptica s više od 100.000 jedinki ovo je područje jedno od najvažnijih europskih zimovališta. Ovdje počiva više od 140 vrsta ptica selica iz srednje i sjeverne Europe. Dnevna populacija u Parku ponekad doseže 1.000.000 ptica tijekom jesenske selidbene sezone, zbog čega je Park uvršten na popis važnih ornitoloških područja Europe (IBA). Cijelo područje Parka također je 2013. godine proglašeno RAMSAR područjem. Druga bitna biološka značajka Parka je raznolikost riba, među kojima treba istaknuti mediteransku podvrstu plotice. Na Vranskom jezeru poplavne livade prisutne su u ornitološkom rezervatu, u uskom pojasu između močvarne vegetacije i poljoprivrednog zemljišta, a veće površine razvijene su na području Jasena. Na tim vlažnim livadama zabilježeno je nekoliko vrsta orhideja, kao i endem ilirske perunike (*Iris illyrica*). Ove su livade

gnijezdilište i hranilište velikog broja vrsta ptica tijekom poplava ili kada se voda povuče. Glavna ovdje zastupljena zajednica je zajednica termofilnih visokih vlažnih travnjaka *Trifolio-Hordeetalia*. Udaljenost od predmetnog zahvata iznosi oko 7,3 km. Ciljevi očuvanja na području ekološke mreže HR5000025 – Vransko jezero i Jasen prikazani su Tablicom 13. u nastavku.

Tablica 13. Ciljevi očuvanja na području ekološke mreže HR5000025 – Vransko jezero i Jasen

Hrvatski naziv staništa / hrvatski naziv vrste	Šifra stanišnog tipa / Znanstveni naziv vrste	Cilj očuvanja
Tvrde oligo – mezotrofne vode s dnorn obraslim parožinama (<i>Characeae</i>)	3140	<i>Održan je stanišni tip u zoni površine 3000 ha (ukupna vodena površina jezera). Očuvane su karakteristične vrste ovog stanišnog tipa. Očuvani su povoljni stanišni uvjeti (pH vode iznad 7 - 9, nizak udio nutrijenata, visoke koncentracije kalcija (>100 mg/l) i niske koncentracije fosfata (<0,05 mg/l). Osiguran povoljni vodni režim za razvoj parožina (Characeae) i nizak salinitet vode u jezeru. Postignuto je dobro stanje (ekološko i kemijsko) vodnog tijela JKS001. Postignut je dobar ekološki potencijal i dobro kemijsko stanje vodnog tijela JKR00019_000000. Postignut je dobar ekološki potencijal/stanje i dobro kemijsko stanje vodnog tijela JKR00050_002421.</i>
Mediterranske povremene lokve	3170*	<i>Održana je površina stanišnog tipa od najmanje 0,5 ha. Restauriran stanišni tip unutar zone od 179 ha. Očuvani povoljni stanišni uvjet i za razvoj sastojina bodljaste trnice - <i>Crypsis aculeata</i> (NKS A.4.2.1.4.). Očuvane su karakteristične vrste ovog stanišnog tipa. Osiguran povoljni vodni režim. Uklonjena vegetacija koja zaraštava stanišni tip (osobito trska). Stanišni tip očuvan od zarastanja.</i>
Mediterranske makije u kojima dominiraju borovice <i>Juniperus spp.</i>	5210	<i>Održano je najmanje 30 ha postojeće površine stanišnog tipa (NKS D.3.4.2.3.). Očuvane su karakteristične vrste ovog stanišnog tipa. Stanišni tip očuvan od intenzivnog zarastanja drugim drvenastim vrstama.</i>
Eumediterranski travnjaci <i>Thero - Brachypodietea</i>	6220*	<i>Održana površina stanišnog tipa od najmanje 65 ha (NKS C.3.6.1.). Restauriran stanišni tip unutar zone od 360 ha koja obuhvaća i suhe travnjake NKS C.3.5.1. Očuvane su karakteristične vrste ovog stanišnog tipa. Stanišni tip očuvan od zarastanja. Drvenasta i grmolika vegetacija ne obuhvaća više od 10 % pokrovnosti.</i>
Istočno submediterranski suhi travnjaci (<i>Scorzoneretalia villosae</i>)	62A0	<i>Održana površina stanišnog tipa od najmanje 140 ha (NKS C.3.5.1.) u zonama u kojima dolazi samostalno ili u kompleksu s drugim staništima. Restauriran stanišni tip unutar zone od 360 ha koja obuhvaća i suhe travnjake NKS C.3.6.1.</i>

		<p>Očuvane su karakteristične vrste ovog stanišnog tipa.</p> <p>Stanišni tip očuvan od zarastanja. Drvenasta i grmolika vegetacija ne obuhvaća više od 10 % pokrovnosti.</p>
<p>Mediterranski visoki vlažni travnjaci <i>Molinio-Holoschoenion</i></p>	6420	<p>Održana površina stanišnog tipa od najmanje 90 ha (NKS C.2.5.3.). Restaurirane su degradirane površine stanišnog tipa na području Jasena.</p> <p>Očuvane su karakteristične vrste ovog stanišnog tipa.</p> <p>Osiguran je povoljni vodni režim.</p> <p>Uklonjena vegetacija koja zaraštava stanišni tip. Drvenasta i grmolika vegetacija te trska i ljutak ne obuhvaćaju više od 10 % pokrovnosti.</p> <p>Strane i invazivne strane vrste ne pokrivaju više od 10 % površine.</p>
<p>Submediteranski travnjaci sveze <i>Molinio - Hordeion secalini</i></p>	6540	<p>Održana je površina stanišnog tipa od najmanje 1 ha (NKS C.2.5.1.). Restaurirano je najmanje 3 ha površine stanišnog tipa.</p> <p>Očuvane su karakteristične vrste ovog stanišnog tipa.</p> <p>Osiguran je povoljni vodni režim.</p> <p>Uklonjena vegetacija koja zaraštava stanišni tip. Drvenasta i grmolika vegetacija te trska ne obuhvaćaju više od 10 % pokrovnosti.</p> <p>Strane i invazivne strane vrste ne pokrivaju više od 10 % površine.</p>
<p>Livadni procjepak</p>	<i>Chouardia litardierei</i>	<p>Održano 90 ha pogodnih staništa za vrstu. Očuvana su ključna staništa za vrstu od najmanje 14 ha. Održana je populacija vrste (najmanje 1800 jedinki). Restaurirana pogodna staništa unutar zone od 48 ha. Očuvani povoljni stanišni uvjeti na otvorenim periodički vlažnim travnjačkim zajednicama u kojima vrsta dolazi - prijelazne zajednice između travnjaka i plitkih močvarnih zajednica s vrstama <i>Eleocharis palustris</i>, <i>Bolboschoenus maritimus</i>, <i>Holoschoenus vulgaris</i> i <i>Juncus articulatus</i>.</p> <p>Održan povoljni vodni režim pogodnih staništa.</p> <p>Drvenasta i grmolika vegetacija, te trska i ljutak ne obuhvaćaju više od 10 % pokrovnosti.</p> <p>Strane i invazivne strane vrste ne pokrivaju više od 10 % površine.</p>
<p>Jezerski regoč</p>	<i>Lindenia tetraphylla</i>	<p>Održano 3300 ha pogodnih staništa za vrstu (veće vodene površine s razvijenom vodenom i obalnom močvarnom vegetacijom te tršćaci) (NKS A.1.1., A.1.3., A.2.4., A.3.1., A.3.3., A.4.1.). Održana je populacija vrste (najmanje 750 jedinki).</p> <p>Očuvan povoljni vodni režim (spriječeno zaslanjivanje).</p> <p>Postignuto je dobro stanje (ekološko i kemijsko) vodnih tijela JKS001 i JKR00019_013826.</p> <p>Postignut je dobar ekološki potencijal i dobro kemijsko stanje vodnih tijela JKR00019_000000, JKR00644_000881, JKR00896_000000,</p>

		<p>JKR04597_000000, JKR06944_000000. Postignut je dobar ekološki potencijal/stanje i dobro kemijsko stanje vodnih tijela JKR00050_002421. Očuvan je pojas obalne vegetacije u širini minimalno 5 m.</p>
Glavočić vodenjak	<i>Knipowitschia panizzae</i>	<p>Održano 3100 ha pogodnih staništa za vrstu (staništa s kamenitim dnom te dnom obraslim vegetacijom). Očuvana ključna zona od 440 ha za ishranu i mrijest vrste. Održana je populacija vrste (najmanje 44 kvadranta 1x1 km mreže). Postignuto je dobro stanje (ekološko i kemijsko) vodnih tijela JKS001 i JKR00019_013826. Postignut je dobar ekološki potencijal i dobro kemijsko stanje vodnih tijela JKR00019_000000, JKR00896_000000, JKR00644_000881. Postignut je dobar ekološki potencijal/stanje i dobro kemijsko stanje vodnih tijela JKR00050_002421. Održan je povoljni režim bočatih voda. Populacija stranih i invazivnih stranih vrsta smanjena je i kontrolirana izlovom dopuštenim ribolovnim alatima bez ograničenja u skladu sa Zakonom o slatkovodnom ribarstvu.</p>
Kopnena kornjača	<i>Testudo hermanni</i>	<p>Održano 2900 ha pogodnih staništa za vrstu (livade, pašnjaci, garizi, makije, rubovi šuma i šumske čistine, površine pod tradicionalnom poljoprivredom: maslinici, vrtovi, vinogradi; krška područja s dovoljno tla za polaganje i inkubaciju te hibernaciju). Održana je ključna zona od najmanje 130 ha (lokaliteti Popovka, Majdan i Banjevački stanovi) važnih za ishranu, skrovište te odlaganje jaja. Očuvano je najmanje 140 ha travnjačkih staništa (NKS C.3.5.1.) i 760 ha šikara (NKS D.3.1.1. i D.3.4.2.). Održana je populacija vrste (najmanje 15 kvadranta 1x1 km mreže). Očuvana je povezanost pogodnih staništa za vrstu. Očuvani suhozidi na području Modrave i Bašinka.</p>
Četveroprugi kravosas	<i>Elaphe quatuorlineata</i>	<p>Održano 2900 ha pogodnih staništa za vrstu (krška staništa s makijom, livade, šumska područja, rubovi šuma, tradicionalno obrađivana polja, maslinici, ruralna područja, suhozidi, područja uz potoke, vlažnija i djelomično močvarna područja). Očuvani povoljni stanišni uvjeti na otvorenim, sunčanim, i suhim, kamenitim i stjenovitim područjima za očuvanje vrste. Očuvano je najmanje 960 ha šumskih staništa (NKS E.8.1.), 140 ha travnjačkih staništa (NKS C.3.5.1.) i 760 ha šikara (NKS D.3.1.1. i D.3.4.2.). Održana je populacija vrste (najmanje 4 kvadranta 1x1 km mreže). Očuvana je povezanost pogodnih staništa za</p>

		<i>vrstu. Očuvani su suhozidi na području Modrave i Bašinka.</i>
-	<i>Anisus vorticulus</i>	<i>Održana pogodna staništa za vrstu unutar zone od 3 ha (lokva Benča). Očuvana povoljna mikrostaništa (dublji dijelovi lokve Benča). Očuvana populacija od najmanje 50 jedinki /m². Restaurirano 0,05 ha površine pogodnih mikrostaništa. Održana je populacija vrste (najmanje 1 kvadrant 1x1 km mreže). Očuvan povoljni vodni režim i kvaliteta vode i spriječeno zaslanjenje lokve Benča.</i>

HR1000025 - Vransko jezero i Jasen (POP)

Područje (POP) površine 5.912,98 ha u središnjem dijelu dalmatinske obale, u blizini grada Biograda obuhvaća Vransko jezero kao najveće prirodno jezero u Hrvatskoj, jedino u primorskom dijelu Hrvatske i jedno od samo dva veća močvarna područja u regiji (drugo je delta Neretve). Jezero predstavlja geomorfološku rijetkost krškog područja jer se radi o krypto depresiji ispunjenoj blago slanom vodom koja održava specifičnu zajednicu vodenih vrsta. Osim područja Jasena, područje je proglašeno parkom prirode. Karakterizira ga visok stupanj biološke i krajobrazne raznolikosti jer predstavlja neobičan spoj mediteranskog krša i močvarnog područja. Jedno je od najvažnijih staništa ptica u Hrvatskoj. Sjeverozapadna granica jezera nalazi se u zoni intenzivnog plavljenja te je stanište velikom broju ptica močvarica zbog čega je zaštićeno kao posebni ornitološki rezervat. Ovdje se nalazi i najveće područje tršćaka Vranskog jezera u kojem se u mješovitoj koloniji gnijezde čaplje i mali vranc, što ovo područje čini jedinstvenim ptičjim nalazištem jadranske obale. Do danas je registrirano 255 vrsta ptica, od kojih se 102 gnijezde, a ostale su migratorne vrste koje područje Parka koriste kao odmorište ili zimovališta na svojim selidbenim putovima. Zbog 87 zimujućih vrsta ptica s više od 100.000 jedinki ovo je područje jedno od najvažnijih europskih zimovališta ptica močvarica. Ovdje počiva više od 140 vrsta ptica selica iz srednje i sjeverne Europe. Dnevna populacija u Parku ponekad doseže 1.000.000 ptica tijekom jesenske selidbene sezone, zbog čega je ovo područje uvršteno na popis važnih ornitoloških područja Europe (IBA). Cijelo područje Parka također je 2013. godine proglašeno RAMSAR područjem. Druga važna biološka značajka ovog područja je raznolikost riba, među kojima treba istaknuti mediteransku podvrstu plotice. Udaljenost od predmetnog zahvata iznosi oko 7,3 km. Ciljevi očuvanja na području ekološke mreže HR1000025 - Vransko jezero i Jasen prikazani su Tablicom 14. u nastavku.

Tablica 14. Ciljevi očuvanja na području ekološke mreže HR1000025 - Vransko jezero i Jasen

Znanstveni naziv vrste	Hrvatski naziv vrste	G-gnjezdarica P-preletnica Z-zimovalica	Cilj očuvanja
<i>Acrocephalus melanopogon</i>	crnoprugasti trstenjak	Z	<i>Očuvana populacija i pogodna staništa (tršćaci i rogozici) za održanje značajne zimujuće populacije</i>
<i>Alcedo atthis</i>	vodomar	Z	<i>Očuvana populacija i staništa (obale vodenih staništa) za održanje značajne zimujuće populacije</i>
<i>Alectoris graeca</i>	jarebica kamenjarka	G	<i>Očuvana populacija i staništa (otvoreni kamenjarski travnjaci) za održanje gnijezdeće populacije od 15-20 p.</i>

<i>Ardea purpurea</i>	čaplja danguba	G	Očuvana populacija i pogodna staništa (močvare i šaranski ribnjaci s prostranim tršćacima) za održanje gnijezdeće populacije od 5-10 p.
<i>Ardeola ralloides</i>	žuta čaplja	P	Očuvana populacija i pogodna staništa (močvare i šaranski ribnjaci s tršćacima) za održanje značajne preletničke populacije
<i>Aythya nyroca</i>	patka njorka	Z	Očuvana populacija i pogodna staništa (vodena staništa s dostatnom vodenom i močvarnom vegetacijom) za održanje značajne zimujuće populacije
<i>Botaurus stellaris</i>	bukavac	P Z	Očuvana populacija i staništa (močvare s tršćacima) za održanje značajne preletničke i zimujuće populacije
<i>Botaurus stellaris</i>	bukavac	G	Očuvana populacija i staništa (močvare s tršćacima) za održanje gnijezdeće populacije od 1-3 pjevajuća mužjaka
<i>Bubo bubo</i>	ušara	G	Očuvana populacija i staništa (stjenovita područja, kamenjarski travnjaci) za održanje gnijezdeće populacije od 4-5 p.
<i>Caprimulgus europaeus</i>	leganj	G	Očuvana populacija i staništa (garizi, mozaična staništa s ekstenzivnom poljoprivredom) za održanje gnijezdeće populacije od 30-60 p.
<i>Casmerodius albus</i>	velika bijela čaplja	PZ	Očuvana populacija i pogodna staništa (vodena staništa s dostatnom vodenom i močvarnom vegetacijom) za održanje značajne preletničke i zimujuće populacije
<i>Casmerodius albus</i>	velika bijela čaplja	G	Očuvana populacija i pogodna staništa (močvare s tršćacima) za održanje značajne gnijezdeće populacije
<i>Chlidonias hybrida</i>	bjelobrada čigra	P	Očuvana populacija i pogodna staništa (vodena staništa s dostatnom močvarnom vegetacijom) za održanje značajne preletničke populacije
<i>Chlidonias niger</i>	crna čigra	P	Očuvana populacija i pogodna staništa (vodena staništa s dostatnom močvarnom vegetacijom) za održanje značajne preletničke populacije
<i>Circaetus gallicus</i>	zmijar	G	Očuvana populacija i pogodna staništa (stjenovita područja, kamenjarski travnjaci ispresijecani šumama, šumarcima, makijom ili garigom) za održanje gnijezdeće populacije od najmanje 1 p.
<i>Circus aeruginosus</i>	eja močvarica	G	Očuvana populacija i staništa za gnijezđenje (močvare s tršćacima, vlažni travnjaci) za održanje gnijezdeće populacije od 1-2 p.
<i>Circus aeruginosus</i>	eja močvarica	Z	Očuvana populacija i staništa (travnjaci, otvorena mozaična staništa) za održanje značajne zimujuće populacije
<i>Circus cyaneus</i>	eja strnjarica	Z	Očuvana populacija i staništa (otvoreni travnjaci, otvorena mozaična staništa) za održanje značajne zimujuće populacije

<i>Circus pygargus</i>	eja livadarka	G	Očuvana populacija i staništa (otvoreni travnjaci, otvorena mozaična staništa) za održanje gnijezdeće populacije od najmanje 1 p.
<i>Egretta garzetta</i>	mala bijela čaplja	PZ	Očuvana populacija i pogodna staništa (vodena staništa s dostatnom močvarnom vegetacijom) za održanje značajne preletničke i zimujuće populacije
<i>Falco columbarius</i>	mali sokol	Z	Očuvana populacija i staništa (mozaična staništa s ekstenzivnom poljoprivredom) za održanje značajne zimujuće populacije
<i>Himantopus himantopus</i>	vlastelica	P	Očuvana populacija i pogodna staništa za selidbu (muljevite i pješčane plićine) za održanje značajne preletničke populacije
<i>Ixobrychus minutus</i>	čapljica voljak	G	Očuvana populacija i staništa (močvare s tršćacima) za održanje gnijezdeće populacije od 100-150 p.
<i>Ixobrychus minutus</i>	čapljica voljak	P	Očuvana populacija i staništa (močvare s tršćacima) za održanje značajne preletničke populacije
<i>Lanius minor</i>	sivi svračak	G	Očuvana populacija i staništa (otvorena mozaična poljoprivredna staništa) za održanje gnijezdeće populacije od 4-5 p.
<i>Luscinia svecica</i>	modrovoljka	P	Očuvana populacija i staništa (močvarna vegetacija uz vode, naročito tršćaci) za održanje značajne preletničke populacije
<i>Lymnocyptes minimus</i>	mala šljuka	Z	Očuvana populacija i staništa (muljevite i pješčane plićine, slamuše, vlažni travnjaci) za održanje značajne zimujuće populacije
<i>Numenius arquata</i>	veliki pozviždač	PZ	Očuvana populacija i staništa (muljevite i pješčane plićine, obalne slamuše) za održanje značajne preletničke i zimujuće populacije
<i>Nycticorax nycticorax</i>	gak	P	Očuvana populacija i pogodna staništa (vodena staništa s dostatnom močvarnom vegetacijom) za održanje značajne preletničke populacije
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i>	mali vranac	G	Očuvana populacija i staništa (veće vodene površine obrasle tršćacima) za održanje gnijezdeće populacije od 11-45 p.
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i>	mali vranac	Z	Očuvana populacija i staništa (veće vodene površine) za održanje značajne zimujuće populacije
<i>Philomachus pugnax</i>	pršljivac	P	Očuvana populacija i pogodna staništa (muljevite i pješčane plićine, obalne slamuše) za održanje značajne preletničke populacije
<i>Platalea leucorodia</i>	žličarka	P	Očuvana populacija i staništa (močvare s plitkim otvorenim vodama) za održanje značajne preletničke populacije
<i>Plegadis falcinellus</i>	blistavi ibis	P	Očuvana populacija i staništa (močvare s plitkim otvorenim vodama) za održanje značajne preletničke populacije

<i>Porzana parva</i>	siva štijoka	PZ	Očuvana populacija i staništa (močvare s tršćacima) za održanje značajne preletničke i zimujuće populacije
<i>Porzana parva</i>	siva štijoka	G	Očuvana populacija i staništa (močvare s tršćacima) za održanje gnijezdeće populacije od 2-6 p.
<i>Porzana porzana</i>	riđa štijoka	PZ	Očuvana populacija i staništa (močvare s tršćacima) za održanje značajne preletničke i zimujuće populacije
<i>Porzana porzana</i>	riđa štijoka	G	Očuvana populacija i staništa (močvare s tršćacima, poplavni travnjaci) za održanje gnijezdeće populacije od 2-3 p.
<i>Porzana pusilla</i>	mala štijoka	P	Očuvana populacija i staništa (močvare s tršćacima) za održanje značajne preletničke populacije
<i>Porzana pusilla</i>	mala štijoka	G	Očuvana populacija i staništa (močvare s tršćacima) za održanje gnijezdeće populacije od 1-2 p.
<i>Tringa glareola</i>	prutka migavica	P	Očuvana populacija i pogodna staništa (muljevite i pješćane plićine, obalne slanuše) za održanje značajne preletničke populacije
<i>Acrocephalus melanopogon</i>	crnoprugasti trstenjak	Z	Očuvana populacija i pogodna staništa (tršćaci i rogozici) za održanje značajne zimujuće populacije
značajne negnijezdeće (selidbene) populacije ptica (patka astarka <i>Anas acuta</i> , patka žličarka <i>Anas lypeata</i> , kržulja <i>Anas crecca</i> , zviždara <i>Anas penelope</i> , divlja patka <i>Anas platyrhynchos</i> , patka pupčanica <i>Anas querquedula</i> , patka kreketaljka <i>Anas strepera</i> , divlja guska <i>Anser anser</i> , glavata patka <i>Aythya ferina</i> , krunata patka <i>Aythya fuligula</i> , patka batoglavica <i>Bucephala clangula</i> , crvenokljuni labud <i>Cygnus olor</i> , liska <i>Fulica atra</i> , šljuka kokošica <i>Gallinago gallinago</i> , crnorepa muljača <i>Limosa limosa</i> , mali ronac <i>Mergus serrator</i> , kokošica <i>Rallus aquaticus</i> , crna prutka <i>Tringa erythropus</i> , krivokljuna prutka <i>Tringa nebularia</i> , crvenonoga prutka <i>Tringa totanus</i> , vivak <i>Vanellus vanellus</i> , veliki pozviždač <i>Numenius arquata</i>)		Očuvana populacija i pogodna staništa za ptice močvarice tijekom preleta i zimovanja (vodena staništa s dostatnom vodenom i močvarnom vegetacijom, plićine) za održanje značajne brojnosti preletničkih i/ili zimujućih populacija i to ukupnu brojnost jedinki ptica močvarica kao i brojnost onih vrsta koje na području redovito obitavaju s >1% nacionalne populacije ili >2000 jedinki	

HR2001394 – Bribišnica – Vrbica (POVS)

Područje Bribišnice – Vrbice predstavlja POVS područje ukupne površine 1,54 ha te obuhvaća potoke Bribišnicu (pritoka rijeke Krke) i Vrbicu u blizini Bribira. Iako su vidljive promjene u hidrauličkim uvjetima uzrokovane ljudskim djelovanjem, u njima je još uvijek prisutna populacija rakova. Udaljenost od predmetnog zahvata iznosi oko 8,2 km. Ciljna vrsta na području ekološke mreže je bjelonogi rak (*Austropotamobius pallipes*) s ciljem očuvanja: *očuvano 2,5 km vodotoka pogodnih za vrstu (vodotoci s prirodnom hidromorfologijom i razvijenom obalnom vegetacijom).*

HR1000026 - Krka i okolni plato (POP)

Područje (POP) u mediteranskom dijelu Hrvatske površine 87.710,36 ha sastoji se od raznolikih riječnih staništa – od brzog gornjeg toka rijeke Krke sa strmim obalama i nekoliko šljunkova, riječnih jezera (Visovačko jezero) do bočatog riječnog ušća (uključujući Prokljansko jezero). Klisure Krke i Čikole karakteriziraju brojne visoke i prostrane litice, stijene i sipari. Krka je dijelom svog toka okružena vlažnim i suhim livadama i oranicama. Močvarna staništa dobro su razvijena u plitkim uvalama Visovačkog jezera i na ušću rijeke Gudače. Na visoravni iznad rijeke dobro su razvijeni kserični travnjaci na kojima se nalazi najvažnija populacija ševe u Hrvatskoj. Isti dijelovi visoravni prekriveni su submediteranskom šumom. Dio lokaliteta zaštićen je kao Nacionalni park Krka. Udaljenost od predmetnog zahvata iznosi oko 6 km. Ciljevi očuvanja na području ekološke mreže HR1000026 - Krka i okolni plato prikazani su Tablicom 15. u nastavku.

Tablica 15. Ciljevi očuvanja na području ekološke mreže HR1000026 - Krka i okolni plato

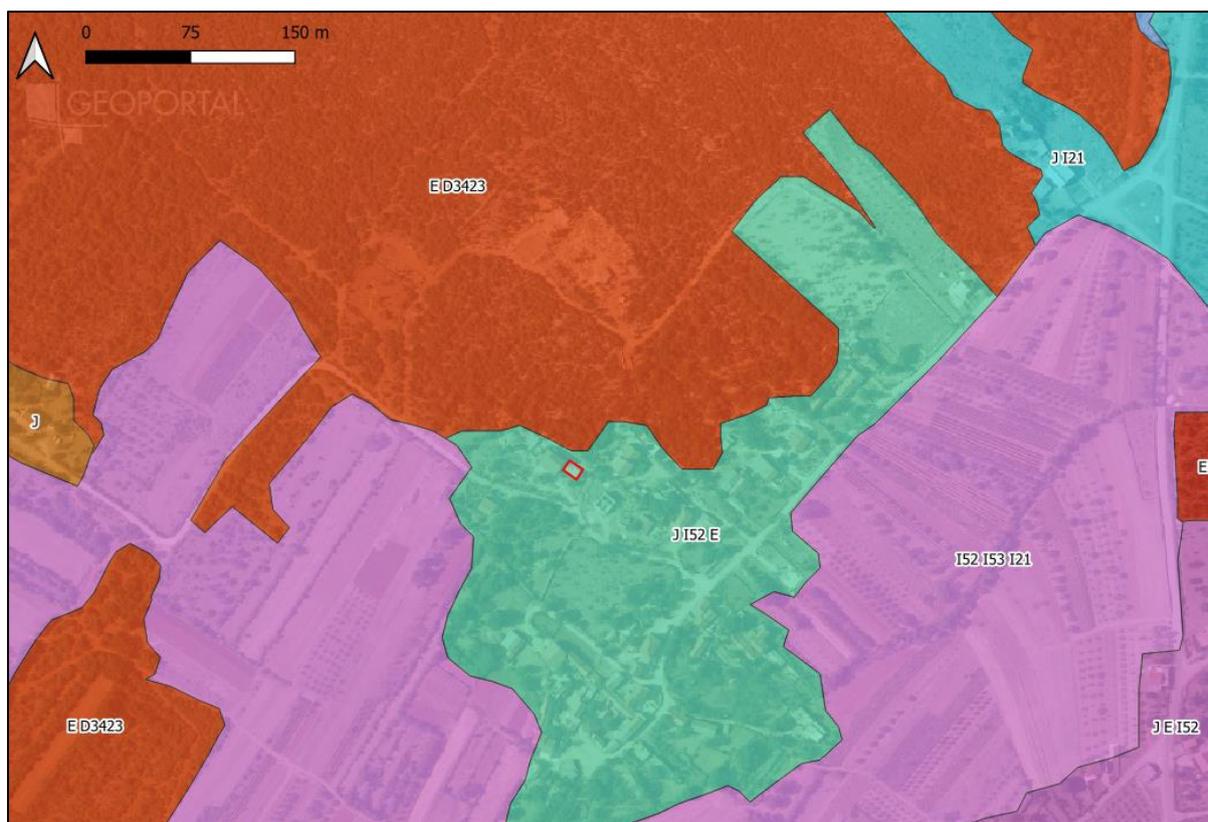
Znanstveni naziv vrste	Hrvatski naziv vrste	G-gnjezdarica P-preletnica Z-zimovalica	Cilj očuvanja
<i>Acrocephalus melanopogon</i>	crnoprugasti trstenjak	Z	Očuvana populacija i pogodna staništa (tršćaci i rogozici) za održanje značajne zimujuće populacije
<i>Alcedo atthis</i>	vodomar	Z	Očuvana populacija i staništa (estuariji, morska obala) za održanje značajne zimujuće populacije
<i>Alcedo atthis</i>	vodomar	G	Očuvana populacija i staništa (riječne obale, područja uz spore tekućice i stajaće vode) za održanje gnijezdeće populacije od 3-4 p.
<i>Alectoris graeca</i>	jarebica kamenjarka	G	Očuvana populacija i staništa (otvoreni kamenjarski travnjaci) za održanje gnijezdeće populacije od 400-500 p.
<i>Anthus campestris</i>	primorska trepteljka	G	Očuvana populacija i staništa (otvoreni suhi travnjaci) za održanje gnijezdeće populacije od 150-250 p.
<i>Aquila chrysaetos</i>	suri orao	G	Očuvana populacija i pogodna staništa (stjenovita područja, planinski i kamenjarski travnjaci) za održanje gnijezdeće populacije od najmanje 1 p.
<i>Botaurus stellaris</i>	bukavac	PZ	Očuvana populacija i staništa (močvare s tršćacima) za održanje značajne preletničke i zimujuće populacije
<i>Botaurus stellaris</i>	bukavac	G	Očuvana populacija i pogodna staništa (močvare s tršćacima) za održanje gnijezdeće populacije od 1-3 pjevajuća mužjaka

<i>Bubo bubo</i>	ušara	G	Očuvana populacija i staništa (stjenovita područja, kamenjarski travnjaci) za održanje gnijezdeće populacije od 50-70 p.
<i>Burhinus oediconemus</i>	ćukavica	G	Očuvana populacija i staništa (kamenjarski travnjaci) za održanje gnijezdeće populacije od 4-10 p.
<i>Calandrella brachydactyla</i>	kratkoprsta ševa	G	Očuvana populacija i staništa (kamenjarski travnjaci) za održanje gnijezdeće populacije od 30-120 p.
<i>Caprimulgus europaeus</i>	leganj	G	Očuvana populacija i staništa (garizi, mozaična staništa s ekstenzivnom poljoprivredom) za održanje gnijezdeće populacije od 350-500 p.
<i>Circaetus gallicus</i>	zmijar	G	Očuvana populacija i pogodna staništa (stjenovita područja, kamenjarski travnjaci ispresijecani šumama, šumarcima, makijom ili garigom) za održanje gnijezdeće populacije od 7-10 p.
<i>Circus aeruginosus</i>	eja močvarica	Z	Očuvana populacija i staništa (otvoreni travnjaci, otvorena mozaična staništa) za održanje značajne zimujuće populacije
<i>Circus cyaneus</i>	eja strnjarica	Z	Očuvana populacija i staništa (otvoreni travnjaci, otvorena mozaična staništa) za održanje značajne zimujuće populacije
<i>Dendrocopos medius</i>	crvenoglavi djetlić	G	Očuvana populacija i pogodna struktura hrastove šume za održanje gnijezdeće populacije od 5-10 p.
<i>Egretta garzetta</i>	mala bijela čaplja	P	Očuvana populacija i pogodna staništa (vodena staništa s dostatnom močvarnom vegetacijom) za održanje značajne preletničke populacije
<i>Falco columbarius</i>	mali sokol	Z	Očuvana populacija i staništa (mozaična staništa s ekstenzivnom poljoprivredom) za održanje značajne zimujuće populacije
<i>Falco peregrinus</i>	sivi sokol	G	Očuvana populacija i staništa za gniježđenje (visoke stijene, strme litice) za održanje gnijezdeće populacije od 3-5 p.
<i>Hippolais olivetorum</i>	voljić maslinar	G	Očuvana populacija i staništa (otvorene niske listopadne šume/šumarci; stari maslinici) za održanje gnijezdeće populacije od 15-50 p.
<i>Ixobrychus minutus</i>	čapljica voljak	G	Očuvana populacija i staništa (močvare s tršćacima) za održanje gnijezdeće populacije od 30-50 p.
<i>Ixobrychus minutus</i>	čapljica voljak	P	Očuvana populacija i staništa (močvare s tršćacima) za održanje značajne preletničke populacije
<i>Lanius collurio</i>	rusi svračak	G	Očuvana populacija i staništa (otvorena mozaična staništa) za održanje gnijezdeće populacije od 13000-18000 p.
<i>Lanius minor</i>	sivi svračak	G	Očuvana populacija i staništa (otvorena mozaična poljoprivredna staništa) za održanje gnijezdeće populacije od 350-500 p.

<i>Lullula arborea</i>	ševa krunica	G	Očuvana populacija i otvorena mozaična staništa za održanje gnijezdeće populacije od 700-1100 p.
<i>Melanocorypha calandra</i>	velika ševa	G	Očuvana populacija i staništa (kamenjarski travnjaci) za održanje gnijezdeće populacije od 120-150 p.
<i>Pandion haliaetus</i>	bukoč	P	Očuvana populacija i pogodna vodena staništa za održanje značajne preletničke populacije; omogućen nesmetani prelet tijekom selidbe;
<i>Pernis apivorus</i>	škanjac osaš	G	Očuvana populacija i pogodna struktura šuma za održanje gnijezdeće populacije od 1-2 p.
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i>	mali vranac	PZ	Očuvana populacija i staništa (veće vodene površine, priobalno more) za održanje značajne preletničke i zimujuće populacije
<i>Porzana parva</i>	siva štijoka	P	Očuvana populacija i staništa (močvare s tršćacima) za održanje značajne preletničke populacije
<i>Porzana parva</i>	siva štijoka	G	Očuvana populacija i staništa (močvare s tršćacima) za održanje gnijezdeće populacije od 4-6 p.
<i>Porzana porzana</i>	riđa štijoka	P	Očuvana populacija i staništa (močvare s tršćacima) za održanje značajne preletničke populacije
<i>Porzana porzana</i>	riđa štijoka	G	Očuvana populacija i staništa (močvare s tršćacima, poplavni travnjaci) za održanje gnijezdeće populacije od 2-3 p.
<i>Porzana pusilla</i>	mala štijoka	P	Očuvana populacija i staništa (močvare s tršćacima) za održanje značajne preletničke populacije
značajne negnijezdeće (selidbene) populacije ptica (patka žličarka <i>Anas clypeata</i> , kržulja <i>Anas crecca</i> , zviždara <i>Anas penelope</i> , divlja patka <i>Anas platyrhynchos</i> , patka pupčanica <i>Anas querquedula</i> , glavata patka <i>Aythya ferina</i> , krunata patka <i>Aythya fuligula</i> , crvenokljuni labud <i>Cygnus olor</i> , liska <i>Fulica atra</i> , kokošica <i>Rallus aquaticus</i>)			Očuvana populacija i pogodna staništa za ptice močvarice tijekom preleta i zimovanja (vodena staništa s dostatnom vodenom i močvarnom vegetacijom, plićine) za održanje značajne brojnosti preletničkih i/ili zimujućih populacija i to ukupnu brojnost jedinki ptica močvarica kao i brojnost onih vrsta koje na području redovito obitavaju s >1% nacionalne populacije ili >2.000 jedinki

Staništa

Prema Zakonu o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19, 127/19 i 155/23) stanište je jedinstvena funkcionalna jedinica ekološkog sustava, određena zemljopisnim, biotičkim i abiotičkim svojstvima, sva staništa iste vrste čine jedan stanišni tip. Lokacija predmetnog zahvata u odnosu na stanišne tipove prikazana je Slikom 31.

Slika 31. Grafički prikaz lokacije predmetnog zahvata u odnosu na stanišne tipove

Predmetni zahvat planira se izvesti na području koje karakteriziraju stanišni tipovi: *J. Izgrađena i industrijska staništa*, *I.5.2. Maslinici* i *E. Šume*. Zahvat mini uljare izvodi se unutar postojeće građevine na lokaciji koju karakterizira stanišni tip *J. Izgrađena i industrijska staništa*.

U okolici zahvata nalaze se i sljedeći stanišni tipovi: *I.2.1. Mozaici kultiviranih površina*, *I.5.3. Vinogradi* i *D.3.4.2.3. Sastojine oštrogličaste borovice*.

4. OPIS MOGUĆIH ZNAČAJNIH UTJECAJA ZAHVATA NA OKOLIŠ

U ovom poglavlju razmatrani su nepovoljni utjecaji na okoliš tijekom izgradnje, tijekom korištenja i uslijed akcidentnih situacija. Aktivnosti koje će se odvijati mogu izravno ili neizravno, trajno ili privremeno utjecati na sastavnice okoliša. Definiranjem utjecaja na okoliš može se pristupiti ocjeni prihvatljivosti zahvata za okoliš te na temelju toga predložiti mjere zaštite koje je potrebno provesti tijekom izgradnje i korištenja.

4.1. Pregled mogućih utjecaja predmetnog zahvata na sastavnice okoliša

a) Tlo, zemljina kamena kora i vode

Tijekom izgradnje zahvata

Tijekom izvođenja građevinskih radova rekonstrukcije građevine u koju se smješta uljarski pogon može doći do onečišćenja uslijed nepravilnog korištenja mehanizacije koja se koristi za provedbu radova na način izlivanja otpadnih ulja, goriva i maziva u tlo. Ukoliko se ove pojave pravodobno uoče te se saniraju koristeći se apsorbensima za sprječavanje širenja izlivanja, ne očekuje se značajan utjecaj na tlo, zemljinu kamenu koru i vode. S eventualno onečišćenim tлом koje se odstrani s lokacije, potrebno je postupati kao s opasnim otpadom i zbrinuti predajom na oporabu ili ako to nije moguće, na zbrinjavanje osobi ovlaštenoj za preuzimanje otpada u posjed.

Također, radi nepravilnog privremenog skladištenja otpadnih materijala na lokaciji zahvata, moguće je pojavljivanje izlivanja u tlo. Ukoliko se otpadni materijal pravilno privremeno skladišti na način da je onemogućeno izlivanje u okolno područje (otpadni materijali moraju biti natkriveni i smješteni u tankvane koje onemogućavaju izlivanje u tlo) ne očekuju se značajni utjecaji na tlo i vode.

Pravilnom provedbom radova rekonstrukcije postojeće građevine, pravilnim rukovođenjem radne mehanizacije te propisnim gospodarenjem s nastalim otpadom, eventualni negativni utjecaji na tlo, zemljinu kamenu koru i vode tijekom izvođenja zahvata će se izbjeći.

Tijekom korištenja zahvata

Predmetnim zahvatom ne dolazi do stvaranja otpadnih sanitarnih voda (sanitarni čvor nije dio ovog projekta). Sanitarni čvor nalazi se u obližnjem stambenom objektu.

Otpadne tehnološke vode od pranja plodova, pogona i opreme, odvoditi će se kroz separator ulja i masti te taložnicom dovesti do postojeće vodonepropusne sabirne jame kapaciteta 30 m³. Pražnjenje vodonepropusne sabirne jame za tehnološku vodu izvodit će se po potrebi s pomoću samohodne autocisterne od strane ovlaštene tvrtke, odnosno sadržaj iz jame će se predavati na oporabu ili ako to nije moguće, na zbrinjavanje osobi ovlaštenoj za preuzimanje otpada u posjed. Kontrola i pražnjenje vodonepropusne sabirne jame odvijati će se redovito putem ovlaštene osobe. Čišćenje i održavanje mastolova obavljat će ovlaštena tvrtka registrirana za tu vrstu djelatnosti.

Ovakav postupak odvodnje tehnoloških otpadnih voda od pranja plodova, opreme i pogona putem navedenog separatora, prije sakupljanja u vodonepropusnoj sabirnoj jami, zadovoljiti će granične vrijednosti propisane Pravilnikom o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda („Narodne novine“, broj 26/20) u Prilogu 9. Granične vrijednosti emisija otpadnih voda iz objekata i postrojenja za proizvodnju biljnih i životinjskih ulja i masti. Navedene granične vrijednosti prikazane su u nastavku Tablicom 16.

Tablica 16. Granične vrijednosti emisija otpadnih voda iz objekata i postrojenja za proizvodnju biljnih i životinjskih ulja i masti

Pokazatelji	Izraženi kao	Jedinica	Površinske vode	Sustav javne odvodnje
FIZIKALNO-KEMIJSKI POKAZATELJI				
Temperatura		°C	30	40
pH-vrijednost		pH	6,5 - 9,0	6,5 – 9,0
Suspendirane tvari		mg/l	35	(a)*
Taložive tvari		ml/h	0,3	20
EKOTOKSIKOLOŠKI POKAZATELJI				
Toksičnost na <i>Daphnia magna</i>	LID _D *	Faktor razrjeđenja	2	-
Toksičnost na svjetleće bakterije	LID _D *	Faktor razrjeđenja	3	-
ORGANSKI POKAZATELJI				
Ukupni organski ugljik (TOC)	C	mg/l	30	-
KPK	O ₂	mg/l	125	Sukladno članku 5. Pravilnika****
BPK5	O ₂	mg/l	25	Sukladno članku 5. Pravilnika****
Teškohlapljive lipofilne tvari (ukupna ulja i masti)		mg/l	20	100
Ukupni ugljikovodici		mg/l	10	30
Adsorbilni organski halogeni (AOX)	Cl	mg/l	0,5	0,5
ANORGANSKI POKAZATELJI				
Krom ukupni	Cr	mg/l	0,5 ^(b)	0,5 (b)**
Nikal	Ni	mg/l	0,5 ^(c)	0,5 (c)***
Živa	Hg	mg/l	0,01 ^(b)	0,01 (b)**
Klor slobodni	Cl ₂	mg/l	0,2	0,5
Ukupni klor	Cl ₂	mg/l	0,2	0,5
Amonij	N	mg/l	10	-
Ukupni fosfor	P	mg/l	2	Sukladno članku 5. ovoga Pravilnika
Sulfati	SO ₄	mg/l	1000	-
Sulfidi	S	mg/l	0,1	2,0

*LID_D, LID_L – najmanje razrjeđenje otpadne vode koje nema učinka na test organizme; određuje se najmanje četiri puta godišnje

– Toksičnost na *Daphnia magna* određuje se u slučaju kada se otpadne vode ispuštaju u kopnene vode, a toksičnost na svjetleće bakterije u priobalne vode

^{a)} granična vrijednost emisije određuje se u otpadnoj vodi u slučaju ako suspendirane tvari štetno djeluju na sustav javne odvodnje i/ili na proces pročišćavanja uređaja, a određuje ju pravna osoba koja održava objekte sustava javne odvodnje i uređaja

^{b)} vrijedi za izvore onečišćenja, u kojima se tehnološkim procesima koristi krom ili živa ili njihovi spojevi

^{c)} vrijedi samo za objekte i uređaje za proizvodnju hidratiziranih masti i margarina. Granična vrijednost emisija pri katalitičkoj preradi masti u vremenu trajanja proizvodnje iznosi 2 mg/l. Ako katalitička prerada masti traje u određenom vremenskom razdoblju, tada navedenu vrijednost treba zadovoljavati u tom vremenskom razdoblju.

Također, sklopit će se ugovor s ovlaštenom osobom za skupljanje i zbrinjavanje otpada iz separatora te za pražnjenje vodonepropusne sabirne jame. Otpadno ulje, mulj i masti će se zbrinjavati sukladno Zakonu o gospodarenju otpadom (“Narodne novine”, broj 84/21 i 142/23-Odluka USRH), odnosno predavati će se na oporabu ili ako to nije moguće, na zbrinjavanje osobi ovlaštenoj za preuzimanje otpada u posjed.

Čiste oborinske vode s krovnih površina će se krovnim žlijebovima odvoditi s građevine i ispuštati u okolno tlo.

Prerada plodova maslina u maslinovo ulje odvijati će se u već izgrađenoj građevini, u zatvorenom prostoru koji je namijenjen provedbi tehnoloških procesa što maksimalno reducira negativne utjecaje na okoliš.

Nastala komina masline (s vegetativnom vodom) će se kompostirati u svrhu dobivanja visoko vrijednog gnojidbenog proizvoda koji će se koristiti za vlastite potrebe, a sve sukladno zakonskoj regulativi Republike Hrvatske i sukladno Uredbi (EU) 2019/1009 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 5. lipnja 2019. o utvrđivanju pravila o stavljanju gnojidbenih proizvoda EU-a na raspolaganje na tržištu te izmjenama uredbi (EZ) br. 1069/2009 i (EZ) br. 1107/2009 i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2003/2003, koja je stupila na snagu 16. srpnja 2022. godine.

Postupak kompostiranja (komina i vegetativna voda) će se odvijati na vodonepropusnoj podlozi koja ima izveden rub kako ne bi dolazilo do eventualnog otjecanja procjednih voda u okoliš. Također, površina kompostiranja će se za slučaj padalina pokrivati nepropusnom folijom.

Za vrijeme korištenja predmetnog zahvata potrebno je pravilno gospodariti proizvedenim otpadom tj. pravilno odvajati proizvedeni otpad na mjestu nastanka, privremeno ga pravilno skladištiti (odvajanjem opasnog od neopasnog otpada) u zasebnim namjenskim spremnicima, na vodonepropusnoj podlozi te u konačnici predati na uporabu ili ako to nije moguće, na zbrinjavanje osobi ovlaštenoj za preuzimanje otpada u posjed.

Sukladno navedenom, ne očekuju se negativni utjecaji na sastavnice okoliša tlo, zemljinu koru i vode tijekom korištenja predmetnog zahvata.

b) Zrak

Tijekom izgradnje zahvata

Tijekom rekonstrukcije postojeće gospodarske građevine i opremanja iste mini uljarom za očekivati je utjecaj na zrak, prvenstveno pri obavljanju radova rekonstrukcije postojeće građevine (rekonstrukcija krova i instalacija). Najveći udio utjecaja na zrak odnosi se na emisije prašine koje su posljedica građevinskih radova i kretanja motornih vozila koja se koriste za radove uslijed čega dolazi do emisije prašine s pristupnih prometnica.

Kako će tada na predmetnom području biti povećan broj građevinskih strojeva i teretnih vozila može se očekivati i povećanje emisije plinova nastalih izgaranjem fosilnih goriva (CO, NO_x, SO₂, CO₂) kao i krutih čestica frakcije PM₁₀.

Izvođač radova rukovoditi će se načelima dobre građevinske prakse te će se koristiti ispravna građevinska mehanizacija koja je redovito servisirana kod ovlaštenog servisera. Izvođenjem građevinskih radova može doći do privremenog, lokaliziranog narušavanja kvalitete zraka u okolnom području, no ti utjecaji neće biti značajni te neće negativno utjecati na zdravlje ljudi.

Tijekom korištenja zahvata

Za vrijeme sezone prerade plodova maslina neće doći do značajnijeg pojačanog prometovanja transportnih vozila i poljoprivredne mehanizacije radi dopreme plodova maslina na lokaciju iz razloga što će nositelj zahvata prerađivati samo vlastite masline i masline okolnih susjeda. Mini uljara planira efektivno raditi maksimalno oko 39 dana godišnje. Transportna vozila i poljoprivredna mehanizacija su izvor emisija sumporovih oksida, dušikovih oksida, nemetanskih hlapivih organskih spojeva, ugljičnog dioksida i lebdećih čestica. Transportna

vozila i poljoprivredna mehanizacija moraju biti proizvedeni, opremljeni i održavani tako da ne ispuštaju u zrak onečišćujuće tvari iznad graničnih vrijednosti emisije, odnosno da pri radu ne ispuštaju/unose u zrak onečišćujuće tvari u količinama koje mogu ugroziti zdravlje ljudi, kvalitetu življenja i okoliš. Sukladno navedenom, utjecaj na zrak tijekom korištenja mini uljare okarakteriziran je kao minimalan.

Prilikom procesa kompostiranja moguće je stvaranje neugodnih mirisa. Kako se s kompostne hrpe ne bi širili neugodni mirisi (koji nastaju ukoliko u kompostnoj masi nedostaje kisika ili ima viška dušika), hrpa će se prozračivati prevrtanjem (preokretanjem) te će se po potrebi dodavati suhi materijal koji će upijati vlagu (grančice ili suho lišće koje će se za te potrebe sačuvati od rezidbe maslina).

c) Klima

Za predmetni zahvat izrađen je pregled i priprema zahvata na klimatske promjene u skladu s Tehničkim smjernicama za pripremu infrastrukture za klimatske promjene u razdoblju 2021.–2027. (2021/C 373/01) (u daljnjem tekstu: Tehničke smjernice) koje bi trebalo uključivati u razvoj infrastrukturnih projekata i njihovu pripremu za klimatske promjene za razdoblje 2021.–2027. Priprema za klimatske promjene je proces kojim se određeni zahvat u prostoru priprema za buduće predviđene klimatske promjene na način da se u projekt implementiraju mjere ublaživanja klimatskih promjena i mjere prilagodbe na klimatske promjene. Proces priprema za klimatske promjene obuhvaća dva stupa i dvije faze. Dva stupa se odnose na klimatsku neutralnost (ublaživanje klimatskih promjena) i otpornost na klimatske promjene (prilagodba na klimatske promjene), a svaki stup je podijeljen u dvije faze. Prva je faza pregleda, a o njegovu ishodu ovisi hoće li se provesti druga faza. Svaki zahvat potrebno je pregledati kroz dva stupa te ovisno o ishodima pregleda odlučiti o daljnjoj potrebi provedbe detaljne analize (druga faza).

Utjecaj predmetnog zahvata na klimatske promjene

Tijekom rekonstrukcije postojeće gospodarske građevine te opremanjem iste (mini uljara) jedini utjecaji na klimatske osobine područja odnose se na emisije stakleničkih plinova koji nastaju radom strojeva i vozila za gradnju i dobavu materijala pri rekonstrukciji krovišta i instalacija postojeće građevine te pri dovozu dijelova mini uljare. Takvi su utjecaji minimalni, jednokratni, vremenski ograničeni te neizbježni, a njihove ukupne emisije nisu značajne da bi mogle dugoročno utjecati na klimatske karakteristike područja. Mjere smanjenja emisije stakleničkih plinova motornih vozila prilikom gradnje i transporta odnose se na korištenje tehnički ispravnih vozila s motorima s unutarnjim izgaranjem koja su redovito servisirana kod ovlaštenog servisera. Na taj način doći će do umanjenja emisija stakleničkih plinova u okoliš tijekom provođenja faze opremanja zahvata.

Dokumentacijom o pripremi zahvata na klimatske promjene je predmetni zahvat, u 1. fazi ublažavanja klimatskih promjena, svrstan u kategoriju infrastrukturnih projekata za koje u pravilu neće biti potrebna procjena ugljičnog otiska: „*razvoj nekretnina*“. Ipak, za predmetni zahvat izrađena je procjena ugljičnog otiska infrastrukturnih projekata kako bi se potvrdile apsolutne i/ili relativne emisije zahvata manje od praga od 20.000 tona CO₂ za koje u pravilu neće biti potrebna procjena ugljičnog otiska.

U metodologiji za procjenu ugljičnog otiska upotrebljava se koncept „*opsega emisije stakleničkih plinova*“.

- **Opseg 1. - izravne emisije stakleničkih plinova** koje fizički proizvode izvori koji se upotrebljavaju u projektu. To su, na primjer, izgaranje krutih/tekućih/plinovitih goriva, industrijski procesi te fugitivne emisije, kao što su one nastale zbog rashladnih sredstava ili istjecanja metana.

Pri normalnom radu predmetnog zahvata – mini uljare, neće dolaziti do izravnih emisija stakleničkih plinova jer se na lokaciji ne provode industrijski procesi ili procesi u kojima dolazi do izgaranja goriva.

Za fugalivne emisije nastale korištenjem rashladnih sredstava preporuča se procjena tih emisija ukoliko se radi o industrijskim procesima gdje su proizvodnja i uporaba takve opreme glavna djelatnost projekta, što u pogledu predmetnog zahvata nije slučaj.

Procjenjuje se kako su izravne emisije stakleničkih plinova zahvata nepostojeće, odnosno **0 t CO₂ godišnje**.

- **Opseg 2. - neizravne emisije stakleničkih plinova** povezane s potrošnjom energije (električna energija, grijanje, hlađenje i para) koja se zahvatom planira trošiti (električna energija, grijanje, hlađenje).

Za proračun neizravnih emisija stakleničkih plinova povezanih s potrošnjom energije koriste se podaci o planiranoj potrošnji električne energije na lokaciji zahvata, odnosno o očekivanoj potrošnji električne energije uslijed korištenja mini uljarskog pogona u jednoj standardnoj godini rada. Maksimalna predviđena priključna snaga mini uljare iznosi 9 kW. Planiran je rad mini uljare od oko 39 dana godišnje s dnevnim radom od 6 sati. Pri maksimalnom radu i potrošnji električne energije ne očekuje se kako bi godišnja potrošnja električne energije prelazila 2.000,00 kWh. Pri takvoj maksimalnoj potrošnji očekivana emisija stakleničkih plinova iznosila bi oko 0,35 t CO₂ godišnje¹.

Godišnje neizravne emisije stakleničkih plinova zahvata povezane s potrošnjom električne energije proračunate su na maksimalno **0,35 t CO₂ godišnje**.

- **Opseg 3. - druge neizravne emisije stakleničkih plinova** koje se mogu smatrati posljedicom projektnih aktivnosti (emisije iz opsega 1./2. na višim/nizim razinama lanca iz postrojenja koje je potpuno posvećeno projektnoj aktivnosti, a ne bi postojalo da nje nema i koje nije postojalo prije početka projekta).

S obzirom na lokaciju i karakteristike zahvata ne očekuju se značajne druge neizravne emisije stakleničkih plinova iz opsega 3.

Projektnom granicom opisuje se što se uključuje u izračun apsolutnih, osnovnih i relativnih emisija. Apsolutne i relativne emisije kvantificirale su se za uobičajenu godinu rada. U izračun apsolutnih, osnovnih i relativnih emisija uračunate su emisije koje nastaju potrošnjom električne energije na lokaciji zahvata.

Apsolutne emisije stakleničkih plinova su godišnje emisije koje su za zahvat procijenjene za prosječnu godinu rada. Apsolutne emisije stakleničkih plinova određene su kao zbroj izravnih i neizravnih emisija projekta koje za predmetni zahvat iznose **0,35 t CO₂ godišnje**.

Osnovne emisije stakleničkih plinova određene su kao one emisije koje bi nastajale bez provedbe projekta, odnosno zahvata. Kako na lokaciji zahvata postoji izgrađeni objekt u kojem se ne obavljaju tehnološki procesi, ne postoje ni osnovne emisije stakleničkih plinova.

Relativne emisije (Re) stakleničkih plinova razlika su između apsolutnih (Ab) i osnovnih (Be) emisija. Računom razlike apsolutnih i osnovnih emisija dolazi se do relativnih emisija stakleničkih plinova projekta od **+0,35 t CO₂ godišnje**.

Procjenom ugljičnog otiska projekta potvrđuje se kako su godišnje apsolutne i relativne emisije CO₂ manje od 20.000 t čime je potvrđeno kako za predmetni zahvat nije bilo potrebno provoditi detaljnu analizu (2. faza - ublažavanje), već ublažavanje klimatskih promjena projekta završava s fazom pregleda (faza 1 - ublažavanje). Čak ni ukupne relativne emisije projekta do

¹ prema Nacionalnoj bazi faktora emisija i uklanjanja stakleničkih plinova specifičnih za Republiku Hrvatsku

kraja 21. stoljeća neće prekoračiti godišnji prag emisije od 20.000 t CO₂ čime se dodatno potvrđuje kako za projekt nije potrebno provoditi detaljnu analizu utjecaja na klimu.

Dokumentacija o pregledu klimatske neutralnosti

Predmetnim zahvatom pokušalo se, u granicama svojih mogućnosti, umanjiti emisije stakleničkih plinova koje će nastajati korištenjem uljarskog pogona. Mjere koje se planiraju u vidu smanjenja emisija stakleničkih plinova nisu specifične, već općenite:

- smanjenje emisija stakleničkih plinova i načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu” bili su uključeni u razvojni ciklus projekta,
- dekarbonizacija kroz smanjenje potrošnje energije i smanjenje emisije CO₂ pokušala se prvenstveno postići smanjenjem potrošnje električne energije koja se koristi na lokaciji zahvata, odnosno planira se nabava, instalacija i korištenje energetske učinkovitih uređaja i opreme.

Pregledom emisija zahvata vidljivo je kako će dolaziti do minimalnih emisija stakleničkih plinova pri korištenju zahvata što je i razumljivo s obzirom na karakteristike zahvata (mini uljara). Mjere smanjenja utjecaja zahvata na klimatske osobine područja ukomponirane su u predmetni zahvat u obliku općih mjera (smanjenje potrošnje energije, korištenje energetske učinkovite opreme i sl.). Uljarski (mini) pogon će se koristiti u potpunosti svega 39 dana godišnje, oko 6 sati dnevno te se ne smatra kako su očekivane godišnje emisije stakleničkih plinova značajnog negativnog karaktera. Očekivane emisije CO₂ nisu u tolikom obimu (apsolutne i relativne emisije projekta ne prelaze godišnji prag emisije od 20.000 t CO₂) da bi zahtijevale posebne prilagodbe zahvata i provedbu daljnje detaljne analize i pripreme za klimatsku neutralnost (ublažavanje klimatskih promjena).

- Izjava o pregledu klimatske neutralnosti: Pregledom klimatske neutralnosti projekta (faza 1) zaključeno je kako projekt ne zahtijeva procjenu ugljičnog otiska jer se radi o rekonstrukciji postojeće gospodarske građevine i opremanje iste mini uljarom te kako nije potrebno provoditi detaljnu analizu (faza 2). Ipak, izrađena je metoda procjene ugljičnog otiska kako bi se potvrdila faza 1 te je zaključeno kako apsolutne i relativne emisije CO₂ ne prelaze granični prag za provedbu faze 2 (detaljne analize) od 20.000 t CO₂ godišnje. Također, predviđene ukupne emisije CO₂ projekta neće do kraja 21. stoljeća dostići navedeni granični prag.

Utjecaj klimatskih promjena na predmetni zahvat

Za predmetni zahvat izrađena je analiza osjetljivosti, izloženosti i ranjivosti na klimatske promjene u 1. fazi prilagodbe klimatskim promjenama. Analiza je podijeljena na tri koraka, odnosno na analizu osjetljivosti, procjenu postojeće i buduće izloženosti te procjenu ranjivosti koja je spoj prethodnih dviju analiza. Analizom ranjivosti nastoje se utvrditi relevantne klimatske nepogode za predmetnu vrstu projekta na planiranoj lokaciji. Ranjivost projekta sastoji se od dvaju aspekata: mjere u kojoj su sastavnice projekta općenito osjetljive na klimatske nepogode (osjetljivost) i vjerojatnosti da će na lokaciji projekta doći do nepogode sada ili u budućnosti (izloženost). Analiza izloženosti usmjerena je na lokaciju projekta, a analiza osjetljivosti na vrstu projekta.

Analiza u nastavku izrađena je prema Tehničkim smjernicama i Smjernicama za voditeljje projekata od Europske komisije: Kako povećati otpornost ranjivih ulaganja na klimatske promjene.

- *Analiza osjetljivosti*

Analizom osjetljivosti nastoji se utvrditi koje su klimatske nepogode relevantne za predmetnu vrstu projekta, neovisno o njegovoj lokaciji. Analizom osjetljivosti obuhvaća se cjelokupni projekt kroz četiri tematska područja:

- imovina i procesi na lokaciji projekta (*građevina na lokaciji, mini uljarski pogon, proces proizvodnje maslinovog ulja*),
- ulazni materijal kao što su voda, energija i sirovine (*potrošnja električne energije i vode, ulazne sirovine - masline*),
- ostvarenja kao što su proizvodi i usluge (*maslinovo ulje*),
- pristup i prometne veze, čak ako i nisu pod izravnom kontrolom projekta (*povezanost lokacije s okolnim prometnicama, mogućnost dovoza – odvoza s lokacije i sl.*).

Svakom tematskom području i klimatskoj nepogodi dodjeljuje se „visoka”, „srednja” ili „niska” vrijednost gdje:

- **visoka osjetljivost:** klimatska nepogoda može znatno utjecati na imovinu i procese, ulazne materijale, ostvarenja i prometne veze,
- **srednja osjetljivost:** klimatska nepogoda može blago utjecati na imovinu i procese, ulazne materijale, ostvarenja i prometne veze,
- **niska osjetljivost:** klimatska nepogoda nema nikakav utjecaj (ili je on beznačajan).

Tablicom 17. prikazana je analiza osjetljivosti za predmetni zahvat.

Tablica 17. Analiza osjetljivosti za predmetni zahvat

Klimatske varijable i nepogode		Tematska područja				
		Imovina i procesi na lokaciji	Ulazni materijali	Proizvodi i usluge	Prometna povezanost	Najviša vrijednost tematskih područja
Primarni klimatski faktori						
1.	Promjena prosječnih temperatura zraka					
2.	Intenziviranje ekstremnih temperatura zraka					
3.	Promjena prosječnih količina oborina					
4.	Intenziviranje ekstremnih količina oborina					
5.	Promjena prosječne brzine vjetra					
6.	Povećanje maksimalnih brzina vjetra					
7.	Vlažnost					
8.	Sunčevo zračenje					

Sekundarni efekti / opasnosti vezane za klimatske uvjete		Imovina i procesi na lokaciji	Ulazni materijali	Proizvodi i usluge	Prometna povezanost	Najviša vrijednost tematskih područja
9.	Porast razine mora					
10.	Temperatura mora					
11.	Dostupnost vode					
12.	Oluje					
13.	Poplave					
14.	Suše					
15.	Erozija tla					
16.	Šumski požari					
17.	Nestabilnost tla					
18.	Kakvoća zraka					
19.	Efekt urbanih toplinskih otoka					
20.	Trajanje sezone uzgoja					
<i>Osjetljivost</i>		<i>Visoka</i>	<i>Srednja</i>		<i>Niska</i>	

Važne klimatske varijable i nepogode su one koje su ocijenjene kao visoko osjetljive ili srednje osjetljive za barem jednu od četiri tematska područja.

Promjene prosječnih i maksimalnih temperatura zraka na predmetni zahvat utječu prvenstveno kroz ulaznu sirovinu: masline. Promjene u temperaturama zraka mogu uzrokovati promjene u količinama dostupnih plodova maslina koji se na lokaciji koriste u građevini uljare te smanjenje očekivanih godišnjih prinosa. Opisane osjetljivosti zahvata na promjene temperature okarakterizirane su kao srednje jer se ne očekuje značajan negativan utjecaj na predmetni zahvat, ali je moguć određeni utjecaj koji nije ni potpuno zanemariv.

Promjene prosječnih i maksimalnih količina oborina na predmetni zahvat utječu prvenstveno preko ulazne sirovine: ploda masline. Promjene u oborinskom režimu mogu uzrokovati promjene u količinama dostupnih plodova maslina koji se koriste u građevini mini uljare te smanjenje u očekivanim godišnjim prinosima. Opisane osjetljivosti zahvata na promjene u oborinskom režimu okarakterizirane su kao srednje jer se ne očekuje značajan negativan utjecaj na predmetni zahvat, ali je moguć određeni utjecaj koji nije ni potpuno zanemariv.

Utjecaj promjena prosječnih i maksimalnih brzina vjetera okarakteriziran je kao nizak jer se ne očekuje ikakav utjecaj na predmetni zahvat.

Promjene vlažnosti zraka i tla, kao i promjene u intenzitetu sunčevog zračenja, na predmetni zahvat utječu prvenstveno preko ulazne sirovine: ploda masline. Promjene vlažnosti i intenziteta sunčevog zračenja mogu uzrokovati promjene u količinama dostupnih plodova masline koji se koriste u mini uljari te smanjenje u očekivanim godišnjim prinosima. Opisane osjetljivosti zahvata na promjene vlažnosti i sunčevog zračenja okarakterizirane su kao srednje jer se ne očekuje značajan negativan utjecaj na predmetni zahvat, ali je moguć određeni utjecaj koji nije ni potpuno zanemariv.

Utjecaj porasta razine mora i temperature mora na predmetni zahvat okarakteriziran je kao nizak jer se ne očekuje utjecaj na predmetni zahvat.

Smanjenje dostupnosti vodnih resursa utjecalo bi na predmetni zahvat prvenstveno u vidu smanjenja prinosa plodova maslina koje zahtijevaju dovoljne količine vode, ali bi čak moglo dovesti i do propadanja cjelokupnih prinosa ukoliko smanjenje dostupnosti vode bude ekstremnije. Smanjenje dostupnosti vode umanjilo bi također i mogućnosti navodnjavanja

stabala maslina. Opisana osjetljivost zahvata smatra se visokom osjetljivošću jer bi smanjenje dostupnosti vodnih resursa moglo značajno utjecati na predmetni zahvat, odnosno ugrožavalo bi poljoprivrednu kulturu maslina koje se uzgajaju, koriste i obrađuju od strane nositelja zahvata.

Povećanje učestalosti pojave i intenziteta oluja može dovesti do oštećenja građevine i infrastrukture na lokaciji te oštećenja maslinovih stabala. Opisani utjecaj okarakteriziran je kao utjecaj na koji je zahvat umjereno osjetljiv, odnosno ne očekuje se značajan negativan utjecaj oluja na zahvat, ali je moguć određeni utjecaj koji nije ni potpuno zanemariv.

Pojava poplavnih događaja negativno bi utjecala na predmetni zahvat u vidu oštećenja infrastrukture na lokaciji te oštećenja maslinovih stabala. Opisani utjecaj okarakteriziran je kao utjecaj na koji je zahvat visoko osjetljiv jer bi pojava poplavnih događaja mogla ugroziti cjelokupni prinos plodova maslina.

Pojava sušnih razdoblja utjecala bi na predmetni zahvat prvenstveno u vidu smanjenja prinosa plodova maslina koje zahtijevaju dovoljne količine vode, ali bi čak moglo dovesti i do propadanja cjelokupnih prinosa ukoliko dođe do pojave duljih sušnih razdoblja. Sušna razdoblja mogla bi na predmetni zahvat utjecati u vidu ograničavanja potrošnje vode. Opisana osjetljivost zahvata smatra se visokom osjetljivošću jer bi pojava duljih sušnih razdoblja mogla značajno utjecati na predmetni zahvat, odnosno ugrožavala bi poljoprivredne kulture maslina koje se uzgajaju, koriste i obrađuju.

Osjetljivost zahvata na pojavu erozije tla okarakterizirana je kao niska osjetljivost.

Pojava šumskih požara prvenstveno bi na predmetni zahvat utjecala u vidu oštećenja građevine i infrastrukture, oštećenja maslinovih stabala te ograničavanja prometne povezanosti. Opisana osjetljivost zahvata bila bi okarakterizirana kao umjerena osjetljivost za mini uljarski pogon, no zbog mogućih ugrožavanja poljoprivrednih kultura maslina osjetljivost zahvata je okarakterizirana kao visoka.

Osjetljivost zahvata na nestabilnost tla okarakterizirana je kao srednja osjetljivost radi mogućeg oštećenja građevine i infrastrukture na lokaciji.

Osjetljivost zahvata na promjene kakvoće zraka ocijenjena je kao niska osjetljivost.

Efekt urbanih toplinskih otoka na predmetni zahvat ocijenjen je niskom osjetljivošću zahvata jer se ne očekuje utjecaj ovakve klimatske pojave na ikoje elemente zahvata.

Promjena u trajanju sezone uzgoja dovela bi do promjena u količinama prinosa maslina te do promjena u godišnjem trajanju procesa proizvodne maslinovog ulja. S obzirom na navedeno, ne očekuje se značajan utjecaj opisane klimatske promjene na zahvat, no moguć je određeni utjecaj koji nije ni potpuno zanemariv.

- *Analiza izloženosti*

Analizom izloženosti nastoji se utvrditi koje su nepogode relevantne za planiranu lokaciju zahvata, neovisno o vrsti projekta. Analiza izloženosti izvodi se u dva dijela: izloženost postojećim klimatskim uvjetima i izloženost budućim klimatskim uvjetima. Za analizu izloženosti uzete su klimatske varijable i nepogode koje su u prethodnoj analizi osjetljivosti određene srednjom ili visokom osjetljivošću. Tablicom 18. prikazana je analiza izloženosti za predmetnu lokaciju zahvata na području Općine Stankovci.

Tablica 18. Analiza izloženosti za predmetnu lokaciju zahvata na području Općine Stankovci

Klimatske varijable i nepogode		Izloženost zahvata		
Primarni klimatski faktori		Postojeći klimatski uvjeti	Budući klimatski uvjeti	Najviša vrijednost postojećih i budućih klimatskih uvjeta
1.	Promjena prosječnih temperatura zraka			
2.	Intenziviranje ekstremnih temperatura zraka			
3.	Promjena prosječnih količina oborina			
4.	Intenziviranje ekstremnih količina oborina			
5.	Vlažnost			
6.	Sunčevo zračenje			
Sekundarni efekti / opasnosti vezane za klimatske uvjete		Postojeći klimatski uvjeti	Budući klimatski uvjeti	Najviša vrijednost postojećih i budućih klimatskih uvjeta
7.	Dostupnost vode			
8.	Oluje			
9.	Poplave			
10.	Suše			
11.	Šumski požari			
12.	Nestabilnost tla			
13.	Trajanje sezone uzgoja			
<i>Izloženost</i>		<i>Visoka</i>	<i>Srednja</i>	<i>Niska</i>

U Državnom hidrometeorološkom zavodu su klimatske promjene u budućoj klimi na području Republike Hrvatske analizirane simulacijama klime regionalnim klimatskim modelom RegCM prema A2 scenariju za dva 30-godišnja razdoblja:

- Razdoblje od 2011. do 2040. godine predstavlja bližu budućnost i od najvećeg je interesa za korisnike klimatskih informacija u dugoročnom planiranju prilagodbe na klimatske promjene.
- Razdoblje od 2041. do 2070. godine predstavlja sredinu 21. stoljeća u kojem je prema A2 scenariju predviđen daljnji porast koncentracije ugljikovog dioksida (CO₂) u atmosferi te je signal klimatskih promjena jači.

Uz simulacije »povijesne« klime za razdoblje 1971. – 2000. godine regionalnim klimatskim modelom RegCM izračunate su promjene (projekcije) za buduću klimu u dva razdoblja: 2011. – 2040. godine i 2041. – 2070. godine, uz pretpostavku IPCC scenarija rasta koncentracije stakleničkih plinova RCP4.5 i RCP8.5. Scenarij RCP4.5 karakterizira srednja razina koncentracija stakleničkih plinova uz relativno ambiciozna očekivanja njihovog smanjenja u budućnosti, koja bi dosegla vrhunac oko 2040. godine. Scenarij RCP8.5 karakterizira kontinuirano povećanje koncentracije stakleničkih plinova, koja bi do 2100. godine bila i do tri puta viša od današnje.

Lokacija zahvata u odnosu na **postojeće klimatske uvjete** okarakterizirana je **niskom izloženošću** zahvata na trenutne klimatske varijable i nepogode.

Lokacija zahvata u odnosu na **buduće klimatske uvjete** okarakterizirana je **izloženošću** zahvata na buduće klimatske varijable i nepogode kako je navedeno u nastavku.

U budućim razdobljima očekuje se povećanje prosječne temperature zraka u Republici Hrvatskoj za 1 – 1,4 °C u prvom budućem razdoblju (2011.-2040.) te povećanje od 1,5 – 2,2 °C u drugom budućem razdoblju (2041. – 2070.). Srednje maksimalne temperature bi se ljeti na Jadranu mogle povisiti i za 2,5 °C do kraja 2070. godine. Na lokaciji zahvata očekuje se do 2040. godine povećanje prosječne temperature zraka do 1,2 °C, a u razdoblju do 2070. godine bi se ona mogla povisiti do 2,2 °C. Najveći rast maksimalne temperature zraka na lokaciji očekuje se ljeti u razdoblju do 2070. godine gdje bi se maksimalna sezonska temperatura zraka mogla povisiti za 2,2 °C. Porast minimalne temperature zraka je također predviđen do 2 °C na lokaciji zahvata. Što se tiče ekstremnih temperaturnih događaja, očekuje se povećanje vrućina u ljetnoj sezoni (dani s maksimalnom temperaturom iznad +30°C) do 16 dana više od referentnog razdoblja te porast broja toplih noći (dani s minimalnom temperaturom iznad +20°C) za više od 25 dana, pogotovo na Jadranu, do kraja 2070. godine. *S obzirom na navedeno, lokacija predmetnog zahvata u odnosu na predviđene promjene prosječnih, maksimalnih, minimalnih i ekstremnih temperatura zraka u budućim razdobljima okarakterizirana je srednjom izloženošću.*

U budućim razdobljima očekuje se blago smanjenje prosječne godišnje količine padalina u Republici Hrvatskoj (do 2070. godine očekuje se smanjenje srednje godišnje količine oborina do oko 5 %). U razdoblju 2011. – 2040. godine predviđaju se sezonske promjene u oborinskom režimu: zimi manji porast ukupne količine oborine u cijeloj RH, a ljeti i u jesen smanjenje ukupne količine oborine u čitavoj zemlji (u proljeće manji porast ukupne količine oborina u većem dijelu RH). Najveće ljetno smanjenje količine oborine (5 – 10 %), očekuje se u sjevernoj Dalmaciji i u južnoj Lici. U razdoblju 2041. – 2070. godine očekuje se smanjenje količine oborine u svim sezonama, osim zimi. Najveće povećanje ukupne količine oborine, 5 – 10 %, očekuje se u jesen na otocima i zimi u sjevernoj Hrvatskoj, dok se najveće smanjenje (do maksimalno 45 mm) očekuje u proljeće u južnoj Dalmaciji. Dodatno, za područje Jadranskog mora te dijela obalnog područja, promjene na godišnjoj razini ukazuju na mogućnost porasta količine oborine u iznosu od 5 do 10%. Projekcije klimatskih promjena u srednjem broju kišnih razdoblja (razdoblje od minimalno 5 uzastopnih dana s dnevnom količinom oborine većom ili jednakom 1 mm) su općenito između -4 i 4 događaja u deset godina. Buduća promjena kišnih razdoblja je vrlo promjenjiva u prostoru te se samo za ljetnu sezonu na širem području Hrvatske (osim u uskom obalnom području gdje promjene izostaju u RegCM simulacijama) javlja jasan signal smanjenja broja kišnih razdoblja. Projekcije klimatskih promjena u srednjem broju sušnih razdoblja (razdoblje od minimalno 5 uzastopnih dana s dnevnom količinom oborine manjom ili jednakom 1 mm) su slične amplitude kao promjene broja kišnih razdoblja. Buduća promjena sušnih razdoblja je vrlo promjenjiva u prostoru s predviđenom tendencijom povećanja broja sušnih razdoblja u proljetnom razdoblju na širem području RH. *Promjene u oborinskom režimu na lokaciji zahvata predviđaju smanjenje ili povećanje ukupne godišnje količine oborina (do 10%) s povećanjem u jesenskom dijelu godine (do 10%) i smanjenjem u ljetnom dijelu godine te učestalije pojave sušnih razdoblja. Predviđene promjene u broju sušnih i kišnih razdoblja očekuju se samo u pojedinim sezonama te nisu značajnog karaktera. Lokacija predmetnog zahvata u odnosu na predviđene promjene prosječnih godišnjih i sezonskih količina padalina u budućim razdobljima okarakterizirana je niskom izloženošću.*

Do 2040. godine očekuje se porast vlažnosti zraka kroz cijelu godinu, a najviše ljeti na Jadranu. U razdoblju 2041. – 2070. godine očekuje se jednolik porast vlažnosti zraka u čitavoj Hrvatskoj, nešto veći ljeti na Jadranu. Očekuje se da će se u razdoblju do 2040. godine vlažnost tla smanjiti u sjevernoj Hrvatskoj, a do 2070. godine i u čitavoj Hrvatskoj (u središnjem dijelu sjeverne Hrvatske i za više od 50 mm). Najveće smanjenje vlažnosti tla očekuje se u ljetnim i jesenskim mjesecima. *Na lokaciji zahvata očekuje se blago povećanje vlažnosti zraka, posebice*

ljeti te smanjenje vlažnosti tla. Lokacija predmetnog zahvata u odnosu na predviđene promjene vlažnosti zraka i tla u budućim razdobljima okarakterizirana je niskom izloženošću.

Predviđene promjene sunčevog zračenja (ulazne Sunčeve energije) nisu jednolike tijekom godine, već se razlikuju zavisno o sezoni. U prvom budućem razdoblju (do 2040. godine) očekuju se promjene sunčevog zračenja do 5 % u odnosu na referentno razdoblje: zimi smanjenje u čitavoj RH, proljeće smanjenje u zapadnim krajevima, ljeti i jesen (i proljeće u sjevernim krajevima) povećanje. U ljetnoj sezoni kad je tok ulazne Sunčeve energije najveći projicirani porast jest relativno malen. U drugom budućem razdoblju (do 2070. godine) očekuje se povećanje toka ulazne Sunčeve energije u svim sezonama osim zimi. Najveći je porast ljeti u gorskoj i središnjoj Hrvatskoj, dok će najmanji biti u srednjoj Dalmaciji. *Na lokaciji zahvata očekuje se blago povećanje intenziteta sunčevog zračenja. Lokacija predmetnog zahvata u odnosu na predviđene promjene sunčevog zračenja u budućim razdobljima okarakterizirana je niskom izloženošću.*

S obzirom na postojeću situaciju s povremenom pojavom sušnih razdoblja u ljetnoj sezoni te očekivane klimatske promjene koje idu u smjeru povećanja temperature i smanjenja oborina (posebice ljeti) uz učestaliju pojavu sušnih razdoblja *lokacija predmetnog zahvata u odnosu na dostupnosti vode je u budućem razdoblju okarakterizirana srednjom izloženošću.*

Lokacija, učestalost i intenzitet oluja na razini Europe pokazali su značajnu dekadnu varijabilnost tijekom prošlog stoljeća, tako da nisu uočeni značajni dugoročni trendovi. Simulacije klimatskih promjena pokazuju različite projekcije promjena u broju zimskih oluja diljem Europe. Međutim, većina se studija slaže da će se rizik od jakih zimskih oluja, a vjerojatno i od jakih jesenskih oluja, povećati za sjeverni Atlantik i sjevernu, sjeverozapadnu i središnju Europu tijekom 21. stoljeća. *Za lokaciju predmetnog zahvata nije uočen trend promjena u učestalosti i intenzitetu pojave olujnih događaja. Lokacija predmetnog zahvata u odnosu na predviđene promjene olujnih pojava u budućim razdobljima okarakterizirana je niskom izloženošću.*

Za lokaciju predmetnog zahvata ne očekuje se moguća pojava značajnih poplavnih događaja u budućem vremenskom periodu iz razloga što je lokacija dovoljno udaljena od najbližih vodnih tijela te se nalazi izvan područja s potencijalno značajnim rizikom od poplava, a očekivane promjene u oborinskom režimu nisu u značajnom porastu padalina. *Lokacija predmetnog zahvata u odnosu na predviđenu mogućnost poplavnih događaja u budućim razdobljima (na temelju predviđanja količina padalina, sušnih razdoblja, porasta razine mora i sl.) okarakterizirana je niskom izloženošću.*

U razdoblju 2011. – 2040. godine broj sušnih razdoblja mogao bi se povećati u jesen u gotovo čitavoj zemlji te u sjevernim područjima u proljeće i ljeti. Zimi bi se broj sušnih razdoblja smanjio u središnjoj Hrvatskoj, a smanjio bi se i ponegdje u primorju u proljeće i ljeti. Povećanje broja sušnih razdoblja očekuje se u praktički svim sezonama do kraja 2070. godine. Najizraženije povećanje bilo bi u proljeće i ljeti, a nešto manje zimi i u jesen. U budućim razdobljima ljeti se očekuje porast broja vrućih dana (kad je maksimalna temperatura veća od 30 °C), što bi moglo prouzročiti i produžena razdoblja s visokom temperaturom zraka (toplinski valovi). U budućim klimatskim razdobljima u većini se krajeva očekuje povećanje evapotranspiracije u proljeće i ljeti od 5 do 10 %, a nešto jače povećanje očekuje se samo na vanjskim otocima i u zapadnoj Istri. Nešto izraženije povećanje (10 – 15 %) očekuje se ljeti u obalnom dijelu i zaleđu, pa sve do oko 20 % na vanjskim otocima. Očekuje se da će se u razdoblju do 2040. godine vlažnost tla smanjiti u sjevernoj Hrvatskoj, a do 2070. godine i u čitavoj Hrvatskoj (u središnjem dijelu sjeverne Hrvatske i za više od 50 mm). Najveće smanjenje vlažnosti tla očekuje se u ljetnim i jesenskim mjesecima. U razdoblju 2011. – 2040. godine u većini se krajeva ne očekuje veća promjena površinskog otjecanja tijekom godine. U drugom budućem razdoblju predviđa se smanjenje otjecanja u cijeloj Hrvatskoj (osobito u

proljeće). Na lokaciji zahvata očekuje se povećanje broja sušnih razdoblja, posebice ljeti te povećanja broja vrućih dana koji mogu uzrokovati toplinske valove. Lokacija predmetnog zahvata u odnosu na predviđene promjene koji bi mogle dovesti do pojave sušnih razdoblja i smanjenja dostupnosti vode u budućim razdobljima okarakterizirana je srednjom izloženosti.

Dosadašnji trend broja šumskih požara pokazuje da ih je bilo znatno više u sušnim godinama i to u mediteranskom području, dok projekcije pokazuju da će rizik od šumskih požara u budućnosti biti veći na području cijele Republike Hrvatske zbog predviđenog povećanja prosječne temperature zraka i smanjenja količina oborina. Ne očekuje se kako bi radi predviđenih budućih klimatskih uvjeta lokacija bila značajnije ugrožena povećanom pojavom šumskih požara te je stoga lokacija okarakterizirana srednjom izloženosti.

Buduća ugroženost lokacije zahvata u odnosu na nestabilnost tla nije okarakterizirana kao značajna te se lokacija smatra niskom izloženosti.

Zbog navedenih mogućih promjena temperature, oborinskog režima, vlage, sunčevog zračenja i sl. moguća je pojava promjena u trajanju sezone uzgoja maslina. S obzirom na lokaciju zahvata moguće je očekivati blage promjene u trajanju sezone uzgoja poljoprivrednih proizvoda uslijed očekivanih promjena klimatskih uvjeta.

- Analiza ranjivosti

Analiza ranjivosti spoj je ishoda analize osjetljivosti i analize izloženosti koji je usmjeren na klimatske varijable i nepogode kojima je dana srednja i visoka ocjena u analizi izloženosti.

Procjenom ranjivosti, koja je temelj za odluku o potrebi provedbe sljedeće faze (procjene rizika), nastoje se utvrditi potencijalne znatne nepogode i povezani rizik. Njome se obično otkrivaju najvažnije nepogode za procjenu rizika. U poljoprivrednom sektoru glavni očekivani utjecaji klimatskih promjena su: promjena vegetacijskog razdoblja ratarskih kultura s naglaskom na žitarice i uljarice (npr. kukuruz, šećerna repa, soja itd.), niži prinosi svih kultura i veća potreba za vodom, duži vegetacijski period omogućiti će uzgoj nekih novih sorti i hibrida, dok će učestalije poplave i stagnacija površinske vode smanjiti ili posve uništiti prinose. Prema nekim predviđanjima poljoprivreda je sektor koji će pretrpjeti najveće štete od posljedica klimatskih promjena. Očekuje se da će se zbog klimatskih promjena do 2050. godine prinos trenutačnih poljoprivrednih kultura u Republici Hrvatskoj smanjiti za 3-8%.

Tablicom 19. prikazana je analiza ranjivosti predmetnog zahvata na području Općine Stankovci.

Tablica 19. Tablica ranjivosti predmetnog zahvata na području Općine Stankovci

Najviša osjetljivost u 4 tematska područja	Najviša izloženost za postojeće i buduće klimatske uvjete		
	Niska	Srednja	Visoka
Niska			
Srednja	<ul style="list-style-type: none"> - Prosječne količine oborina i ekstremne količine oborina - Vlažnost - Sunčevo zračenje - Nestabilnost tla 	<ul style="list-style-type: none"> - Prosječna temperatura i ekstremne temperature zraka - Trajanje sezone uzgoja 	
Visoka	<ul style="list-style-type: none"> - Oluje - Poplave 	<ul style="list-style-type: none"> - Dostupnost vode - Suše - Šumski požari 	
Ranjivost	Visoka	Srednja	Niska

Klimatske varijable iz analize osjetljivosti i izloženosti koje su okarakterizirane kao srednje/visoko osjetljive/izložene su većinom u pogledu ranjivosti projekta određene kao

klimatske osobine na koje je zahvat umjereno i nisko ranjiv. Ipak, klimatske nepogode promjene u dostupnosti vode, pojave suša i požara ocijenjene su kao događaji na koje je zahvat visoko ranjiv. Ranjivost zahvata na navedene nepogode proizlazi prvenstveno iz činjenice što se na lokaciji zahvata planira obrada plodova maslina do konačnog proizvoda – maslinovog ulja, a ulazne sirovine (plod masline) su pod značajnim utjecajem navedenih klimatskih nepogoda. Smanjenje dostupnosti vode i pojava suša je klimatska nepogoda koja bi zahtijevala dodatne količine vode za navodnjavanje stabala maslina te bi otežavala njihov uzgoj. Požar na lokaciji nasada maslina mogao bi dovesti do oštećenja ili potpunog gubitka nasada maslinovih stabala. S obzirom na očekivano povećanje temperature zraka i smanjene količine oborina u budućem vremenskom razdoblju očekuje se kako je moguće intenziviranje pojave sušnih događaja, smanjenja dostupnosti vode i šumskih požara na širem području zahvata. Prema svemu navedenom, za tri navedene klimatske nepogode zahvat je određen kao visoko ranjiv.

Mjere prilagodbe projekta na očekivane klimatske nepogode koje uzrokuju visoku ranjivost zahvata nisu posebno razmatrane. Mjere prilagodbe projekta na očekivanu pojavu sušnih razdoblja i smanjenja dostupnosti vode obuhvaćaju racionalno korištenje vodenih resursa na lokaciji. Nasade stabala maslina, koji su izvan obuhvata predmetnog zahvata, nije moguće posebnim mjerama prilagoditi na sušna razdoblja i pojavu požara.

Analizom ranjivosti zahvata određuje se je li potrebna provedba 2. faze - detaljna analiza prilagodbe na klimatske promjene. Za predmetni zahvat su klimatske nepogode smanjenja dostupnosti vode, pojave sušnih razdoblja i požara određene kao klimatske varijable koje mogu uzrokovati visoku ranjivost zahvata. Ipak, za predmetni zahvat zaključeno je kako nije potrebno provoditi detaljnu analizu i posebne prilagodbe zahvata na klimatske promjene (2. faza otpornosti na klimatske promjene) jer se smatra da je zahvat zadovoljavajuće pripremljen na očekivane klimatske promjene u granicama svojih mogućnosti prilagodbe.

Dokumentacija o pregledu otpornosti na klimatske promjene

U razmatranju prilagodbe na klimatske promjene razlikuju se dva stupa:

- i. prilagodba na* (štetan učinak klimatskih promjena na zahvat koji je specifičan za određenu lokaciju i kontekst)
 - Uključuje rješenja za prilagodbu kojima se znatno smanjuje rizik od štetnog učinka trenutačne klime i očekivane buduće klime na zahvat ili se znatno smanjuje taj štetan učinak, bez povećanja rizika od štetnog učinka na ljude prirodu i imovinu.
- ii. prilagodba od* (potencijalni štetan učinak klimatskih promjena na okoliš u kojem se zahvat nalazi)
 - Pruža rješenja za prilagodbu kojima se, uz zadovoljavanje uvjeta (a) ne dovodi do zahvata kojim se ugrožavaju dugoročni okolišni ciljevi, uzimajući u obzir ekonomski životni vijek tog zahvata i (b) ima znatan pozitivan učinak na okoliš na osnovi razmatranja životnog ciklusa; znatno doprinosi sprječavanju ili smanjenju rizika od štetnog učinka trenutačne klime i očekivane buduće klime na ljude, prirodu ili imovinu, bez povećanja rizika od štetnog učinka na druge ljude, prirodu ili imovinu.

Izvedbom predmetnog zahvata prostor postojeće građevine opremiti će se mini uljarom koja može stvarati lokalni efekt toplinskog otoka, ali se s obzirom na karakteristike zahvata i lokaciju zahvata ne očekuje pojava efekta toplinskog otoka. Za predmetni zahvat trenutno nije planirano ishodovanje znaka zaštite okoliša EU – EU Ecolabel.

U okviru stupa *i. prilagodba na*, s obzirom na lokaciju i karakteristike zahvata, za predmetni zahvat zabilježen je mogući štetan utjecaj pojave požara koji bi zahtijevao dodatnu prilagodbu projekta. Mjere prilagodbe projekta su zadovoljavajuće te obuhvaćaju protupožarnu zaštitu mini uljare, odnosno princip zaštite od požara su mjere zaštite od požara koje

obuhvaćaju uporabu certificiranih dijelova uljarskog (mini) pogona i protupožarnu opremu. Projekt rekonstrukcije postojeće gospodarske građevine te opremanje iste mini uljarom uvažava sve postojeće zakonske regulative i norme te se ne smatra kako je isti pod značajnim rizikom od očekivanih klimatskih promjena, odnosno zahvat nije potrebno dodatno prilagođavati na određene očekivane klimatske promjene.

U okviru stupa *ii. prilagodba od*, s obzirom na lokaciju i karakteristike zahvata, predmetni zahvat bi mogao biti u riziku promjena u okolišu uzorkovanih klimatskim promjenama koje se odnose na pojavu sušnih razdoblja i smanjenja dostupnosti vodnih resursa koje bi dovele do potrebe dodatnih prilagodbi projekta. Mjere prilagodbe projekta su zadovoljavajuće te obuhvaćaju racionalno korištenje vodenih resursa. Projekt rekonstrukcije postojeće gospodarske građevine te opremanje iste mini uljarom uvažavati će sve postojeće zakonske regulative i norme te se ne smatra kako je isti u značajnom riziku promjena u okolišu uzorkovanih klimatskim promjenama koje bi dovele do potrebe dodatnih prilagodbi klimatskim promjenama izvan predviđenih prilagodba.

- Izjava o pregledu otpornosti na klimatske promjene: Pregledom otpornosti projekta na klimatske promjene (faza 1) zaključeno je kako je projekt zadovoljavajuće otporan na klimatske promjene te kako nije potrebno provoditi detaljnu analizu (faza 2), odnosno kako ne postoje značajni klimatski rizici koji bi zahtijevali posebne mjere prilagodbe na klimatske promjene.

Konsolidirana dokumentacija o pregledu/pripremi za klimatske promjene

Predmetni zahvat analiziran je procesom klimatske pripreme projekta koje obuhvaća dva stupa (ublažavanje i prilagodba) i dvije faze (pregled, detaljna analiza).

U fazi pregleda zahvata, u pogledu ublažavanja klimatskih promjena, zaključeno je kako radi karakteristika zahvata i emisija stakleničkih plinova zahvata, koje su značajno ispod graničnih vrijednosti emisija, za predmetni zahvat nije potrebno provoditi sljedeću fazu, detaljnu analizu. Postojeće mjere ublažavanja su zadovoljavajuće te obuhvaćaju mjere smanjenja potrošnje energije i energetske učinkovitosti.

U fazi pregleda zahvata, u pogledu prilagodbe zahvata na klimatske promjene, zaključeno je kako je predmetni zahvat ranjiv na klimatske nepogode suša, smanjenja dostupnosti vode i pojave požara i to prvenstveno u vidu utjecaja na ulaznu sirovinu – plod masline. Ipak, s obzirom na mjere prilagodbe zahvata na očekivane klimatske promjene zaključeno je kako je zahvat zadovoljavajuće prilagođen te nije potrebno provoditi dodatne mjere prilagodbe. Postojeće mjere prilagodbe zahvata na klimatske promjene su zadovoljavajuće, ali se ipak predlaže postupna prilagodba projekta u budućem razdoblju, provođenjem periodičnih analiza praćenja stanja klimatskih promjena, kako bi zahvat održao klimatsku otpornost na klimatske promjene.

d) More

Tijekom izgradnje zahvata

S obzirom na karakteristike samog zahvata (mini uljarski pogon) ne očekuje se negativan utjecaj na sastavnicu okoliša – more (tijekom rekonstrukcije postojeće gospodarske građevine te opremanje iste mini uljarom).

Tijekom korištenja zahvata

S obzirom da je lokacija predmetnog zahvata udaljena oko 6 km od najbliže obalne linije te s obzirom na karakteristike samog zahvata (mini uljarski pogon) ne očekuje se negativan utjecaj na sastavnicu okoliša – more tijekom korištenja zahvata.

e) Stanovništvo

Tijekom izgradnje zahvata

Tijekom rekonstrukcije postojeće gospodarske građevine te opremanja iste mini uljarom negativni učinci koji bi se mogli odraziti na stanovništvo su oni koji se inače javljaju pri izvođenju građevinskih radova: negativni utjecaji buke, prašine i ispušnih plinova nastalih radom građevinske mehanizacije.

Navedeni utjecaji već su obrađeni u utjecajima na ostale sastavnice okoliša te se može zaključiti da će u fazi rekonstrukcije (krova i instalacija) te instalacije mini uljare u postojeću gospodarsku građevinu utjecaj na stanovništvo biti umjereno negativnog intenziteta s vremenskim trajanjem ograničenim na samu fazu izvođenja radova, odnosno vremenski je ovaj utjecaj kratkotrajan i vremenski ograničen. Utjecaj nije moguće izbjeći, a nakon završetka negativni će utjecaji u potpunosti izostati.

Najbliži stambeni objekti u odnosu na lokaciju zahvata nalaze se odmah uz postojeći gospodarski objekt (stambeno objekt investitora).

Tijekom korištenja zahvata

Negativni utjecaji na okolno stanovništvo mogući su u vidu blagog povećanja razine buke i emisije ispušnih plinova uslijed transporta maslina. Ipak, kako nositelj zahvata planira prerađivati samo vlastite masline i masline okolnih susjeda, navedeni utjecaj nije značajan. Najbliži stambeni objekti u odnosu na lokaciju zahvata nalaze se odmah uz postojeći gospodarski objekt, odnosno prvenstveno će utjecaj biti na stambeni objekt nositelja zahvata.

Svi utjecaji na okolno stanovništvo uslijed korištenja predmetnog zahvata smatraju se minimalno negativnim i privremenim te prostorno ograničenim.

f) Krajobraz

Tijekom izgradnje zahvata

Tijekom rekonstrukcije (krova i instalacija) postojeće građevine te provođenja radova na opremanju iste mini uljarom, očekuje se minimalan utjecaj na krajobraz zbog prisustva radnih strojeva, pomoćne opreme, otpada, prašine. Opisani utjecaji ne smatraju se značajnima te će se nakon završetka pristupiti čišćenju, saniranju i uređenju okoliša čime će se umanjiti negativan utjecaj na krajobraz.

Tijekom korištenja zahvata

S obzirom na karakteristike predmetnog zahvata ne očekuje se ikakav negativan utjecaj na krajobrazne karakteristike područja u tijekom korištenja istog.

g) Promet

Tijekom izgradnje zahvata

Tijekom izvođenja radova doći će povećanog prometovanja cestama na lokaciji zahvata motornim vozilima, građevinskim vozilima i strojevima za provođenja radova rekonstrukcije i dopreme uljarske opreme. Moguće su povećane gužve na lokalnim prometnicama u blizini lokacije zahvata radi transporta vozila, strojeva i građevinskog materijala. Opisani negativni utjecaj je blag i kratkoročnog karaktera.

Tijekom korištenja zahvata

Općenito, u tijeku sezone prerade plodova maslina dolazi do pojačanog prometovanja cestama u blizini uljarskih pogona u svrhu dopreme plodova maslina. Kako nositelj zahvata

planira prerađivati samo vlastite masline i masline okolnih susjeda, navedeni utjecaj na promet neće biti značajan i trajati će oko 39 dana godišnje.

Tijekom korištenja mini uljare ne očekuje se značajan negativan utjecaj na prometne karakteristike područja.

h) Kulturno-povijesna baština

Tijekom izgradnje zahvata

Najbliži element kulturno-povijesne baštine u odnosu na planirani zahvat nalazi se na udaljenostima većim od 1 km od lokacije zahvata te neće biti ugrožen provedbom radova na rekonstrukciji postojeće gospodarske građevine te opremanja iste mini uljarom.

Tijekom korištenja zahvata

Najbliži element kulturno-povijesne baštine u odnosu na planirani zahvat nalazi se na udaljenosti većoj od 1 km od lokacije zahvata.

Tijekom korištenja zahvata ne očekuju se ikakvi negativni utjecaji na elemente kulturno-povijesne baštine.

i) Biljni i životinjski svijet

Tijekom izgradnje zahvata

Tijekom provođenja faze rekonstrukcije postojeće gospodarske građevine i opremanja mini uljare može dolaziti do negativnih utjecaja na floru i faunu okolnog područja u vidu utjecaja buke, vibracija, narušavanja kvalitete zraka i sličnih utjecaja koji se javljaju prilikom izvođenja radova. S obzirom da se zahvat izvodi na izgrađenom području unutar postojeće gospodarske građevine ne očekuje se negativan utjecaj na biljni i životinjski svijet. Daljnji negativni utjecaji mogući su u vidu oštećenja okolne vegetacije uslijed kretanja radne mehanizacije, no ti će negativni utjecaji biti izbjegnuti ispravnom provedbom građevinskih radova. Opisani utjecaji su minimalnog negativnog karaktera, privremeni i prostorno ograničeni te bi dovršetkom faze izvođenja građevinskih radova izostali.

Tijekom korištenja zahvata

Korištenjem predmetnog zahvata neće dolaziti do negativnih utjecaja na floru i faunu obližnjeg područja s obzirom na karakteristike i lokaciju zahvata.

j) Svjetlosno onečišćenje

Tijekom izgradnje zahvata

Tijekom rekonstrukcije postojeće gospodarske građevine te opremanjem iste mini uljarom neće dolaziti do emisija koje bi uzrokovale svjetlosno onečišćenje s obzirom da će se radovi izvoditi tijekom dana te neće dolaziti do potrebe dodatnog noćnog osvjetljenja.

Tijekom korištenja zahvata

Predmetni zahvat izvodi se na lokaciji koju karakterizira razina svjetlosnog onečišćenja kao prijelazna razina između ruralno/prigradskog područja.

Izvedbom zahvata na lokaciji te korištenjem zahvata unutar postojeće građevine doći će do minimalne promjene u razinama svjetlosnog onečišćenja u odnosu na postojeće stanje, no očekivano svjetlosno onečišćenje neće biti značajno te neće doći do promjene u razinama svjetlosnog onečišćenja okolnog područja.

k) Šumarstvo*Tijekom izgradnje zahvata*

Predmetni zahvat se izvodi unutar postojeće građevine gospodarske namjene gdje neće dolaziti do utjecaja na šumska staništa i šumarstvo.

Tijekom korištenja zahvata

Lokacija predmetnog zahvata nalazi se unutar postojeće građevine gospodarske namjene gdje neće dolaziti do ikakvih utjecaja na šumska staništa i šumarstvo tijekom korištenja predmetnog zahvata.

4.2. Pregled mogućih utjecaja predmetnog zahvata na opterećenje okolišaa) Otpad*Tijekom izgradnje zahvata*

Zakonom o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 84/21 i 142/23-Odluka USRH) određuju se prava, obveze i odgovornosti proizvođača otpada u postupanju s otpadom. Sav nastali otpad potrebno je predati na oporabu ili ako to nije moguće, na zbrinjavanje osobi ovlaštenoj za preuzimanje otpada u posjed uz prateću dokumentaciju (prateći list).

Utjecaj opterećenja okoliša otpadom tijekom izvođenja radova rekonstrukcije i opremanja uljare smatra se privremenim i minimalnim utjecajem. Kako će se tijekom izvođenja radova pravilno postupati s nastalim otpadom, poštujući zakonske propise i mjere zaštite okoliša, neće doći do negativnog utjecaja na sastavnice okoliša.

Tijekom rekonstrukcije postojeće gospodarske građevine te opremanjem iste mini uljarom mogu nastati sljedeće vrste otpada klasificirane prema Pravilniku o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 106/22) u DODATKU X. prikazane Tablicom 20.

Tablica 20. Ključni broj i naziv otpada koji mogu nastati izvođenjem radova na zahvatu

Ključni broj	Naziv otpada
13 01 01*	hidraulična ulja koja sadrže poliklorirane bifenile (PCB)
13 01 04*	klorirane emulzije
13 01 05*	neklorirane emulzije
13 01 09*	klorirana hidraulična ulja na bazi minerala
13 01 10*	neklorirana hidraulična ulja na bazi minerala
13 01 11*	sintetska hidraulična ulja
13 01 12*	biološki lako razgradiva hidraulična ulja
13 01 13*	ostala hidraulična ulja
13 02 04*	klorirana motorna, strojna i maziva ulja, na bazi minerala
13 02 05*	neklorirana motorna, strojna i maziva ulja, na bazi minerala
13 02 06*	sintetska motorna, strojna i maziva ulja
13 02 07*	biološki lako razgradiva motorna, strojna i maziva ulja
13 02 08*	ostala motorna, strojna i maziva ulja
13 07 01*	loživo ulje i dizel-gorivo
13 07 02*	benzin
13 07 03*	ostala goriva (uključujući mješavine)
15 01 01	papirna i kartonska ambalaža
15 01 02	plastična ambalaža
15 01 03	drvena ambalaža
15 01 04	metalna ambalaža

15 01 05	višeslojna (kompozitna) ambalaža
15 01 06	miješana ambalaža
15 01 07	staklena ambalaža
15 01 09	tekstilna ambalaža
15 01 10*	ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima
15 01 11*	metalna ambalaža koja sadrži opasne krute porozne materijale (npr. azbest), uključujući prazne spremnike pod tlakom
15 02 02*	apsorbensi, filtarski materijali (uključujući filtere za ulje koji nisu specificirani na drugi način), tkanine za brisanje i zaštitna odjeća, onečišćeni opasnim tvarima
15 02 03	apsorbensi, filtarski materijali, tkanine za brisanje i zaštitna odjeća, koji nisu navedeni pod 15 02 02*
17 01 01	beton
17 01 02	cigle
17 01 03	crijep/pločice i keramika
17 01 07	mješavine betona, cigle, crijepa/pločica i keramike koje nisu navedene pod 17 01 06*
17 02 01	drvo
17 02 02	staklo
17 02 03	plastika
17 04 01	bakar, bronca, mjed
17 04 02	aluminij
17 04 05	željezo i čelik
17 04 07	miješani metali
17 04 09*	metalni otpad onečišćen opasnim tvarima
17 04 10*	kabelski vodiči koji sadrže ulje, ugljeni katran i druge opasne tvari
17 04 11	kabelski vodiči koji nisu navedeni pod 17 04 10*
20 03 01	miješani komunalni otpad
20 03 07	glomazni otpad
20 03 99	komunalni otpad koji nije specificiran na drugi način

Tijekom korištenja zahvata

Tijekom korištenja predmetnog zahvata s nastalim otpadom postupat će se sukladno Zakonu o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 84/21 i 142/23-Odluka USRH) i Pravilniku o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 106/22). Vrste otpada koje mogu nastati obavljanjem djelatnosti proizvodnje maslinovog ulja navedene su Tablicom 21.

Tablica 21. Ključni broj i naziv otpada koji mogu nastati tokom korištenja zahvata

Ključni broj	Naziv otpada
02 03 01	muljevi od pranja, čišćenja, guljenja, centrifugiranja i separacije
02 03 99	otpad koji nije specificiran na drugi način
15 01 01	papirna i kartonska ambalaža
15 01 02	plastična ambalaža
15 01 03	drvena ambalaža
15 01 04	metalna ambalaža
15 01 05	višeslojna (kompozitna) ambalaža
15 01 06	miješana ambalaža
15 01 07	staklena ambalaža
15 01 09	tekstilna ambalaža

15 01 10*	ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima
15 01 11*	metalna ambalaža koja sadrži opasne krute porozne materijale (npr. azbest), uključujući prazne spremnike pod tlakom
15 02 02*	apsorbensi, filtarski materijali (uključujući filtere za ulje koji nisu specificirani na drugi način), tkanine za brisanje i zaštitna odjeća, onečišćeni opasnim tvarima
15 02 03	apsorbensi, filtarski materijali, tkanine za brisanje i zaštitna odjeća, koji nisu navedeni pod 15 02 02*
19 08 09	mješavine masti i ulja iz separatora ulje/voda, koje sadrže samo jestivo ulje i masnoće
20 01 01	papir i karton
20 01 02	staklo
20 01 39	plastika
20 01 40	metali
20 03 01	miješani komunalni otpad
20 03 07	glomazni otpad
20 03 99	komunalni otpad koji nije specificiran na drugi način

Primijenjenom tehnologijom poštuje se red prvenstva gospodarenja otpadom, odnosno maksimalno se sprječava nastanak otpada, otpadni materijali koji se mogu reciklirati se odvojeno skladište sve do predaje na uporabu ili ako to nije moguće, na zbrinjavanje osobi ovlaštenoj za preuzimanje otpada u posjed.

Ambalaža proizvoda za čišćenje će se odvojeno prikupljati i skladištiti, a investitor će nabavljati veća pakiranja takvih proizvoda kako bi se smanjila količina otpadne ambalaže. Investitor će na lokaciji maksimalno odvajati komunalni otpad kako bi se smanjila količina nastalog miješanog komunalnog otpada.

Otpadna komina s vegetativnom vodom će se kompostirati u svrhu dobivanja vrlo vrijednog organskog gnojiva. Naime, sukladno Uredbi (EU) 2019/1009 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 5. lipnja 2019. o utvrđivanju pravila o stavljanju gnojidbenih proizvoda EU-a na raspolaganje na tržištu te izmjenama uredbi (EZ) br. 1069/2009 i (EZ) br. 1107/2009 i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2003/2003, koja je stupila na snagu 16. srpnja 2022. godine komina se može koristiti kao gnojidbeni proizvod. Pritom će putem ovlaštenog laboratorija izraditi analizu komine te će voditi zapisnik o nastalim količinama komine i proizvedenog komposta, a sve prema važećoj zakonskoj regulativi. Pravilnikom o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja („Narodne novine“, broj 71/19) definicija komposta je sukladno posebnom propisu koji regulira status nusproizvoda i ukidanje statusa otpada, organsko gnojivo i poboljšivač tla koji udovoljava uvjetima za određenu namjenu i odvojeno je sakupljen na mjestu nastanka i ne uključuje otpad koji nastaje izdvajanjem frakcije miješanog komunalnog otpada. Istim pravilnikom se regulira i koncentracija onečišćenja koja je dozvoljena u gnojivima, odnosno u poboljšivačima tla (kompostu). Zakonom o gnojidbenim proizvodima („Narodne novine“, broj 39/23) definirana je primjena poboljšivača tla u poljoprivredi.

Privremeno skladištenje otpada odvijati će se odvojeno po vrsti otpada u zasebnim spremnicima koji su označeni oznakom ključnog broja otpada sukladno Pravilniku o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 106/22) i DODATKU X. Nastali će se otpad uz potrebnu prateću dokumentaciju (prateći list) predati na uporabu ili ako to nije moguće, na zbrinjavanje osobi ovlaštenoj za preuzimanje otpada u posjed. Adekvatan način privremenog skladištenja svih vrsta otpada i njegovo pravovremeno zbrinjavanje u potpunosti će isključiti mogućnost negativnog utjecaja na okoliš.

Za sve vrste komunalnog otpada nositelj zahvata ugovorit će spremnike i učestalost odvoza s nadležnom komunalnom tvrtkom (davatelj javne usluge).

a) Buka

Tijekom izgradnje zahvata

Tijekom izvođenja radova rekonstrukcije i opremanja mini uljare doći će do povećanja emisije buke u okolnom području radi samih građevinskih radova te radi transporta potrebnih materijala i opreme. Buka motora građevinskih strojeva i vozila varira ovisno o stanju i održavanju motora, opterećenju vozila kao i karakteristikama podloge kojom se vozilo kreće. Povećana razina buke bit će prostorno ograničena te će se isključivo javljati tijekom radnog vremena u periodu izvođenja radova.

Najviše dopuštene razine buke koja se javlja kao posljedica radova određene su Pravilnikom o najvišim dopuštenim razinama buke s obzirom na vrstu izvora buke, vrijeme i mjesto nastanka („Narodne novine“, broj 143/21) i toga će se izvođač radova pridržavati.

Mogući su manji negativni utjecaji buke na okolno stanovništvo koje boravi u blizini izvođenja radova zahvata.

Tijekom rekonstrukcije postojeće gospodarske građevine i opremanjem iste mini uljarom utjecaji buke su privremeni te prostorno i vremenski ograničeni te se taj utjecaj smatra minimalnim negativnim utjecajem na okoliš.

Tijekom korištenja zahvata

Buka će tijekom rada mini uljare pretežito biti sezonske prirode (oko 39 dana godišnje), odnosno nastajati će tijekom prerade maslina u mini uljarskom pogonu. Također, buka može nastajati uslijed transporta plodova masline vozilima. Budući da je dinamika dolazaka i odlazaka transportnih vozila mala i sezonska, utjecaj buke od navedenog izvora je zanemariv. Buka koja će nastajati od rada linije za preradu masline neće prijeći razine propisane Zakonom o zaštiti od buke („Narodne novine“, broj 30/09, 55/13, 153/13, 41/16, 114/18 i 14/21) i Pravilnikom o najvišim dopuštenim razinama buke s obzirom na vrstu izvora buke, vrijeme i mjesto nastanka („Narodne novine“, broj 143/21), odnosno neće imati negativan utjecaj na okolno stanovništvo te na okoliš.

4.3. Pregled mogućih utjecaja predmetnog zahvata na zaštićena područja, ekološku mrežu i staništa

a) Zaštićena područja

Lokacija predmetnog zahvata ne nalazi se na području koje je prema Zakonu o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19, 127/19 i 155/23) određeno kao zaštićeno. Najbliža zaštićena područja u odnosu na lokaciju predmetnog zahvata nalaze se na udaljenostima većim od 7 km te na njima neće doći do bilo kakvih negativnih utjecaja prilikom izvođenja radova i korištenja predmetnog zahvata.

a) Ekološka mreža

Prema izvodu iz Karte ekološke mreže Republike Hrvatske (EU ekološke mreže Natura 2000) lokacija planiranog zahvata nalazi se na području ekološke mreže HR2001361 – Ravni kotari (POVS) i HR1000024 - Ravni kotari (POP). Pregledom ciljeva očuvanja navedenih područja ekološke mreže zaključuje se kako izvedba i korištenje predmetne uljare neće negativno utjecati na ciljne vrste, ciljne stanišne tipove i ciljeve očuvanja. Nadalje, površina zahvata mini uljare unutar postojeće građevine zauzima vrlo malo površinu u odnosu na

ukupno područje ekološke mreže (0,00003518% - POVS, 0,00001703% - POP) te se ne smatra da će rekonstrukcija postojeće gospodarske građevine te opremanje iste mini uljarom i kasnije korištenje mini uljare dovesti do negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja iste.

Ostala područja ekološke mreže nalaze se na udaljenostima od predmetnog zahvata gdje neće doći do ugrožavanja ciljeva očuvanja prilikom izvođenja radova i korištenja mini uljare.

b) Staništa

Tijekom izgradnje zahvata

Utjecaji radova pri rekonstrukciji postojeće gospodarske građevine te opremanje iste mini uljarom ograničeni su na trajanje radova i opremanja. Također, negativni utjecaji na okolne stanišne karakteristike mogući su pri dovozu materijala i opreme na lokaciju zahvata u vidu povećane razine buke i prašine u neposrednoj blizini zahvata. Opisani utjecaji su prostorno lokalizirani i minimalnog intenziteta. S obzirom da se predmetni zahvat mini uljare odvija na lokaciji gdje se već nalaze izgrađeni objekti smatra se kako provedem zahvata neće doći do prenamjene postojećeg staništa na lokaciji – izgrađeno stanište pod ljudskim utjecajem.

Tijekom korištenja zahvata

Tijekom korištenja predmetnog zahvata, s obzirom na karakter zahvata, neće doći do značajnog negativnog utjecaja na stanišne karakteristike.

4.4. Opis mogućih značajnih utjecaja na okoliš u slučaju akcidentnih situacija

Akcidentna situacija je neplanirani događaj koji je nastao unutar postrojenja i/ili izvan njega, a potencijalno može ugrožavati život i zdravlje ljudi te sastavnice okoliša.

Tijekom izgradnje zahvata

Sagledavajući predmetni zahvat rekonstrukcije postojeće gospodarske građevine te opremanje iste mini uljarom moguć je nastanak neplaniranih događaja koji ugrožavaju ljude i okoliš.

Tijekom izvođenja radova na predmetnom zahvatu moguće su akcidentne situacije vezane uz radove rekonstrukcije građevine u kojoj se smješta mini uljara:

- požar na vozilima i mehanizaciji potrebnim pri izvođenju planiranog zahvata,
- nesreće uslijed sudara i prevrtanja strojeva i mehanizacije potrebnim pri izvođenju planiranog zahvata,
- onečišćenje tla i podzemnih voda gorivom, mazivima i uljima,
- onečišćenje tla i podzemnih voda nepropisnim skladištenjem otpada,
- nesreće uzrokovane tehničkim kvarom ili ljudskom greškom.

Ukoliko dođe do akcidentne situacije potrebno je što prije otkloniti izvor negativnog utjecaja te obavijestiti nadležna tijela.

Pridržavanjem zakonskih propisa i mjera zaštite okoliša mogućnost nastanka akcidentnih situacija bit će svedena na minimum.

Tijekom korištenja zahvata

Tijekom rada pogona za proizvodnju maslinovog ulja moguće su akcidentne situacije u kojima bi došlo do ispuštanja ulja iz uređaja za proizvodnju maslinovog ulja. Takva ispuštanja ulja potrebno je što prije sanirati koristeći se apsorbensima i branama koje onemogućavaju nekontrolirani protok ulja i zauljenih voda u okolna područja. Sav otpad, koji može nastati navedenim slučajevima potrebno je predati na uporabu ili ako to nije moguće, na zbrinjavanje

osobi ovlaštenoj za preuzimanje otpada u posjed (uz popratnu prateću dokumentaciju-prateći list).

Tijekom korištenja zahvata primjenjivati će se standardi i procedure s ciljem sprječavanja nesreća koje imaju svrhu zaštite ljudi, imovine i okoliša. Uljarski (mini) pogon će biti opremljen novim tehnološkim uređajima za upravljanje i nadziranje tehnološkog procesa te sustavom za pravovremenu dojavu eventualnog poremećaja u radu. Osim toga, vršiti će se redovite provjere ispravnosti uljarske opreme čime se značajno smanjuje rizik od nastajanja akcidentnih situacija.

4.5. Vjerojatnost kumulativnih utjecaja

Zahvat naveden ovim Elaboratom odnosi se na rekonstrukciju postojeće gospodarske građevine te opremanje iste mini uljarom. Radi procjene kumulativnih utjecaja zahvata razmatrani su već postojeći i planirani zahvati koji bi zajedno s predmetnim zahvatom mogli uzrokovati značajno negativan utjecaj na okoliš. Za procjenu kumulativnih utjecaja korištena je prostorno-planska dokumentacija Općine Stankovci te baza podataka Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije u kojoj su evidentirani zahvati za koje je u proteklom razdoblju provedena prethodna ocjena prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu.

Pregledom prostorno-planske dokumentacije nije uočen niti jedan planirani projekt u blizini lokacije zahvata koji bi zajedno s predmetnim zahvatom mogao imati negativne kumulativne utjecaje.

Pregledom ostalih planiranih projekata na području Općine Stankovci nisu uočeni zahvati koji bi zajedno s predmetnim zahvatom mogli uzrokovati negativne kumulativne utjecaje.

Planiranim zahvatom neće doći do značajno povećanog pritiska na predmetno područje koji se može očitovati kroz povećanu potrošnju energije, vode kao i nastanak otpadnih voda i otpada te utjecaja na zrak. Kumulativni utjecaji zahvata na vodnu sastavnicu okoliša mogući su u vidu povećane potrošnje vode u tehnološkom procesu za potrebe pranja maslina i pogona tijekom sezone berbe maslina. Ovakav utjecaj bio bi izražen samo u sezoni berbe maslina (koja traje 40-ak dana godišnje), a nositelj zahvata će prerađivati samo vlastite masline i masline okolnih susjeda. Ipak, kumulativni utjecaj povećane potrošnje vode u sezoni berbe maslina ne smatra se utjecajem sa značajnim negativnim utjecajem na okoliš. Kumulativni utjecaji zahvata na zrak, buku i promet mogući su u vidu povećane emisije otpadnih plinova iz motornih vozila i čestica prašine uslijed kretanja vozila, povišene razine buke zbog rada tehnološkog procesa prerade maslina u maslinovo ulje te prisutnosti motornih vozila za dopremu maslina na lokacije uljara. Kumulativni utjecaji zahvata u vidu proizvodnje otpada su negativnih karakteristika jer se povećava količina otpadnih materijala koji nastaju proizvodnjom maslinovog ulja: tehnološka otpadna voda i komina (s vegetativnom vodom). Količine otpadnih materijala koje nastaju predmetnim zahvatom su minimalne te se ne očekuje povećani kumulativni pritisak proizvodnje otpada na širem području. Komina masline (s vegetativnom vodom) će se kompostiranjem pretvarati u vrlo vrijedno organsko gnojivo koje će se koristiti za vlastite potrebe. Ostale vrste otpada koje će nastajati te njihov kumulativni utjecaj smatra se minimalnim negativnim utjecajem. Zaključno, procjenjuje se kako predmetni zahvat neće značajno doprinijeti kumulativnim negativnim utjecajima s ostalim poljoprivrednim pogonima na široj lokaciji područja.

Pregledom planiranih zahvata koji se provode na ili u blizini obližnjih područja ekološke mreže te ciljeva očuvanja tih područja ekološke mreže zaključeno je kako ne postoje značajni utjecaji koji bi kumulativno s predmetnim zahvatom mogli negativno utjecati na ciljeve očuvanja ekološke mreže.

U pogledu klimatskih promjena, opisani utjecaji zahvata na okoliš neće svojim kumulativnim djelovanjima značajno utjecati na klimatske osobine područja. S druge strane, kumulativni utjecaji više klimatskih promjena/nepogoda mogli bi u budućem razdoblju utjecati na predmetni zahvat ukoliko se klimatske promjene budu intenzivirale te se predlažu periodične analize praćenja stanja klimatskih promjena kako bi zahvat zadržao svoju otpornost na klimatske promjene. Trenutne klimatske osobine područja svojim kumulativnim djelovanjem ne utječu značajno na predmetni zahvat u pogledu klimatske otpornosti zahvata.

S obzirom na lokaciju predmetnog zahvata te karakteristike i kapacitete predmetnog zahvata, ne očekuju se ikakvi kumulativni utjecaji koji bi mogli nastati provedbom predmetnog zahvata i planiranih zahvata u široj okolini lokacije.

4.6. Opis mogućih značajnih utjecaja na okoliš u slučaju ekološke nesreće

S obzirom na karakteristike planiranog zahvata isključuje se mogućnost nastanka ekološke nesreće.

4.7. Vjerojatnost značajnih prekograničnih utjecaja

S obzirom na lokaciju i karakteristike predmetnog zahvata ne očekuju se prekogranični utjecaji.

4.8. Opis mogućih značajnih utjecaja na okoliš nakon prestanka korištenja

Nakon prestanka korištenja predmetnog zahvata potrebno je građevinu i opremu propisno zbrinuti sukladno važećoj zakonskoj regulativi čime bi se izbjegli mogući negativni utjecaji na okoliš nakon prestanka korištenja mini uljare

5. PRIJEDLOG MJERA ZAŠTITE OKOLIŠA I PROGRAMA PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA

Ovim elaboratom zaštite okoliša procijenjeni su mogući utjecaji na sastavnice okoliša za predmetni zahvat opremanja postojeće gospodarske građevine mini uljarskim pogonom u kojem će nositelj zahvata prerađivati vlastite masline i masline okolnih susjeda.

Vodeći računa o postojećem stanju okoliša te planiranim aktivnostima na lokaciji zahvata, mogući utjecaji procijenjeni su kao prihvatljivi za sve sastavnice okoliša uz poštivanje propisanih zakonskih odredbi vezanih za zaštitu okoliša, zaštitu zraka i gospodarenje otpadom.

Nastalu otpadnu kominu masline (s vegetativnom vodom) nositelj zahvata će kompostirati u svrhu dobivanja vrijednog gnojidbenog proizvoda, odnosno sirovine koja će se ponovno upotrebljavati kao organsko gnojivo (za vlastite nasade stabala maslina), a sukladno Uredbi (EU) 2019/1009 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 5. lipnja 2019. o utvrđivanju pravila o stavljanju gnojidbenih proizvoda EU-a na raspolaganje na tržištu te izmjenama uredaba (EZ) br. 1069/2009 i (EZ) br. 1107/2009 i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2003/2003, koja je stupila na snagu 16. srpnja 2022. godine. Pritom će putem ovlaštenog laboratorija izraditi analizu komine te će voditi zapisnik o nastalim količinama komine i proizvedenog komposta, a sve prema važećoj zakonskoj regulativi.

S obzirom na prepoznate vrste utjecaja zahvata na okoliš i njihove intenzitete, kao i vrstu i obim predmetnog zahvata, ne predlažu se posebne mjere zaštite okoliša u fazi provođenja predmetnog zahvata izvan onih mjera koje su propisane postojećom zakonskom regulativom Republike Hrvatske i kojih su se izvođač radova i nositelj zahvata dužni pridržavati.

6. ZAKLJUČAK

Nositelj zahvata ulaganjem u opremanje postojeće gospodarske građevine mini uljarskim pogonom želi pokrenuti vlastitu proizvodnju maslinovog ulja, povećati kvalitetu proizvoda i ostvariti konkurentnost svojih proizvoda te uskladiti se sa hrvatskom i EU legislativom vezanom za zaštitu okoliša.

Nositelj zahvata će prerađivati vlastite masline i masline okolnih susjeda, a prerada maslina u maslinovo ulje će se obavljati sezonski u trajanju od oko 39 dana godišnje s obzirom na kapacitet uljare i količinu maslina koja se planira preraditi.

Nastalu otpadnu kominu maslina (s vegetativnom vodom) nositelj zahvata će kompostirati u svrhu dobivanja vrijednog gnojidbenog proizvoda, odnosno sirovine koja će se ponovno upotrebljavati kao organsko gnojivo (za vlastite nasade stabala maslina).

Nositelj zahvata će postojeću gospodarsku građevinu pritom i rekonstruirati u vidu zamjene krova i instalacija.

S obzirom na karakteristike predmetnog zahvata te na prepoznate utjecaje na okoliš koji mogu proizaći korištenjem predmetnog zahvata ne očekuju se utjecaji na okoliš koji bi mogli dugotrajno i negativno utjecati na sastavnice okoliša ukoliko se investitor bude pridržavao propisane zakonske regulative.

Svi negativni utjecaji koji se javljaju tijekom korištenja ovakvog zahvata okarakterizirani su kao minimalni.

Zaključuje se kako provođenjem predmetnog zahvata opremanja postojeće gospodarske građevine mini uljarskim pogonom neće doći do značajnih negativnih posljedica na okoliš, odnosno zaključuje se kako je predmetni zahvat prihvatljiv za okoliš.

7. IZVORI PODATAKA

Zaštita okoliša i prirode

- Zakon o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19, 127/19 i 155/23)
- Zakon o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18)
- Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17)
- Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine“, broj 80/19 i 119/23)
- Pravilnik o popisu stanišnih tipova i karti staništa („Narodne novine“, broj 27/21 i 101/22)
- Pravilnik o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta ptica u područjima ekološke mreže („Narodne novine“, broj 25/20 i 38/20)
- Pravilnik o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta i stanišnih tipova u područjima ekološke mreže („Narodne novine“, broj 111/22)

Gospodarenje otpadom

- Zakon o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 84/21 i 142/23-Odluka USRH)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 106/22)
- Pravilnik o registru onečišćavanja okoliša („Narodne novine“, broj 3/22)

Zaštita voda

- Zakon o vodama („Narodne novine“, broj 66/19, 84/21 i 47/23)
- Uredba o standardu kakvoće voda („Narodne novine“, broj 96/19 i 20/23)
- Pravilnik o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda („Narodne novine“, broj 26/20)
- Pravilnik o granicama područja podslivova, malih slivova i sektora („Narodne novine“, broj 97/10 i 31/13)
- Plan upravljanja vodnim područjem 2022. – 2027. („Narodne novine“, broj 84/23)
- Odluka o određivanju ranjivih područja u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, broj 130/12)
- Odluka o određivanju osjetljivih područja („Narodne novine“, broj 79/22)

Zaštita tla

- Zakon o gnojidbenim proizvodima („Narodne novine“, broj 39/23)
- Pravilnik o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja („Narodne novine“, broj 71/19)

Zaštita od buke

- Zakon o zaštiti od buke („Narodne novine“, broj 30/09, 55/13, 153/13, 41/16, 114/18 i 14/21)
- Pravilnik o najvišim dopuštenim razinama buke s obzirom na vrstu izvora buke, vrijeme i mjesto nastanka („Narodne novine“, broj 143/21)

Zaštita zraka

- Zakon o zaštiti zraka („Narodne novine“, broj 127/19 i 57/22)
- Uredba o određivanju zona i aglomeracija prema razinama onečišćenosti zraka na teritoriju Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 1/14)

- Uredba o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora („Narodne novine“, broj 42/21)
- Uredba o razinama onečišćujućih tvari u zraku („Narodne novine“, broj 77/20)
- Pravilnik o praćenju kvalitete zraka („Narodne novine“, broj 72/20)
- Pravilnik o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora („Narodne novine“, broj 47/21)
- Izvješću o praćenju kvalitete zraka na teritoriju Republike Hrvatske za 2022. godinu (MINGOR, Zagreb, prosinac 2023.)
- Portal „Kvaliteta zraka u Republici Hrvatskoj“, MINGOR - Zavod za zaštitu okoliša i prirode (<https://iszz.azo.hr/iskzl/index.html>)

Zaštita klime

- Zakon o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja („Narodne novine“, broj 127/19)
- Uredba o tvarima koje oštećuju ozonski sloj i fluoriranim stakleničkim plinovima („Narodne novine“, broj 83/21)
- Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu („Narodne novine“, broj 46/20)
- Sedmo nacionalno izvješće Republike Hrvatske prema Okvirnoj konvenciji UN-a o promjeni klime
- Tehničke smjernice za pripremu infrastrukture za klimatske promjene u razdoblju 2021.–2027. (2021/C 373/01) (https://mingor.gov.hr/UserDocsImages/UPRAVA-ZA-PROCJENU-UTJECAJA-NA-OKOLIS-ODRZIVO-GOSPODARENJE-OTPADOM/Puo/Climate_proofing_HRV.pdf)
- Climate Bank Roadmap 2021-2025, Grupa Europske investicijske banke, studeni 2020. (https://www.eib.org/attachments/thematic/eib_group_climate_bank_roadmap_en.pdf)
- EIB Project Carbon Footprint Methodologies: Methodologies for the assessment of project greenhouse gas emissions and emission variations, verzija 11.3, Europska investicijska banka, siječanj 2023. (https://www.eib.org/attachments/lucalli/eib_project_carbon_footprint_methodologies_2023_en.pdf)

Zaštita od svjetlosnog onečišćenja

- Zakon o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja („Narodne novine“, broj 14/19)
- Pravilnik o zonama rasvijetljenosti, dopuštenim vrijednostima rasvijetljavanja i načinima upravljanja rasvjetnim sustavima („Narodne novine“, broj 128/20)
- Pravilnik o sadržaju, formatu i načinu izrade plana rasvjete i akcijskog plana gradnje i/ili rekonstrukcije vanjske rasvjete („Narodne novine“, broj 22/23)
- Pravilnik o mjerenju i načinu praćenja rasvijetljenosti okoliša („Narodne novine“, broj 22/23)
- Karta svjetlosnog onečišćenja (<https://www.lightpollutionmap.info>)

Šumarstvo

- Zakon o šumama („Narodne novine“, broj 68/18, 115/18, 98/19, 32/20, 145/20 i 101/23)

Prostorno uređenje i gradnja

- Zakon o prostornom uređenju („Narodne novine“, broj 153/13, 65/17, 114/118, 39/19, 98/19 i 67/23)
- Zakon o gradnji („Narodne novine“, broj 153/13, 20/17, 39/19 i 125/19)
- Prostorni plan Zadarske županije „Službeni glasnik Zadarske županije“, br. 2/01, 1/04, 2/05, 17/06, 3/10, 15/14, 14/15, 5/23, 6/23 i 13/23 - pročišćeni tekst (u daljnjem tekstu PPŽ)
- Prostorni plan uređenja Općine Stankovci „Službeni glasnik Općine Stankovci“ broj 01/03 i 02/09

Kulturno-povijesna baština

- Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, broj 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20, 117/21 i 114/22)

Ostalo

- Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji objekata u kojima se pružaju ugostiteljske usluge na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu („Narodne novine“, broj 54/16, 69/17 i 120/19)
- Uredba (EU) 2019/1009 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 5. lipnja 2019. o utvrđivanju pravila o stavljanju gnojidbenih proizvoda EU-a na raspolaganje na tržištu te izmjenama uređaba (EZ) br. 1069/2009 i (EZ) br. 1107/2009 i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2003/2003, koja je stupila na snagu 16. srpnja 2022.
- Bioportal (<https://bioportal.hr/gis/>)
- Geološka karta Hrvatske 1:300.000 (<http://webgis.hgi-cgs.hr/gk300/default.aspx>)
- Geoportal (<http://geoportal.dgu.hr/>)
- Kvaliteta zraka u Republici Hrvatskoj (<http://iszz.azo.hr/iskzl/>)
- Državni hidrometeorološki zavod (<http://www.dhmz.hr>, <http://hidro.dhz.hr>)
- Klimatski podaci (<https://en.climate-data.org/europe/croatia/stankovci/stankovci-641128/>)
- Klimatske promjene (<https://repositorij.meteo.hr/regcm4-simulacije>)
- Digitalna pedološka karta Hrvatske (<https://tlo-i-biljka.eu/GIS.html>)
- Karte potresnih područja Republike Hrvatske (<http://seizkarta.gfz.hr/karta.php>)
- Izvješće o projekcijama emisija stakleničkih plinova po izvorima i njihovo uklanjanje ponorima, 2021. (https://www.haop.hr/sites/default/files/uploads/dokumenti/012_klima/dostava_podataka/Izvjesca/Izvje%C5%A1%C4%87e%20o%20projekcijama%20stakleni%C4%8Dkih%20plinova_2021.pdf)
- Izvješće o inventaru stakleničkih plinova na području Republike Hrvatske za razdoblje 1990.-2020., 2022. (https://www.haop.hr/sites/default/files/uploads/dokumenti/012_klima/dostava_podataka/Izvjesca/Hrvatski%20NIR%202022.pdf)
- Tehnološki projekt: Ulaganje u maslinarstvo na OPG-u Perica Zoran, Zagreb, 26. srpnja 2024. godine

8. PRILOZI

Prilog 1. Rješenje o izvedenom stanju

**REPUBLIKA HRVATSKA
ZADARSKA ŽUPANIJA
ZAŠTITU OKOLIŠA I KOMUNALNE POSLOVE**

Benkovac

Domobranska 2

KLASA: UP/I-361-03/18-11/238

URBROJ: 2198-07-07/6-24-26

Benkovac, 26. kolovoza 2024. godine

Upravni odjel za prostorno uređenje, zaštitu okoliša i komunalne poslove Zadarske županije, Benkovac, OIB: 56204655363, u povodu zahtjeva za donošenje rješenja o izvedenom stanju koji je podnio Zoran Perica, OIB: 38831495712, Bila Vlaka 11, Stankovci, temeljem članka 8. stavak 2. Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama (Narodne novine br. 86/12, 143/13, 65/17 i 14/19) – u daljnjem tekstu Zakona, donosi

RJEŠENJE O IZVEDENOM STANJU

1. Ozakonjuju se:

- završena, slobodnostojeća, stambena, manje zahtjevna zgrada, kombiniranog kroviša, maksimalne visine zgrade (visina vijenca) 6,07 m, maksimalnih tlocrtnih dimenzija 15,30 m x 17,10 m, građevinske bruto površine (GBP) 389,85 m², koja se sastoji od tri (3) etaže - prizemlja, kata i potkrovlja (P + K + Pk) u kojoj se nalaze dvije (2) stambene jedinice,
- završena, slobodnostojeća, jednostavna, gospodarska zgrada (gospodarske namjene za potrebe poljoprivredne proizvodnje), kombiniranog krovišta, ukupne maksimalne visine zgrade (visina sljemena) 3,30 m, maksimalnih tlocrtnih dimenzija 12,05 m x 9,2 m, građevinske bruto površine 64,59 m², koja se sastoji od dvije (2) etaže - prizemlja i kata (P + K) u kojoj se nalaze tri (3) funkcionalne jedinice,

izgrađene protivno aktu za građenje na k.č. 1312/1, k.o. Stankovci, prikazane na geodetskoj snimci izvedenog stanja iz lipnja 2021. godine, oznake 211/2021, izrađenoj u Aces d.o.o. Zadar iz Zadra, po ovlaštenom inženjeru geodezije Zdravku Smoljanu, dipl.ing.geod., broj ovlaštenja Geo 169 i u snimci izvedenog stanja nezakonito izgrađene zgrade iz lipnja 2024. godine, broj A-21014, izrađenoj u Aces d.o.o. po ovlaštenoj arhitektici Ivani Mandić- Bukulin, dipl.ing.arh, broj ovlaštenja A 3518.

- 2. Geodetska snimka i snimka izvedenog stanja iz točke 1. izreke ovog rješenja sastavni su dio ovog rješenja, a što je na njima navedeno i ovjereno potpisom službenika i pečatom ovog Ureda.
- 3. Ispitivanje i ispunjavanje lokacijskih uvjeta, bitnih zahtjeva za građevine te drugih uvjeta i zahtjeva nije prethodilo donošenju ovog rješenja.
- 4. Ovo rješenje o izvedenom stanju zamjenjuje rješenje o izvedenom stanju, KLASA: UP/I-361-03/18-11/238, URBROJ: 2198-07-08/6-22-19, od 23. svibnja 2022. godine koje je donio Upravni odjel za prostorno uređenje, zaštitu okoliša i komunalne poslove Zadarske županije.

Obrazloženje

Zoran Perica, Bila Vlaka 11, Stankovci, podnio je dana 28. lipnja 2018. godine zahtjev za izdavanje rješenja o izvedenom stanju za ozakonjenje zgrada iz točke 1. izreke ovog rješenja.

Skenirano CamScannerom

Uz svoj zahtjev i tijekom postupka, podnositelj zahtjeva je priložio propisane dokumente:

- tri primjerka geodetske snimke izvedenog stanja iz točke 1. izreke rješenja
- tri primjerka snimke izvedenog stanja iz točke 1. izreke rješenja
- iskaz mjera za obračun vodnog doprinosa.

Povodom pravovremeno predanog zahtjeva podnositelja proveden je postupak u kojem je utvrđeno sljedeće:

- uvidom u digitalnu ortofoto kartu (DOF5/2011) u mjerilu 1: 5000 Državne geodetske uprave, izrađenu na temelju aerofotogrametrijskog snimanja Republike Hrvatske započeto 21. lipnja 2011. godine, utvrđeno je da su predmetne zgrade vidljive na istoj i o izvršenom uvidu sastavljena je službena zabilješka i izrađen je ispis iz gore navedene ortofoto karte koji je priložen u spis;
- uvidom u Prostorni plan uređenja Općine Stankovci ("Službeni glasnik općine Stankovci" br. 01/03, 02/09), snimku izvedenog stanja, geodetsku snimku izvedenog stanja iz točke 1. izreke ovog rješenja te očevidom održanim dana 09. listopada 2019. godine, utvrđeno je:
 - da se predmetne zgrade nalaze unutar obuhvata navedenog plana i to unutar granica građevinskog područja naselja,
 - da zgrade nemaju veću katnost od najveće dopuštene propisane planom,
 - da se predmetne zgrade ne nalazi u području i površinama iz čl. 6. st. 1. i 2. Zakona na kojemu se ne mogu ozakoniti nezakonito izgrađene zgrade,
 - da predmetne zgrade nisu kamp-kućica ili kontejner trajno povezan s tlom niti baraka ili sličan sklop,
 - da predmetne zgrade nisu izgrađene na međi s drugom građevnom česticom i nemaju istak koji prelazi na drugu građevnu česticu,
 - da je snimka izvedenog stanja iz točke 1. izreke ovog rješenja u skladu s izvedenim stanjem zgrade.

Uvidom u Rješenje o naknadi KLASA: UP/I-363-01/19-01/05, URBROJ:2198-30-21-5 od 29. studenog 2021. godine i Potvrdu o plaćenju naknadi KLASA: UP/I-363-01/19-01/05, URBROJ:2198-30-21-6 od 21. prosinca 2021. godine, koje je izdao Jedinствени upravni odjel Općine Stankovci, je utvrđeno da je plaćena naknada za zadržavanje nezakonito izgrađene zgrade u prostoru i to jednokratno u iznosu od 1.275,82 kn.

Vlasnici i posjednici na čestici zemljišta iz točke 1. izreke ovoga rješenja, vlasnici i nositelji drugih stvarnih prava na česticama zemljišta koje neposredno graniče s tom česticom zemljišta i jedinica lokalne samouprave na čijem se području nalazi ta čestica pozvani su na uvid u spis radi izjašnjenja dopisom od 18. srpnja 2024. godine koji im je dostavljen javnom objavom na oglasnoj ploči ovoga upravnoga tijela od 18. srpnja 2024. godine do 26. srpnja 2024. godine.

Navedene stranke pozvane na uvid u spis radi izjašnjenja dana 29. srpnja 2024. godine od 9.00h - 11.00h pozivu se nisu odazvale osobno niti putem opunomoćenika, a što je utvrđeno zapisnikom sastavljenim dana 29. srpnja 2024. godine od strane ovog upravnog tijela.

Budući da je u provedenom postupku utvrđeno da su ispunjeni svi propisani uvjeti za ozakonjenje predmetne građevine, postupljeno je prema odredbi čl. 18. Zakona te je odlučeno kao u izreci ovog rješenja.

Sadržaj točke 1. i 3. izreke ovog rješenja sukladan je odredbama čl. 23. st. 1. i 3. Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama.

U točki 2. izreke ovog rješenja odlučeno je u skladu s odredbom članka 24. st. 2. Zakona.

Upravna pristojba za izdavanje ovog rješenja po Tar. broju 1. i 2. Tarife Zakona o upravnim pristojbama (Narodne novine br. 08/96 - 40/14) u iznosu od 70,00 kuna plaćena je u cijelosti.

Za posebne troškove očevida u postupku izdavanja ovog Rješenja, podnositelj zahtjeva uplatio je iznos od 300,00 kuna na žiro račun Zadarske županije, na temelju Odluke Županijskog poglavarstva Zadarske županije Klasa: 400-09/08-01/13 Ubroj: 2198/1-03-08-2 od 17. lipnja 2008. godine.

KLASA:UP/1-361-03/18-11/238
URBROJ: 2198-07-07/6-24-26

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Ministarstvu prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine u roku od 15 dana od dana njegovog primitka. Žalba se predaje u pisanom obliku poštom ili usmeno na zapisnik, putem tijela koje je izdalo ovo rješenje.

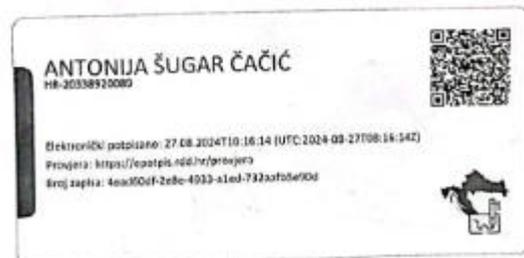
Viša stručna suradnica
Antonija Šugar Čačić, mag.iur.

Dostaviti:

1. Zoran Perica, Bila Vlaka 11, Stankovci, 23422 Stankovci
2. Strankama koje se nisu odazvale pozivu na uvid - na oglasnu ploču
3. Evidencija - ovdje
4. Pismohrana - ovdje

Po izvršnosti:

1. Državni inspektorat, Područni ured Split, Građevinska inspekcija, Ispostava u Zadru, Ivana Mažuranića 30/I, 23000 Zadar
2. Općina Stankovci, Stankovci b.b., 23422 Stankovci
3. Hrvatske vode, Vodnogospodarska ispostava za mali sliv, „Zrmanja-Zadarsko primorje“, Rikarda Katalinića Jeretova 5, 23000 Zadar
4. Zadarska županija, Upravni odjel za poljoprivredu, ribarstvo i EU fondove, Trg domovinske zahvalnosti 5, 23420 Benkovac

Skeni rano CamScanner om